

TABELA WYMAGAŃ DYDAKTYCZNYCH

Przedmiot: JĘZYK NIEMIECKI	Klasa: 5 OP
Nauczyciel: Ewa Papis	Poziom: podstawowy
Tygodniowy wymiar godzin wg planu: 1	Półroczne I i II
Program nauczania Program nauczania języka niemieckiego w liceum ogólnokształcącym i technikum na podbudowie nauki w ośmioletniej szkole podstawowej. Zakres podstawowy, wariant III.2	
Perfekt 3 Kapitel 5 Czynności związane z życiem na wsi. Zalety i wady mieszkania na wsi i w mieście. Opowiadanie o obowiązkach i problemach wynikających z posiadania zwierząt domowych. Zdania ze spójnikami <i>deshalb, Trotzdem</i> Przymiotnik po rodzajniku określonym w mianowniku i bierniku Kapitel 6 Zwroty związane z odprawą i kontrolą bagażu na lotnisku. Wyrażenia związane z opisem pobytu i życia za granicą. Czasowniki z dopełnieniem przyimkowym. Kapitel 7 Dyscypliny sportowe, sprzęt sportowy, miejsca uprawiania sportu. Zdrowy i aktywny tryb życia- rozumienie informacji. Zasady bezpiecznego poruszania się na rowerze i na nartach. Opis wypadku podczas uprawiania sportu. Wypożyczanie sprzętu sportowego. Zdania pytające zależne. Forma opisowa trybu rozkazującego <i>würde+Infinitiv</i> Kapitel 8 Nazwy potraw i sposoby ich przygotowania. Opis krajów niemieckojęzycznych, ich mieszkańców, turystyki. Zdania okolicznikowe przyczyny.	
Podręczniki obowiązkowe: Perfekt 3 Zalecane dodatkowe pomoce dydaktyczne: Płyta CD	
Wymagania formalne: Zeszyt, podręcznik z ćwiczeniem	
Formy sprawdzania wiadomości: <ul style="list-style-type: none"> - praca klasowa poprzedzona lekcją powtórzeniową, zapowiadana z tygodniowym wyprzedzeniem, - sprawdzian pisemny z zamkniętej partii materiału, zapowiadany z co najmniej tygodniowym wyprzedzeniem, może mieć formę testu, - sprawdzian z trzech ostatnich lekcji, zapowiadany lub nie, może mieć formę testu, - kartkówka może odbyć się bez zapowiadania i obejmuje ostatnią poprzedzającą jednostkę lekcyjną, może mieć formę testu, czas jej trwania jest nie dłuższy niż 15 minut, - odpowiedź ustna, - praca przy komputerze, - praca domowa, - aktywność i postawa na lekcji (zależnie od sytuacji stworzonych na lekcji, nie musi dotyczyć wszystkich uczniów). 	Inne źródła oceny do wyboru przez nauczyciela: <ul style="list-style-type: none"> - praca na lekcji, - udział w konkursach przedmiotowych, - udział w olimpiadach, - referaty, - wykonywanie pomocy szkolnych, - inne prace dodatkowe – do wyboru przez nauczyciela.
Uwagi o ocenianiu: <ul style="list-style-type: none"> - uczeń raz w semestrze może zgłosić nieprzygotowanie do lekcji (nie dotyczy to zapowiedzianych sprawdzianów), - jeżeli z przyczyn usprawiedliwionych uczeń nie może przystąpić do sprawdzianu z całą klasą, to powinien uczynić w terminie wyznaczonym przez nauczyciela (w przeciwnym razie otrzyma ocenę niedostateczną), - w przypadku nieusprawiedliwionej nieobecności na sprawdzianie uczeń otrzymuje ocenę niedostateczną, - kartkówki nie podlegają poprawie. 	

Wymagania na poszczególne oceny z języka niemieckiego

Ocena dopuszczająca

Uczeń:

- posiada wiedzę i umiejętności konieczne do zrozumienia materiału z podstawy programowej, umożliwiające świadome korzystanie z lekcji
- rozumie proste wypowiedzi ustne i pisemne, reaguje na polecenia, określa główną myśl wypowiedzi i wskazuje niektóre szczegółowe informacje
- tworzy krótkie, proste wypowiedzi ustne i pisemne w zakresie tematów wymienionych w podstawie programowej, zawierające błędy leksykalne, gramatyczne, ortograficzne i fonetyczne, które nie zakłócają komunikacji
- zna podstawowe struktury gramatyczne podane w programie nauczania, wykonuje zadania gramatyczne o niewielkim stopniu trudności

Ocena dostateczna

Uczeń spełnia warunki na ocenę dopuszczającą oraz:

- posługuje się podstawowym zasobem środków językowych leksykalnych określonych w podstawie programowej
- potrafi odpowiedzieć na część pytań dotyczących przeczytanego lub wysłuchanego tekstu
- tworzy krótkie wypowiedzi ustne i pisemne w miarę spójne i logiczne
- potrafi ustnie i w formie pisemnej wyrazić swoją opinię na omawiane tematy
- potrafi dość poprawnie operować podstawowymi strukturami gramatycznymi języka niemieckiego, wykonuje zadania gramatyczne o średnim stopniu trudności

Ocena dobra

Uczeń spełnia warunki na ocenę dostateczną oraz:

- stosuje urozmaicone słownictwo z różnych zakresów tematycznych
- rozumie również dłuższe wypowiedzi ustne i pisemne, potrafi określić intencje autora i udzielić odpowiedzi na większość pytań dotyczących przeczytanego lub wysłuchanego tekstu
- redaguje dłuższe wypowiedzi ustne i pisemne, w których występują drobne i nieliczne błędy
- potrafi w miarę swobodnie wypowiadać się na tematy podane w podstawie programowej i prowadzić dialogi
- potrafi wyrazić uczucia i emocje
- poprawnie posługuje się różnorodnymi strukturami gramatycznymi podanymi w programie nauczania, w zadaniach gramatycznych o dużym stopniu trudności popełnia niewiele błędów

Ocena bardzo dobra

Uczeń spełnia warunki na ocenę dobrą oraz:

- rozumie wypowiedzi ustne i pisemne o większym stopniu trudności, wyczerpująco odpowiada na pytania dotyczące tekstu
- sprawnie posługuje się językiem niemieckim w mowie i piśmie w zakresie tematów określonych w podstawie programowej, mówi płynnie, spójnie, poprawnie fonetycznie, prawie bezbłędnie gramatycznie
- tworzy wypowiedzi ustne i pisemne, charakteryzujące się naturalnością i różnorodnością frazeologiczną
- spontanicznie reaguje w różnych sytuacjach językowych
- stosuje formalny lub nieformalny styl wypowiedzi adekwatnie do sytuacji
- poprawnie operuje wszystkimi strukturami gramatycznymi wymienionymi w programie nauczania, prawidłowo wykonuje zadania gramatyczne o dużym stopniu trudności

Ocena celująca

Uczeń spełnia warunki na ocenę bardzo dobrą oraz:

- posiada wiadomości i umiejętności wykraczające poza obowiązującą podstawę programową
- potrafi ciekawie, innowacyjnie i obszernie prezentować sytuacje z życia codziennego
- rozumie autentyczne wypowiedzi ustne i pisemne w języku niemieckim
- podejmuje dodatkowe zadania rozwijające jego umiejętności językowe, np. uczestniczy w konkursach i olimpiadach języka niemieckiego, wykonuje projekty, przygotowuje prezentacje multimedialne, bierze udział w wymianie uczniów z niemiecką szkołą

TABELA WYMAGAŃ DYDAKTYCZNYCH

Przedmiot: wychowanie fizyczne	Klasa: 50P
Nauczyciel: Jerzy Klyszcz	Poziom: podstawowy
Tygodniowy wymiar godzin wg planu: 3	Półrocze: I i II
Program nauczania: PROGRAM NAUCZANIA WYCHOWANIA FIZYCZNEGO DLA LICEUM, TECHNIKUM ORAZ BRANŻOWEJ SZKOŁY I i II STOPNIA – Krzysztof Warchol	
Zakres materiału wraz z przybliżonym terminem sprawdzianów : Wymagania szczegółowe w klasie V liceum i technikum W klasie V kontrolujemy i oceniamy następujące obszary aktywności ucznia: 1) postawę ucznia i jego kompetencje społeczne, 2) systematyczny udział i aktywność w trakcie zajęć, 3) sprawność fizyczną (kontrola): - siła mięśni brzucha – siady z leżenia tyłem wykonywane w czasie 30 s [według MTSF], - gibkość – skłon tułowia w przód z podwyższenia [według MTSF], - skok w dal z miejsca [według MTSF], - bieg ze startu wysokiego na 50 m [według MTSF], - bieg wahadłowy na dystansie 4 x 10 m z przenoszeniem klocków [według MTSF], - pomiar siły względnej [według MTSF]: - zwis na ugiętych rękach – dziewczęta, - podciąganie w zwisie na drążku – chłopcy, - biegi przedłużone [według MTSF]: - na dystansie 800 m – dziewczęta, - na dystansie 1000 m – chłopcy, - pomiar tętna przed wysiłkiem i po jego zakończeniu – Test Coopera. 4) umiejętności ruchowe: - gimnastyka: - przerzut bokiem, przeskok kuczny i rozkroczny przez kozła - ćwiczenia siłowe na drążku – wymyk i odmyk, zwis przewrotny i przerzutny - piłka nożna: - uderzenie piłki zewnętrznym podbiciem, stałe fragmenty gry - prowadzenie piłki zewnętrznym podbiciem ze zmianą kierunku poruszania się i nogi prowadzącej, podania w parach i trójkach w biegu - koszykówka: - rzut do kosza z dwutaktu po zwodzie pojedynczym przodem, - pivot w PiL strone zakończony rzutem w wysoku - podania piłki w dwójkach i trójkach w biegu zakończone rzutem z dwutaktu - piłka ręczna: - rzut na bramkę z wysoku po zwodzie pojedynczym przodem, - podania jednorącz półgórne po przeskoku, - piłka siatkowa: - przyjęcie zagrywki i rozegranie – atak z PiL strony oraz atak przez „plasowanie” piłki, - zagrywka sposobem górnym z wysoku. 5) wiadomości: - uczeń zna nowoczesne urządzenia do pomiaru aktywności fizycznej (odpowiedzi ustne lub pisemny test), - uczeń wie, co to jest komercjalizacja sportu. 5a) wiadomości z edukacji zdrowotnej: - uczeń definiuje pojęcia: asertywność, empatia, - uczeń wie, co to jest tętno, ciśnienie tętnicze.	
Podręczniki obowiązkowe:	
Zalecane dodatkowe pomoce dydaktyczne:	
Wymagania formalne:	

<p>Formy sprawdzania wiadomości:</p> <ul style="list-style-type: none">- sprawdziany praktyczne- znajomość terminologii- aktywność i zaangażowanie na lekcji	<p>Inne źródła oceny do wyboru przez nauczyciela:</p> <p>Założenia ogólne Ocena za półrocze lub ocena roczna ustalana jest na podstawie ocen bieżących za określony poziom wiadomości, umiejętności i kompetencji społecznych w procesie szkolnego wychowania fizycznego. Ocena za półrocze lub ocena roczna nie jest średnią arytmetyczną ocen bieżących. Przy ustalaniu oceny za półrocze i rocznej uwzględnia się przede wszystkim wysiłek ucznia, wynikający z realizacji programu nauczania oraz systematyczny i aktywny udział w lekcjach wychowania fizycznego. Ocena z wychowania fizycznego może być podniesiona za dodatkową aktywność ucznia, np. udział w zajęciach rekreacyjno-sportowych, zawodach sportowych, turniejach i rozgrywkach pozaszkolnych, konkursach plastycznych i literackich o tematyce sportowej, wyjazdach na basen itp. Szkolne ocenianie z wychowania fizycznego ma być czynnikiem motywującym młodzież do aktywności fizycznej w wymiarze teraźniejszym i przyszłościowym. Obniżenie oceny z wychowania fizycznego na koniec półrocza lub roku szkolnego następuje wskutek negatywnej postawy ucznia, np. częste braki stroju, niesystematyczne ćwiczenie, sporadyczne uczestniczenie w sprawdzianach kontrolno-oceniających, brak właściwego zaangażowania w czasie poszczególnych lekcji, niski poziom kultury osobistej itp. Uczeń może być zwolniony z zajęć wychowania fizycznego decyzją administracyjną dyrektora szkoły na podstawie opinii o ograniczonych możliwościach uczestniczenia w tych zajęciach, wydanej przez lekarza, na czas określony w tej opinii [Rozporządzenie MEN z dnia 3.08.2017 r.]. W przypadku zwolnienia ucznia z zajęć wychowania na okres uniemożliwiający wystawienie oceny za półrocze lub klasyfikacyjnej na koniec roku szkolnego, zamiast oceny nauczyciel wychowania fizycznego wpisuje „zwolniony” albo „zwolniona” [Rozporządzenie MEN z dnia 3.08.2017 r.]. Uczeń, który opuścił z własnej winy lub nie ćwiczył w 51% i więcej obowiązkowych zajęć wychowania fizycznego, otrzymuje ocenę niedostateczną na koniec półrocza lub roku szkolnego. Rada pedagogiczna szkoły, w której uczeń opuścił z własnej winy lub nie ćwiczył w 51% i więcej obowiązkowych zajęć wychowania fizycznego, może ustalić dla ucznia egzamin klasyfikacyjny. Egzamin klasyfikacyjny obejmuje zadania praktyczne (umiejętności ruchowe), które były przedmiotem nauczania w trakcie półrocza lub roku szkolnego.</p>
<p>Uwagi o ocenianiu: uczeń raz/dwa razy w półroczu może zgłosić nieprzygotowanie do lekcji (nie dotyczy to zapowiedzianych sprawdzianów), jeżeli z przyczyn usprawiedliwionych uczeń nie może przystąpić do sprawdzianu z całą klasą, to powinien uczynić w terminie wyznaczonym przez nauczyciela (w przeciwnym razie otrzyma ocenę niedostateczną), w przypadku nieusprawiedliwionej nieobecności na sprawdzianie uczeń otrzymuje ocenę niedostateczną,</p>	

TABELA WYMAGAŃ EDUKACYJNYCH

Przedmiot: wychowanie fizyczne	Klasa: 5 OP
Nauczyciel: Dawid Czerwczak	Poziom: podstawowy
Tygodniowy wymiar godzin wg planu: 3	Półroczcie I i II
Program nauczania: Program nauczania wychowania fizycznego dla liceum, technikum oraz branżowej szkoły I i II – Krzysztof Warchol	
Zakres materiału : Wymagania szczegółowe w klasie liceum i technikum W klasie trzeciej kontrolujemy i oceniamy następujące obszary aktywności ucznia: 1) postawę ucznia i jego kompetencje społeczne, 2) systematyczny udział i aktywność w trakcie zajęć, 3) sprawność fizyczną (kontrola): - siła mięśni brzucha – siady z leżenia tyłem wykonywane w czasie 30 s [według MTSF], - gibkość – skłon tułowia w przód z podwyższenia [według MTSF], - skok w dal z miejsca [według MTSF], - bieg ze startu wysokiego na 50 m [według MTSF], - bieg wahadłowy na dystansie 4 x 10 m z przenoszeniem klocków [według MTSF], - pomiar siły względnej [według MTSF]: - zwis na ugiętych rękach – dziewczęta, - podciąganie w zwisie na drążku – chłopcy, - biegi przedłużone [według MTSF]: - na dystansie 800 m – dziewczęta, - na dystansie 1000 m – chłopcy, - pomiar tętna przed wysiłkiem i po jego zakończeniu – Test Coopera. 4) umiejętności ruchowe: - gimnastyka: - stanie na rękach przy drabinkach, - przewrót w tył do przysiadu podpartego, - piłka nożna: - uderzenie piłki wewnętrznym podbiciem, - prowadzenie piłki wewnętrznym podbiciem ze zmianą kierunku poruszania się i nogi prowadzącej, - koszykówka: - rzut do kosza z dwutaktu, - podania piłki oburącz sprzed klatki piersiowej kozłem w parach - piłka ręczna: - rzut na bramkę z przeskokiem, - podania jednorącz półgórne kozłem, - piłka siatkowa: - wystawienie piłki sposobem górnym, - zagrywka sposobem górnym. 5) wiadomości: - uczeń zna normy aktywności fizycznej dla swojego wieku - uczeń zna techniki relaksacyjne. 5a) wiadomości z edukacji zdrowotnej 5a) wiadomości z edukacji zdrowotnej: - uczeń wie, co to sport profesjonalny i sport dla wszystkich, - uczeń wie, co to są badania profilaktyczne.	
Podręczniki obowiązkowe:	
Zalecane dodatkowe pomoce dydaktyczne:	

Zespół Szkół Górniczo-Energetycznych im. S. Staszica w Koninie
rok szkolny 2024/25

Wymagania formalne:	
Formy sprawdzania wiadomości: <ul style="list-style-type: none">- sprawdziany praktyczne- znajomość terminologii- aktywność i zaangażowanie na lekcji	Inne źródła oceny do wyboru przez nauczyciela: <ul style="list-style-type: none">- praca na lekcji- udział w zawodach- referaty- inne prace dodatkowe do wyboru przez nauczyciela Założenia ogólne <p>Ocenianie z wychowania fizycznego jest integralną częścią oceniania przedmiotowego.</p> <p>Ocena półroczna lub roczna ustalana jest na podstawie ocen bieżących za określony poziom wiadomości, umiejętności i kompetencji społecznych w procesie szkolnego wychowania fizycznego.</p> <p>Ocena półroczna lub roczna nie jest średnią arytmetyczną ocen bieżących.</p> <p>Przy ustalaniu oceny półrocznej i rocznej uwzględnia się przede wszystkim wysiłek ucznia, wynikający z realizacji programu nauczania oraz systematyczny i aktywny udział w lekcjach wychowania fizycznego.</p> <p>Ocena z wychowania fizycznego może być podniesiona za dodatkową aktywność ucznia, np. udział w zajęciach rekreacyjno-sportowych, zawodach sportowych, turniejach i rozgrywkach pozaszkolnych, konkursach plastycznych i literackich o tematyce sportowej, wyjazdach na basen itp.</p> <p>Szkolne ocenianie z wychowania fizycznego ma być czynnikiem motywującym młodzież do aktywności fizycznej w wymiarze teraźniejszym i przyszłościowym.</p> <p>Obniżenie oceny z wychowania fizycznego oceny półrocznej lub rocznej następuje wskutek negatywnej postawy ucznia, np. częste braki stroju, niesystematyczne ćwiczenie, sporadyczne uczestniczenie w sprawdzianach kontrolno-oceniających, brak właściwego zaangażowania w czasie poszczególnych lekcji, niski poziom kultury osobistej itp.</p> <p>Uczeń może być zwolniony z zajęć wychowania fizycznego decyzją administracyjną dyrektora szkoły na podstawie opinii o ograniczonych możliwościach uczestniczenia w tych zajęciach, wydanej przez lekarza, na czas określony w tej opinii [Rozporządzenie MEN z dnia 3.08.2017 r.].</p> <p>W przypadku zwolnienia ucznia z zajęć wychowania na okres uniemożliwiający wystawienie oceny półrocznej lub rocznej, zamiast oceny nauczyciel wychowania fizycznego wpisuje „zwolniony” albo „zwolniona” [Rozporządzenie MEN z dnia 3.08.2017 r.].</p> <p>Uczeń, który opuścił z własnej winy lub nie ćwiczył w 51% i więcej obowiązkowych zajęć wychowania fizycznego, otrzymuje ocenę niedostateczną półroczną lub roczną. Rada pedagogiczna szkoły, w której uczeń opuścił z własnej winy lub nie ćwiczył w 51% i więcej obowiązkowych zajęć wychowania fizycznego, może ustalić dla ucznia egzamin klasyfikacyjny.</p> <p>Egzamin klasyfikacyjny obejmuje zadania praktyczne (umiejętności ruchowe), które były przedmiotem nauczania w trakcie całego roku szkolnego.</p>
Uwagi o ocenianiu: <ul style="list-style-type: none">- uczeń raz/dwa razy w semestrze może zgłosić nieprzygotowanie do lekcji (nie dotyczy to zapowiedzianych sprawdzianów),- jeżeli z przyczyn usprawiedliwionych uczeń nie może przystąpić do sprawdzianu z całą klasą, to powinien uczynić w terminie wyznaczonym przez nauczyciela (w przeciwnym razie otrzyma ocenę niedostateczną),- w przypadku nieusprawiedliwionej nieobecności na sprawdzianie uczeń otrzymuje ocenę niedostateczną,	
Wymagania na poszczególne oceny: <p>Ocena celująca</p> <p>Ocenę celującą półroczną lub roczną otrzymuje uczeń, który w zakresie:</p> <p>a) postawy i kompetencji społecznych (spełnia co najmniej 5 kryteriów):</p> <ul style="list-style-type: none">- jest zawsze przygotowany do zajęć wychowania fizycznego, m.in. posiada odpowiedni strój sportowy,- nie ćwiczy na lekcjach tylko z bardzo ważnych powodów zdrowotnych, rodzinnych lub osobistych,- charakteryzuje się wysokim poziomem kultury osobistej,- używa właściwych sformułowań w kontaktach interpersonalnych z rówieśnikami w klasie oraz w stosunku do nauczyciela, czy innych pracowników szkoły,- bardzo chętnie współpracuje z nauczycielami wychowania fizycznego na rzecz szkolnej lub środowiskowej kultury fizycznej,- reprezentuje szkołę w zawodach sportowych na poziomie powiatu, rejonu, województwa lub w zawodach ogólnopolskich,- systematycznie bierze udział w zajęciach sportowo-rekreacyjnych,- jest aktywny w trakcie zajęć z edukacji zdrowotnej, uprawia dyscypliny lub konkurencje sportowe w innych klubach lub sekcjach sportowych, podejmuje dowolne formy aktywności fizycznej w czasie wolnym; <p>b) systematycznego udziału i aktywności w trakcie zajęć (spełnia co najmniej 5 kryteriów):</p> <ul style="list-style-type: none">- w trakcie miesiąca aktywnie ćwiczy w co najmniej 95–100% zajęć,- w sposób ponad bardzo dobry wykonuje wszystkie ćwiczenia w czasie lekcji,- wzorowo pełni funkcję lidera grupy ćwiczebnej lub kapitana drużyny,- pokazuje i demonstrowa większość umiejętności ruchowych,- prowadzi rozgrzewkę lub ćwiczenia kształtujące bardzo poprawnie pod względem merytorycznym i metodycznym,- potrafi samodzielnie pod względem psychomotorycznym przygotować się do wybranego fragmentu zajęć,- umie samodzielnie przygotować miejsce ćwiczeń,- w sposób bezwzględny stosuje zasady bezpiecznej organizacji zajęć wychowania fizycznego,- poczuwa się do współodpowiedzialności za stan techniczny urządzeń, przyborów i obiektów sportowych szkoły;	

Zespół Szkół Górniczo-Energetycznych im. S. Staszica w Koninie
rok szkolny 2024/25

c) sprawności fizycznej i rozwoju fizycznego (spełnia co najmniej 5 kryteriów):

- zalicza wszystkie testy i próby sprawnościowe ujęte w programie nauczania,
- samodzielnie zabiega o poprawę lub uzupełnienie próby sprawnościowej, w której nie uczestniczył z ważnych powodów osobistych, rodzinnych lub zdrowotnych,
- uzyskuje bardzo znaczny postęp w kolejnych próbach sprawnościowych, np. w ciągu roku szkolnego,
- dokonuje oceny własnego rozwoju fizycznego,
- oblicza wskaźnik BMI,
- podejmuje indywidualny program treningowy w celu poprawy wyniku w danej próbie sprawności fizycznej;

d) aktywności fizycznej (spełnia co najmniej 5 kryteriów):

- zalicza wszystkie sprawdziany umiejętności ruchowych bez jakichkolwiek błędów technicznych lub taktycznych,
- ćwiczenia wykonuje zgodnie z przepisami lub zasadami obowiązującymi w konkurencjach indywidualnych lub zespołowych,
- wykonanie zadania ruchowego przez ucznia może być zawsze przykładem i wzorem do naśladowania dla innych ćwiczących,
- potrafi wykonać ćwiczenie o znacznym stopniu trudności,
- wykonuje zadania ruchowe nie tylko efektywnie, ale i efektywnie, np. trafia do bramki, rzuca celnie do kosza,
- stosuje opanowane umiejętności ruchowe w czasie zawodów i rozgrywek sportowych,
- stopień opanowania umiejętności ruchowych przez ucznia w sposób znaczący wpływa na wyniki drużyn szkolnych w zawodach i rozgrywkach różnych szczebli;

e) wiadomości (spełnia co najmniej 3 kryteria):

- stosuje wszystkie przepisy i zasady sportów indywidualnych oraz zespołowych, które były nauczane w trakcie zajęć wychowania fizycznego,
- posiada rozległą wiedzę na temat rozwoju fizycznego i motorycznego,
- wykazuje się dużym zakresem wiedzy nt. bieżących wydarzeń sportowych w kraju i za granicą,
- ma podstawową wiedzę z edukacji zdrowotnej.

Ocena bardzo dobra

Ocenę bardzo dobrą półroczną lub roczną otrzymuje uczeń, który w zakresie:

a) postawy i kompetencji społecznych (spełnia co najmniej 4 kryteria):

- jest przygotowany do zajęć wychowania fizycznego, m.in. posiada odpowiedni strój sportowy, ale sporadycznie nie bierze udziału w lekcjach z różnych powodów,
- nie ćwiczy na lekcjach tylko z bardzo ważnych powodów zdrowotnych, rodzinnych lub osobistych,
- charakteryzuje się właściwym poziomem kultury osobistej,
- używa odpowiednich sformułowań w kontaktach interpersonalnych z rówieśnikami w klasie oraz w stosunku do nauczyciela, czy innych pracowników szkoły,
- chętnie współpracuje z nauczycielami wychowania fizycznego na rzecz szkolnej lub środowiskowej kultury fizycznej,
- reprezentuje szkołę w zawodach sportowych na poziomie miejskim lub gminnym,
- niesystematycznie bierze udział w zajęciach sportowo-rekreacyjnych,
- niekiedy podejmuje indywidualne formy aktywności fizycznej w czasie wolnym,
- jest aktywny w trakcie zajęć z edukacji zdrowotnej;

b) systematycznego udziału i aktywności w trakcie zajęć (spełnia co najmniej 4 kryteria):

- w trakcie miesiąca aktywnie ćwiczy w co najmniej 85–94% zajęć,
- w sposób bardzo dobry wykonuje większość ćwiczeń w czasie lekcji,
- bardzo dobrze pełni funkcję lidera grupy ćwiczebnej lub kapitana drużyny,
- pokazuje i demonstrowa niektóre umiejętności ruchowe,
- prowadzi rozgrzewkę lub ćwiczenia kształtujące poprawnie pod względem merytorycznym i metodycznym,
- potrafi samodzielnie pod względem psychomotorycznym przygotować się do wybranego fragmentu zajęć,
- umie z pomocą nauczyciela lub współćwiczących przygotować miejsce ćwiczeń,
- stosuje zasady bezpiecznej organizacji zajęć wychowania fizycznego,
- stara się dbać o stan techniczny urządzeń, przyborów i obiektów sportowych szkoły;

c) sprawności fizycznej i rozwoju fizycznego (spełnia co najmniej 4 kryteria):

- zalicza prawie wszystkie testy i próby sprawnościowe ujęte w programie nauczania,
- poprawia lub uzupełnia próby sprawnościowe, w których nie uczestniczył z ważnych powodów osobistych, rodzinnych lub zdrowotnych za namową nauczyciela,
- uzyskuje znaczny postęp w kolejnych próbach sprawnościowych, np. w ciągu roku szkolnego,
- dokonuje oceny własnego rozwoju fizycznego,
- oblicza wskaźnik BMI,
- czasami podejmuje indywidualny program treningowy w celu poprawy wyniku w danej próbie sprawności fizycznej;

d) aktywności fizycznej (spełnia co najmniej 4 kryteria):

- zalicza wszystkie sprawdziany umiejętności ruchowych z niewielkimi błędami technicznymi lub taktycznymi,
- ćwiczenia wykonuje zgodnie z przepisami lub zasadami obowiązującymi w konkurencjach indywidualnych lub zespołowych,
- potrafi wykonywać ćwiczenia o dużym stopniu trudności,
- wykonuje zadania ruchowe efektywnie, ale nie zawsze efektywnie, np. sporadycznie trafia do bramki czy rzuca celnie do kosza,
- stosuje opanowane umiejętności ruchowe w czasie gry właściwej, w trakcie zajęć,
- stopień opanowania umiejętności ruchowych przez ucznia wpływa na wyniki drużyn szkolnych w zawodach i rozgrywkach różnych szczebli;

e) wiadomości (spełnia co najmniej 2 kryteria):

- stosuje prawie wszystkie przepisy i zasady sportów indywidualnych oraz zespołowych, które były nauczane w trakcie zajęć wychowania fizycznego,
- posiada bardzo dobrą wiedzę na temat rozwoju fizycznego i motorycznego,
- wykazuje się bardzo dobrym zakresem wiedzy nt. bieżących wydarzeń sportowych w kraju i za granicą,
- ma podstawową wiedzę z edukacji zdrowotnej.

Ocena dobra

Ocenę dobrą półroczną lub roczną otrzymuje uczeń, który w zakresie:

a) postawy i kompetencji społecznych (spełnia co najmniej 3 kryteria):

- jest przygotowany do zajęć wychowania fizycznego, m.in. posiada odpowiedni strój sportowy, ale zdarza mu się nie brać udziału w lekcjach z różnych powodów,
- nie ćwiczy na lekcjach tylko z ważnych powodów zdrowotnych, rodzinnych lub osobistych,
- charakteryzuje się właściwym poziomem kultury osobistej,
- nie zawsze używa odpowiednich sformułowań w kontaktach interpersonalnych z rówieśnikami w klasie oraz w stosunku do nauczyciela czy innych pracowników szkoły,
- sporadycznie współpracuje z nauczycielami wychowania fizycznego na rzecz szkolnej lub środowiskowej kultury fizycznej,
- bierze udział w klasowych i szkolnych zawodach sportowych,
- nie uczęszcza na zajęcia sportowo-rekreacyjne,

Zespół Szkół Górniczo-Energetycznych im. S. Staszica w Koninie
rok szkolny 2024/25

- raczej nie podejmuje indywidualnych form aktywności fizycznej w czasie wolnym,
- jest aktywny w trakcie zajęć z edukacji zdrowotnej;
- b) systematycznego udziału i aktywności w trakcie zajęć (spełnia co najmniej 3 kryteria):
 - w trakcie miesiąca aktywnie ćwiczy w co najmniej 75–84% zajęć,
 - w sposób dobry wykonuje większość ćwiczeń w czasie lekcji,
 - dobrze pełni funkcję lidera grupy ćwiczebnej lub kapitana drużyny,
 - nie potrafi pokazywać i demonstrować umiejętności ruchowych,
 - prowadzi rozgrzewkę lub ćwiczenia kształtujące w miarę poprawnie pod względem merytorycznym i metodycznym,
 - potrafi samodzielnie pod względem psychomotorycznym przygotować się do wybranego fragmentu zajęć, ale często to przygotowanie wymaga dodatkowych uwag i zaleceń nauczyciela,
 - umie z pomocą nauczyciela lub współwiczących przygotować miejsce ćwiczeń,
 - nie zawsze stosuje zasady bezpiecznej organizacji zajęć wychowania fizycznego,
 - dba o stan techniczny urządzeń, przyborów i obiektów sportowych szkoły, ale aktywność ta wymaga dodatkowej interwencji wychowawczej prowadzącego zajęcia;
- c) sprawności fizycznej i rozwoju fizycznego (spełnia co najmniej 3 kryteria):
 - zalicza większość testów i prób sprawnościowych ujętych w programie nauczania,
 - wykonuje określone próby sprawności fizycznej na ocenę dobrą,
 - poprawia lub uzupełnia próby sprawnościowe, w których nie uczestniczył z ważnych powodów osobistych, rodzinnych lub zdrowotnych za wyraźną namową nauczyciela,
 - uzyskuje niewielki postęp w kolejnych próbach sprawnościowych, np. w ciągu roku szkolnego,
 - dokonuje oceny własnego rozwoju fizycznego,
 - oblicza wskaźnik BMI,
 - raczej nie podejmuje indywidualnego programu treningowego w celu poprawy wyniku w danej próbie sprawności fizycznej;
- d) aktywności fizycznej (spełnia co najmniej 3 kryteria):
 - zalicza wszystkie sprawdziany umiejętności ruchowych z niewielkimi błędami technicznymi lub taktycznymi,
 - wykonuje ćwiczenia nie zawsze zgodnie z przepisami lub zasadami obowiązującymi w konkurencjach indywidualnych lub zespołowych,
 - potrafi wykonywać ćwiczenia o przeciętnym stopniu trudności,
 - wykonuje zadania ruchowe efektywnie, ale zawsze mało efektywnie, np. nie trafia do bramki czy nie rzuca celnie do kosza,
 - nie potrafi zastosować opanowanych umiejętności ruchowych w czasie gry właściwej lub szkolnej,
 - stopień opanowania umiejętności ruchowych przez ucznia nie wpływa na wyniki drużyn szkolnych w zawodach i rozgrywkach różnych szczebli;
- e) wiadomości (spełnia co najmniej 1 kryterium):
 - stosuje przepisy i zasady sportów indywidualnych oraz zespołowych, które były nauczane w trakcie zajęć wychowania fizycznego,
 - posiada dobrą wiedzę na temat rozwoju fizycznego i motorycznego,
 - wykazuje się dobrym zakresem wiedzy nt. bieżących wydarzeń sportowych w kraju i za granicą,
 - ma podstawową wiedzę z edukacji zdrowotnej.

Ocena dostateczna

Ocenę dostateczną półroczną lub roczną szkolnego otrzymuje uczeń, który w zakresie:

- a) postawy i kompetencji społecznych (spełnia co najmniej 2 kryteria):
 - jest przygotowany do zajęć wychowania fizycznego, m.in. posiada odpowiedni strój sportowy, ale często mu się zdarza nie brać udziału w lekcjach z różnych powodów,
 - nie ćwiczy na lekcjach z błahych powodów zdrowotnych, rodzinnych lub osobistych,
 - charakteryzuje się przeciętnym poziomem kultury osobistej,
 - często używa nieodpowiednich sformułowań w kontaktach interpersonalnych z rówieśnikami w klasie oraz w stosunku do nauczyciela czy innych pracowników szkoły,
 - nie współpracuje z nauczycielami wychowania fizycznego na rzecz szkolnej lub środowiskowej kultury fizycznej,
 - nie bierze udziału w klasowych i szkolnych zawodach sportowych,
 - nie uczęszcza na zajęcia sportowo-rekreacyjne,
 - nigdy nie podejmuje indywidualnych form aktywności fizycznej w czasie wolnym;
- b) systematycznego udziału i aktywności w trakcie zajęć (spełnia co najmniej 2 kryteria):
 - w trakcie miesiąca aktywnie ćwiczy w co najmniej 65–74% zajęć,
 - w sposób dostateczny wykonuje większość ćwiczeń w czasie lekcji,
 - nie pełni funkcji lidera grupy ćwiczebnej lub kapitana drużyny,
 - nie potrafi pokazywać i demonstrować umiejętności ruchowych,
 - nie potrafi przeprowadzić rozgrzewki lub ćwiczeń kształtujących poprawnie pod względem merytorycznym i metodycznym,
 - nie potrafi samodzielnie pod względem psychomotorycznym przygotować się do wybranego fragmentu zajęć,
 - umie z pomocą nauczyciela lub współwiczących przygotować miejsce ćwiczeń,
 - często nie stosuje zasad bezpiecznej organizacji zajęć wychowania fizycznego,
 - dba o stan techniczny urządzeń, przyborów i obiektów sportowych szkoły, ale aktywność ta wymaga zawsze dodatkowej interwencji wychowawczej prowadzącego zajęcia;
- c) sprawności fizycznej i rozwoju fizycznego (spełnia co najmniej 2 kryteria):
 - zalicza tylko niektóre testy i próby sprawnościowe ujęte w programie nauczania,
 - wykonuje określone próby sprawności fizycznej na ocenę dostateczną,
 - nie poprawia lub nie uzupełnia prób sprawnościowych, w których nie uczestniczył z ważnych powodów osobistych, rodzinnych lub zdrowotnych,
 - nie dokonuje oceny własnego rozwoju fizycznego,
 - nie oblicza wskaźnika BMI,
 - nie uzyskuje żadnego postępu w kolejnych próbach sprawnościowych, np. w ciągu roku szkolnego,
 - nigdy nie podejmuje indywidualnego programu treningowego w celu poprawy wyniku w danej próbie sprawności fizycznej;
- d) aktywności fizycznej (spełnia co najmniej 2 kryteria):
 - zalicza wszystkie sprawdziany umiejętności ruchowych z dużymi błędami technicznymi lub taktycznymi,
 - wykonuje ćwiczenia prawie zawsze niezgodnie z przepisami lub zasadami obowiązującymi w konkurencjach indywidualnych lub zespołowych,
 - potrafi wykonywać ćwiczenia o niskim stopniu trudności,
 - wykonuje zadania ruchowe mało efektywnie i zawsze mało efektywnie, np. nie trafia do bramki, nie rzuca celnie do kosza,
 - nie potrafi zastosować opanowanych umiejętności ruchowych w czasie gry właściwej lub szkolnej,
 - stopień opanowania umiejętności ruchowych przez ucznia nie wpływa na wyniki drużyn szkolnych w zawodach i rozgrywkach różnych szczebli;
- e) wiadomości (spełnia co najmniej 1 kryterium):
 - stosuje niektóre przepisy i zasady sportów indywidualnych oraz zespołowych, które były nauczane w trakcie zajęć wychowania fizycznego,
 - posiada dostateczną wiedzę na temat rozwoju fizycznego i motorycznego,

Zespół Szkół Górniczo-Energetycznych im. S. Staszica w Koninie
rok szkolny 2024/25

- wykazuje się przeciętnym zakresem wiedzy nt. bieżących wydarzeń sportowych w środowisku lokalnym i kraju.

Ocena dopuszczająca

Ocenę dopuszczającą o półroczną lub roczną otrzymuje uczeń, który w zakresie:

a) postawy i kompetencji społecznych (spełnia co najmniej 1 kryterium):

- bardzo często jest nieprzygotowany do lekcji, zapomina stroju,
- często nie ćwiczy na lekcjach z błahych powodów zdrowotnych, rodzinnych lub osobistych,
- charakteryzuje się niskim poziomem kultury osobistej,
- bardzo często używa nieodpowiednich sformułowań w kontaktach interpersonalnych z rówieśnikami w klasie oraz w stosunku do nauczyciela czy innych pracowników szkoły,

- nie współpracuje z nauczycielami wychowania fizycznego na rzecz szkolnej lub środowiskowej kultury fizycznej,

- nie bierze udziału w klasowych i szkolnych zawodach sportowych,

- nie uczęszcza na zajęcia sportowo-rekreacyjne,

- nigdy nie podejmuje indywidualnych form aktywności fizycznej w czasie wolnym;

b) systematycznego udziału i aktywności w trakcie zajęć (spełnia co najmniej 1 kryterium):

- w trakcie miesiąca aktywnie ćwiczy w co najmniej 55-64% zajęć,

- w sposób nieudolny wykonuje większość ćwiczeń w czasie lekcji,

- nie pełni funkcji lidera grupy ćwiczebnej lub kapitana drużyny,

- nie potrafi pokazywać i demonstrować umiejętności ruchowych,

- nie potrafi przeprowadzić rozgrzewki lub ćwiczeń kształtujących poprawnie pod względem merytorycznym i metodycznym,

- nie potrafi samodzielnie pod względem psychomotorycznym przygotować się do wybranego fragmentu zajęć,

- umie z pomocą nauczyciela lub współwziewających przygotować miejsce ćwiczeń,

- bardzo często nie stosuje zasad bezpiecznej organizacji zajęć wychowania fizycznego,

- nie dba o stan techniczny urządzeń, przyborów i obiektów sportowych szkoły;

c) sprawności fizycznej i rozwoju fizycznego (spełnia co najmniej 1 kryterium):

- zalicza tylko pojedyncze testy i próby sprawnościowe ujęte w programie nauczania,

- nie poprawia lub nie uzupełnia prób sprawnościowych, w których nie uczestniczył z ważnych powodów osobistych, rodzinnych lub zdrowotnych,

- nie dokonuje oceny własnego rozwoju fizycznego,

- nie oblicza wskaźnika BMI,

- nigdy nie podejmuje indywidualnego programu treningowego w celu poprawy wyniku w danej próbie sprawności fizycznej;

d) aktywności fizycznej (spełnia co najmniej 1 kryterium):

- zalicza wszystkie sprawdziany umiejętności ruchowych z rażącymi błędami technicznymi lub taktycznymi,

- wykonuje ćwiczenia prawie zawsze niezgodnie z przepisami lub zasadami obowiązującymi w konkurencjach indywidualnych lub zespołowych,

- potrafi wykonywać ćwiczenia o bardzo niskim stopniu trudności,

- wykonuje zadania ruchowe mało efektywnie i zawsze mało efektywnie, np. nie trafia do bramki, nie rzuca celnie do kosza,

- nie potrafi zastosować opanowanych umiejętności ruchowych w czasie gry właściwej lub szkolnej,

- stopień opanowania umiejętności ruchowych przez ucznia nie wpływa na wyniki drużyn szkolnych w zawodach i rozgrywkach różnych szczebli;

e) wiadomości (spełnia co najmniej 1 kryterium):

- stosuje niektóre przepisy i zasady sportów indywidualnych oraz zespołowych, które były nauczane w trakcie zajęć wychowania fizycznego,

- posiada niewielką wiedzę na temat rozwoju fizycznego i motorycznego,

- wykazuje się niskim zakresem wiedzy nt. bieżących wydarzeń sportowych w środowisku lokalnym i kraju.

Ocena niedostateczna

Ocenę niedostateczną o półroczną lub roczną otrzymuje uczeń, który w zakresie:

a) postawy i kompetencji społecznych:

- prawie zawsze jest nieprzygotowany do lekcji, zapomina stroju,

-bardzo często nie ćwiczy na lekcjach z błahych powodów zdrowotnych, rodzinnych lub osobistych,

- charakteryzuje się bardzo niskim poziomem kultury osobistej,

- zachowuje się wulgarnie w stosunku do nauczyciela czy innych pracowników szkoły,

- nie współpracuje z nauczycielami wychowania fizycznego na rzecz szkolnej lub środowiskowej kultury fizycznej,

- nie bierze udziału w klasowych i szkolnych zawodach sportowych,

- nie uczęszcza na zajęcia sportowo-rekreacyjne,

- nigdy nie podejmuje indywidualnych form aktywności fizycznej w czasie wolnym;

b) systematycznego udziału i aktywności w trakcie zajęć:

- w trakcie miesiąca aktywnie ćwiczy poniżej 55% obowiązkowych zajęć,

- w sposób bardzo nieudolny wykonuje większość ćwiczeń w czasie lekcji,

- nie pełni funkcji lidera grupy ćwiczebnej lub kapitana drużyny,

- nie potrafi pokazywać i demonstrować umiejętności ruchowych,

- nie potrafi przeprowadzić rozgrzewki lub ćwiczeń kształtujących poprawnie pod względem merytorycznym i metodycznym,

- nie potrafi samodzielnie pod względem psychomotorycznym przygotować się do wybranego fragmentu zajęć,

- nigdy nie przygotowuje miejsce ćwiczeń,

- nigdy nie stosuje zasad bezpiecznej organizacji zajęć wychowania fizycznego, a zachowanie jego zagraża zdrowiu współwziewających,

- nie dba o stan techniczny urządzeń, przyborów i obiektów sportowych szkoły, a nawet często je niszczy,

c) sprawności fizycznej i rozwoju fizycznego:

- nie zalicza większości testów i prób sprawnościowych ujętych w programie nauczania,

- nie poprawia lub nie uzupełnia prób sprawnościowych, w których nie uczestniczył z ważnych powodów osobistych, rodzinnych lub zdrowotnych,

- nie uzyskuje żadnego postępu w kolejnych próbach sprawnościowych np. w ciągu całego roku szkolnego,

- nigdy nie podejmuje indywidualnego programu treningowego w celu poprawy wyniku w danej próbie sprawności fizycznej;

d) aktywności fizycznej:

- zalicza wszystkie sprawdziany umiejętności ruchowych z bardzo rażącymi błędami technicznymi lub taktycznymi,

- wykonuje ćwiczenia prawie zawsze niezgodnie z przepisami lub zasadami obowiązującymi w konkurencjach indywidualnych lub zespołowych,

- nie potrafi wykonywać ćwiczenia nawet o bardzo niskim stopniu trudności,

- wykonuje zadania ruchowe mało efektywnie i zawsze mało efektywnie, np. nie trafia do bramki, nie rzuca celnie do kosza,

- nie potrafi zastosować opanowanych umiejętności ruchowych w czasie gry właściwej lub szkolnej,

- stopień opanowania umiejętności ruchowych przez ucznia nie wpływa na wyniki drużyn szkolnych w zawodach i rozgrywkach różnych szczebli;

e) wiadomości (spełnia co najmniej 1 kryterium):

- stosuje niektóre przepisy i zasady sportów indywidualnych oraz zespołowych, które były nauczane w trakcie zajęć wychowania fizycznego,

- posiada niedostateczną wiedzę na temat rozwoju fizycznego i motorycznego,

- wykazuje się niedostatecznym zakresem wiedzy nt. bieżących wydarzeń sportowych w środowisku lokalnym i kraju.

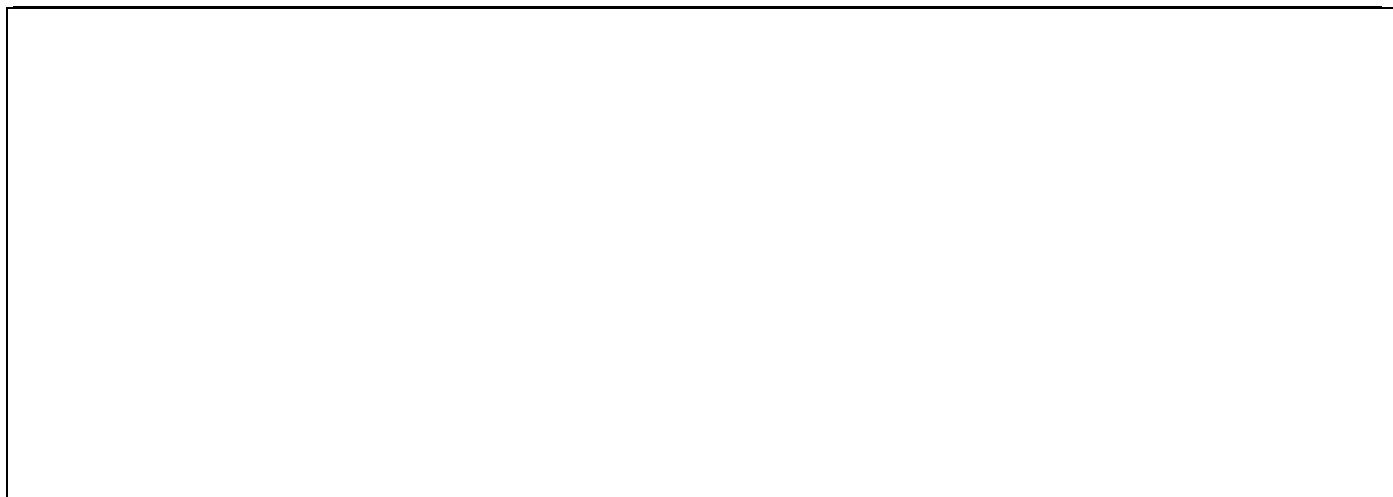

TABELA WYMAGAŃ DYDAKTYCZNYCH

Przedmiot: Eksploatacja systemów energetyki odnawialnej	Klasa: 5
Nauczyciel: Piotr Paluszyński	Poziom: P
Tygodniowy wymiar godzin wg planu: 2	Semestr: I
Program nauczania: technik urządzeń i systemów energetyki odnawialnej 311930	
Zakres materiału wraz z przybliżonym rozkładem terminów prac klasowych, sprawdzianów uzgodnionych: Eksploatacja kotłów na biomasę Sprawdzian: wrzesień Eksploatacja urządzeń wentylacyjnych i klimatyzacyjnych Sprawdzian: początek października Eksploatacja i serwis pomp ciepła Sprawdzian: listopad/ grudzień Energetyka jądrowa Ocena na podstawie opracowań i prezentacji	
Podręczniki obowiązkowe: Ryszard Tytko – Odnawialne Źródła Energii	
Zalecane dodatkowe pomoce dydaktyczne: Materiały drukowane przez nauczyciela, czasopisma fachowe, internet	
Wymagania formalne: Zeszyt, podręcznik	
Formy sprawdzania wiadomości: <ul style="list-style-type: none">– sprawdzian pisemny z zamkniętej partii materiału, zapowiadany z co najmniej tygodniowym wyprzedzeniem, może mieć formę testu,– sprawdzian z trzech ostatnich lekcji, zapowiadany lub nie, może mieć formę testu,– kartkówka może odbyć się bez zapowiadania i obejmuje ostatnią poprzedzającą jednostkę lekcyjną, może mieć formę testu, czas jej trwania jest nie dłuższy niż 15 minut,– odpowiedź ustna,– praca domowa,– aktywność i postawa na lekcji (zależnie od sytuacji stworzonych na lekcji, nie musi dotyczyć wszystkich uczniów).	Inne źródła oceny do wyboru przez nauczyciela: <ul style="list-style-type: none">– praca na lekcji,– udział w konkursach przedmiotowych,– udział w olimpiadach,– referaty.
Uwagi o ocenianiu: <ul style="list-style-type: none">– uczeń dwa razy w semestrze może zgłosić nieprzygotowanie do lekcji (nie dotyczy to zapowiedzianych sprawdzianów),– jeżeli z przyczyn usprawiedliwionych uczeń nie może przystąpić do sprawdzianu z całą klasą, to powinien uczynić w terminie wyznaczonym przez nauczyciela (w przeciwnym razie otrzyma ocenę niedostateczną),– w przypadku nieusprawiedliwionej nieobecności na sprawdzianie uczeń otrzymuje ocenę niedostateczną,– kartkówki nie podlegają poprawie.	

Kryteria na poszczególne oceny

Ocenę **celującą** otrzymuje uczeń, który:

- biegle posługuje się fachową terminologią zawodową,
- wykazuje się wiedzą i umiejętnościami wykraczającymi poza program nauczania,
- umiejętnie stosuje wiedzę z innych przedmiotów,
- precyzyjnie formułuje swoje wypowiedzi,
- umiejętnie posługuje się zdobytymi wiadomościami w rozwiązywaniu zadań teoretycznych i praktycznych,
- samodzielnie i twórczo rozwija własne zainteresowania,
- samodzielnie rozwiązuje zadania problemowe i wyciąga z nich wnioski,
- wykazuje szczególną aktywność na zajęciach,
- bierze udział w olimpiadach przedmiotowych.

Ocenę **bardzo dobrą** otrzymuje uczeń, który:

- opanował w pełnym zakresie wiadomości i umiejętności przewidziane w programie nauczania na poziomie podstawowym i ponadpodstawowym,
- wykazuje się znajomością i rozumieniem pojęć z zakresu realizowanego programu nauczania,
- sprawnie i umiejętnie posługuje się zdobytymi wiadomościami i umiejętnościami,
- bezbłędnie posługuje się terminologią zawodową,
- potrafi samodzielnie formułować wnioski,
- jest aktywny na zajęciach,
- samodzielnie rozwiązuje zadania problemowe.

Ocenę **dobłą** otrzymuje uczeń, który:

- opanował podstawowe treści nauczania,
- sprawnie posługuje się zdobytymi wiadomościami i umiejętnościami,
- stosuje podstawowe pojęcia zawodowe,
- samodzielnie rozwiązuje typowe zadania problemowe,
- potrafi samodzielnie formułować wnioski.

Ocenę **dostateczną** otrzymuje uczeń, który:

- opanował jedynie w podstawowym zakresie wiadomości i umiejętności przewidziane w programie nauczania,
- zna podstawowe pojęcia zawodowe,
- samodzielnie rozwiązuje typowe zadania teoretyczne i praktyczne o średnim stopniu trudności,
- nie potrafi samodzielnie formułować wniosków.

Ocenę **dopuszczającą** otrzymuje uczeń, który:

- częściowo opanował podstawową wiedzę i umiejętności zawarte w programie nauczania, a jego braki nie przekreślają możliwości dalszej nauki,
- zadania o niewielkim stopniu trudności rozwiązuje z pomocą nauczyciela,
- przedstawia wiadomości w sposób nieuporządkowany,
- nie potrafi zastosować terminologii zawodowej,
- nie jest aktywny na zajęciach.

Ocenę **niedostateczną** otrzymuje uczeń, który:

- nie spełnia oczekiwań określonych w programie nauczania, co uniemożliwia mu bezpośrednią kontynuację opanowania kolejnych treści,
- nie opanował podstawowych wiadomości zawartych w programie nauczania, nie potrafi rozwiązywać zadań nawet o niewielkim stopniu trudności,
- nie zna podstawowych pojęć zawodowych,
- nie jest aktywny na zajęciach,
- nie wykazuje chęci uzupełnienia braków,
- opuszcza zajęcia.

TABELA WYMAGAŃ EDUKACYJNYCH

Przedmiot: historia	Klasa: 5 OP
Nauczyciel: Marcin Gradowski	Poziom: podstawowy
Tygodniowy wymiar godzin wg planu: 1	Półrocze I i II
Program nauczania: Jakub Lorenc: Historia. Program nauczania. Liceum ogólnokształcące i technikum. Zakres podstawowy.	
Zakres materiału wraz z przybliżonym rozkładem terminów prac klasowych, sprawdzianów uzgodnionych: <ol style="list-style-type: none">Świat w 2. Połowie XX wieku 17. 10.24Polska Rzeczpospolita Ludowa 05.12. 24Polska i świat na przełomie XX i XXI wieku 06.02.25, 06.03.25	
Podręczniki obowiązkowe: Piotr Szlanta, Andrzej Zawistowski: . Część 4. Liceum i technikum. Zakres podstawowy. Wydawnictwa Szkolne i Pedagogiczne.	
Zalecane dodatkowe pomoce dydaktyczne:	
Wymagania formalne: Zeszyt przedmiotowy, podręcznik	

<p>Formy sprawdzania wiadomości:</p> <ul style="list-style-type: none"> – sprawdzian pisemny z zamkniętej partii materiału, zapowiadany z co najmniej tygodniowym wyprzedzeniem, może mieć formę testu, – sprawdzian z trzech ostatnich lekcji, zapowiadany lub nie, może mieć formę testu, – kartkówka może odbyć się bez zapowiadania i obejmuje ostatnią poprzedzającą jednostkę lekcyjną, może mieć formę testu, czas jej trwania jest nie dłuższy niż 15 minut, – odpowiedź ustna, – praca przy komputerze, – praca domowa, – aktywność i postawa na lekcji (zależnie od sytuacji stworzonych na lekcji, nie musi dotyczyć wszystkich uczniów). 	<p>Inne źródła oceny do wyboru przez nauczyciela:</p> <ul style="list-style-type: none"> – praca na lekcji, – udział w konkursach przedmiotowych, – udział w olimpiadach, – referaty, – wykonywanie pomocy szkolnych, – inne prace dodatkowe – do wyboru przez nauczyciela. 	
<p>Uwagi o ocenianiu:</p> <ul style="list-style-type: none"> – uczeń raz w semestrze może zgłosić nieprzygotowanie do lekcji (nie dotyczy to zapowiedzianych sprawdzianów), – jeżeli z przyczyn usprawiedliwionych uczeń nie może przystąpić do sprawdzianu z całą klasą, to powinien uczynić w terminie wyznaczonym przez nauczyciela (w przeciwnym razie otrzyma ocenę niedostateczną), – w przypadku nieusprawiedliwionej nieobecności na sprawdzianie uczeń otrzymuje ocenę niedostateczną, – kartkówki nie podlegają poprawie. 		

Wymagania na poszczególne oceny:

IV. Świat w 2. połowie XX w.					
<p>19. Europa Środkowa pod wpływem ZSRS</p>	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • wymienia przykładowe przyczyny i skutki wystąpień społecznych w krajach bloku wschodniego po śmierci Józefa Stalina (Węgry, Czechosłowacja); • przedstawia reakcję władz ZSRS na wystąpienia społeczeństw w Czechosłowacji i na Węgrzech 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • charakteryzuje proces destalinizacji w ZSRS i krajach bloku wschodniego; • wyjaśnia, na czym polegała doktryna Breżniewa; • wymienia przykładowe przyczyny i skutki wystąpień społecznych w NRD oraz reakcję na nie władz ZSRS 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • charakteryzuje wystąpienia społeczeństw w bloku wschodnim po śmierci Józefa Stalina: wydarzenia w NRD, powstanie węgierskie i Praską Wiosnę; • porównuje wystąpienia społeczeństw w bloku wschodnim po śmierci Józefa Stalina; • wskazuje różnice w reakcji państw i społeczeństw bloku wschodniego na wystąpienia w NRD, Czechosłowacji i na Węgrzech 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • przedstawia politykę zagraniczną Nikity Chruszczowa; • ocenia szanse przeprowadzenia liberalnych reform w bloku wschodnim po śmierci Józefa Stalina 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • przedstawia, w jaki sposób pamięć o wystąpieniach społecznych została uczczona w przestrzeni publicznej w krajach Europy Środkowo-Wschodniej, korzystając ze źródeł pozapodręcznikowych
<p>20. Dekolonizacja w Azji</p>	<p>Uczeń:</p>	<p>Uczeń:</p>	<p>Uczeń:</p>	<p>Uczeń:</p>	<p>Uczeń:</p>

i Afryce	<ul style="list-style-type: none"> • przedstawia zmiany na mapie świata powstałe w wyniku procesu dekolonizacji po II wojnie światowej; • wymienia przykładowe skutki procesu dekolonizacji 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia wpływ II wojny światowej na proces dekolonizacji; • przedstawia proces uzyskiwania niepodległości przez Indie; • wyjaśnia pojęcia: apartheid i neokolonializm 	<ul style="list-style-type: none"> • przedstawia i porównuje proces dekolonizacji przeprowadzany przez Wielką Brytanię i Francję; • charakteryzuje przemiany w Republice Południowej Afryki 	<ul style="list-style-type: none"> • przedstawia stosunek mocarstw i ONZ do procesu dekolonizacji; • przedstawia bilans procesu dekolonizacji 	<ul style="list-style-type: none"> • przedstawia problemy związane z procesem dekolonizacji obecne w literaturze i filmie, korzystając ze źródeł pozapodręcznikowych
21. Konflikty na Bliskim Wschodzie	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • przedstawia okoliczności powstania państwa Izrael w Palestynie; • pokazuje na mapie tereny Izraela 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • pokazuje na mapie terytoryjne sporne między Izraelem a państwami arabskimi; • przedstawia cele i charakteryzuje działalność Organizacji Wyzwolenia Palestyny 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • charakteryzuje stosunki Izraela z państwami arabskimi; • wymienia przyczyny i skutki kolejnych wojen Izraela z państwami arabskimi 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • przedstawia rolę islamu w życiu politycznym w państwach bliskowschodnich; • wymienia przyczyny i skutki rewolucji islamskiej w Iranie 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • charakteryzuje współczesne relacje izraelsko-palestyńskie, korzystając ze źródeł pozapodręcznikowych
22. Rywalizacja Stanów Zjednoczonych i ZSRS	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • wymienia przykładowe przyczyny i skutki kryzysu kubańskiego; • wymienia przykładowe przyczyny i skutki kryzysu berlińskiego; • wymienia przykładowe postanowienia aktu końcowego KBWE 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • wymienia przykładowe przyczyny i skutki wojny w Wietnamie; • przedstawia inne płaszczyzny, na których dochodziło do rywalizacji między Stanami Zjednoczonymi a ZSRS 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • przedstawia sytuację na Kubie na przełomie lat 50. i 60. XX w.; • przedstawia przyczyny i skutki kryzysu kubańskiego; • przedstawia przyczyny i skutki kryzysu berlińskiego 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • przedstawia przyczyny i skutki wojny w Wietnamie; • ocenia wpływ konfliktów międzynarodowych na pozycję Stanów Zjednoczonych i ZSRS 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • przedstawia, w jaki sposób udział w wojnie w Wietnamie odcisnął się na społeczeństwie amerykańskim
23. Integracja europejska	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • pokazuje na mapie proces rozszerzania się Wspólnot Europejskich, a potem Unii Europejskiej; • wymienia przykładowe przyczyny współpracy pomiędzy państwami europejskimi; 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • przedstawia etapy i obszary integracji europejskiej; • wymienia organy Unii Europejskiej i ich przykładowe kompetencje 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • wymienia przyczyny współpracy i integracji pomiędzy państwami europejskimi; • wyjaśnia, co wpłynęło na pojawienie się idei integracji europejskiej 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • ocenia korzyści, jakie wynikają z członkostwa w Unii Europejskiej; • ocenia zagrożenia, jakie może nieść za sobą funkcjonowanie Unii Europejskiej 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia, czym się różnią i jakie mogą być konsekwencje różnych koncepcji jednoczenia Europy

	<ul style="list-style-type: none"> wymienia ojców założycieli Unii Europejskiej 				
24. Przemiany społeczne i kulturowe w 2. połowie XX w.	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> wymienia zmiany demograficzne i społeczne w 2. połowie XX w.; charakteryzuje kulturę masową 2. połowy XX w. 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> przedstawia nurty w muzyce, literaturze i filmie w 2. połowie XX w.; przedstawia zmiany w sztukach plastycznych w 2. połowie XX w. 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> przedstawia konsekwencje przemian demograficznych i społecznych w 2. połowie XX w.; przedstawia zmiany w pozycji kobiety w społeczeństwie w 2. połowie XX w. 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> przedstawia nurty filozoficzne w 2. połowie XX w.; wyjaśnia wpływ soboru watykańskiego II i pontyfikatu Jana Pawła II na przemiany w Kościele katolickim 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> wymienia przykładowe filmy i dzieła literackie, które, jego zdaniem, najlepiej przedstawiają zmiany zachodzące w społeczeństwie w XX w. i uzasadnia swój wybór
V. Polska Rzeczpospolita Ludowa					
25. Postalinowska odwilż	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> wyjaśnia, kto to byli puławianie i natolińscy; wymienia przykładowe przyczyny i skutki poznańskiego Czerwca 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> wymienia zmiany w polityce władz komunistycznych po śmierci Józefa Stalina; przedstawia okoliczności objęcia władzy przez Władysława Gomułkę 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> wyjaśnia, na czym polegała walka o władzę w łonie PZPR po śmierci Bolesława Bieruta; przedstawia przyczyny, przebieg i skutki poznańskiego Czerwca 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> ocenia, w której dziedzinie zmiany wprowadzane po śmierci Józefa Stalina były najbardziej widoczne; ocenia politykę Władysława Gomułki w kontekście przemian w Polsce po śmierci Józefa Stalina 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> ocenia rolę wyborów do sejmu w 1957 r. w kontekście przemian politycznych w 2. połowie lat 50. XX w., korzystając ze źródeł pozapodręcznikowych
26. Polska w czasach Władysława Gomułki	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> przedstawia obchody Milenium Chrztu Polski i Tysiąclecia Państwa Polskiego; wymienia przykładowe przyczyny i skutki wydarzeń Marca 1968 r. 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> charakteryzuje sytuację gospodarczą w okresie rządów Władysława Gomułki; charakteryzuje stosunek władz komunistycznych do Kościoła katolickiego na przełomie lat 50. i 60. XX w. 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> wyjaśnia, dlaczego zorganizowano dwa odrębne obchody rocznicy wydarczenia z początkiem Polski; przedstawia rywalizację wewnątrz PZPR w latach 60. XX w.; przedstawia przyczyny, przebieg i skutki wydarzeń Marca 1968 r. 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> przedstawia wpływ rywalizacji wewnątrz PZPR w latach 60. XX w. na wydarzenia Marca 1968 r.; ocenia znaczenie listu biskupów polskich do biskupów niemieckich z 1965 r.; ocenia, w jakim stopniu Władysław Gomułka spełnił nadzieje Po- 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> wyjaśnia, co to było poselskie koło „Znak”, i przedstawia jego działalność, korzystając ze źródeł pozapodręcznikowych

				laków związane z ob- jęciem przez niego władzy	
27. PRL w okresie rzą- dów Gierka	Uczeń: <ul style="list-style-type: none"> wymienia przykładowe przyczyny i skutki wydarzeń Grudnia 1970 r.; wymienia przykładowe przyczyny i skutki wydarzeń Czerwca 1976 r. 	Uczeń: <ul style="list-style-type: none"> wymienia cele polityki gospodarczej ekipy Edwarda Gierka i podaje przykłady jej realizacji; wymienia zmiany wprowadzone do konstytucji w 1976 r. 	Uczeń: <ul style="list-style-type: none"> przedstawia przyczyny, przebieg i skutki wydarzeń Grudnia 1970 r.; przedstawia przyczyny i skutki wydarzeń Czerwca 1976 r.; charakteryzuje politykę gospodarczą ekipy Gierka 	Uczeń: <ul style="list-style-type: none"> ocenia politykę gospodarczą ekipy Gierka; charakteryzuje przemiany ustrojowo-administracyjne z okresu rządów Edwarda Gierka; wyjaśnia, jakie sukcesy Polaków i dlaczego wykorzystywała propaganda lat 70. XX w. 	Uczeń: <ul style="list-style-type: none"> wyjaśnia, dlaczego fiat 126p stał się symbolem epoki Edwarda Gierka
28. Opozycja polityczna w latach 1976–1980	Uczeń: <ul style="list-style-type: none"> wymienia przykładowe organizacje opozycyjne działające w Polsce w 2. połowie lat 70. XX w. (KOR, ROPCiO, WZZ); wymienia przykłady działań środowisk opozycyjnych w Polsce w 2. połowie lat 70. XX w.; wymienia przykładowe przyczyny i skutki strajków z 1980 r. 	Uczeń: <ul style="list-style-type: none"> przedstawia cele działań organizacji opozycyjnych w Polsce w latach 70. XX w.; wyjaśnia, jakie znaczenie miał wybór kardynała Karola Wojtyły na papieża; przedstawia działalność NSZZ „Solidarność” 	Uczeń: <ul style="list-style-type: none"> wymienia organizacje opozycyjne działające w Polsce w 2. połowie lat 70. XX w.; przedstawia cele działań tych organizacji; charakteryzuje działalność środowisk opozycyjnych w Polsce w 2. połowie lat 70. XX w. przedstawia przyczyny, przebieg i skutki strajków z 1980 r. 	Uczeń: <ul style="list-style-type: none"> wyjaśnia, który nurt działalności opozycyjnej władze PRL zwalczały najbardziej i dlaczego; wyjaśnia, jakie znaczenie miała pierwsza pielgrzymka papieża Jana Pawła II do Polski; przedstawia struktury NSZZ „Solidarność” 	Uczeń: <ul style="list-style-type: none"> porównuje formułę wystąpień społecznych z lat 1970 i 1976 ze strajkami z 1980 r.
29. Czas stanu wojennego	Uczeń: <ul style="list-style-type: none"> wymienia przykładowe ograniczenia w funkcjonowaniu społeczeństwa, jakie wprowadzono w trakcie stanu wojennego; 	Uczeń: <ul style="list-style-type: none"> przedstawia relacje między władzami PRL a NSZZ „Solidarność”; przedstawia reakcję działaczy „Solidarności” na wprowadzenie stanu 	Uczeń: <ul style="list-style-type: none"> wymienia ograniczenia w funkcjonowaniu społeczeństwa, jakie wprowadzono w trakcie stanu wojennego; przedstawia reakcję pań- 	Uczeń: <ul style="list-style-type: none"> ocenia, jak ograniczenia w funkcjonowaniu społeczeństwa, jakie wprowadzono w trakcie stanu wojennego, wpłynęły na 	Uczeń: <ul style="list-style-type: none"> przedstawia ocenę stanu wojennego w literaturze polskiej i filmie polskim, korzystając ze źródeł pozapodręcznikowych

	<ul style="list-style-type: none"> • podaje przykłady represji wobec działaczy opozycji i osób ją wspierających w trakcie i po zakończeniu stanu wojennego 	wojennego	<p>stw zachodnich na wprowadzenie w Polsce stanu wojennego;</p> <ul style="list-style-type: none"> • charakteryzuje rolę Kościoła w trakcie stanu wojennego 	<p>życie codzienne obywateli;</p> <ul style="list-style-type: none"> • ocenia legalność i zasadność wprowadzenia stanu wojennego 	
VI. Polska i świat na przełomie XX i XXI w.					
30. Kryzys w ZSRS	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • wymienia reformy przeprowadzone w ZSRS przez Michaiła Gorbaczowa; • wyjaśnia terminy: pierestrojka i głasnost 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • wymienia trudności gospodarcze ZSRS na przełomie lat 70. i 80. XX w.; • wymienia przyczyny kryzysu wewnętrznego w ZSRS; • wymienia przyczyny i skutki interwencji radzieckiej w Afganistanie 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • charakteryzuje gospodarkę ZSRS na przełomie lat 70. i 80. XX w.; • charakteryzuje politykę wewnętrzną i zagraniczną Michaiła Gorbaczowa 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • charakteryzuje konflikty narodowościowe w ZSRS; • wyjaśnia przyczyny i ocenia skutki interwencji radzieckiej w Afganistanie 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • przedstawia podłoże i konsekwencje konfliktów etnicznych w ZSRS w 2. połowie lat 80. i w latach 90. XX w.
31. Upadek PRL	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • wymienia problemy gospodarcze Polski w latach 80. XX w.; • wymienia zmiany ustrojowe, do których doszło w Polsce w wyniku decyzji podjętych w trakcie obrad Okrągłego Stołu 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • przedstawia relacje między władzą a opozycją po stanie wojennym; • wymienia zmiany, do których doszło w Polsce w wyniku decyzji podjętych w trakcie obrad Okrągłego Stołu; • wymienia kolejne zmiany ustrojowe z lat 1989–1990 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • charakteryzuje sytuację gospodarczą w Polsce w latach 80. XX w.; • charakteryzuje obrady Okrągłego Stołu 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia, co wpływało na zmianę stosunku władzy do opozycji; • ocenia realizację ustaleń Okrągłego Stołu 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia, genezę i znaczenie pojęć: wybory kontraktowe i sejm kontraktowy
32. Jesień Narodów i rozpad ZSRS	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • pokazuje na mapie państwa, które powstały po 1989 r.; • wymienia przyczyny i etapy rozpadu ZSRS; 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • charakteryzuje przemiany z lat 1989–1990 w NRD i Rumunii; • wymienia przyczyny i skutki wojen czerceń- 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • charakteryzuje sytuację w krajach bloku wschodniego w latach 70. i 80. XX w.; • porównuje przemiany z lat 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • przedstawia proces rozpadu ZSRS; • przedstawia proces rozpadu Jugosławii; • wyjaśnia konsekwen- 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • przedstawia proces upadku komunizmu na Węgrzech lub w Bułgarii, korzystając ze źródeł pozapod-

	<ul style="list-style-type: none"> • charakteryzuje przemiany z lat 1989-1990 w Czechosłowacji 	<p>skich;</p> <ul style="list-style-type: none"> • wymienia przyczyny i etapy rozpadu Jugosławii 	<p>1989-1990 w Czechosłowacji, NRD i Rumunii</p>	<p>cje rozpadu ZSRS i Jugosławii</p>	<p>ręcznikowych</p>
33. III Rzeczpospolita	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • wymienia przykładowe partie polityczne powstałe w Polsce po 1989 r.; • wymienia zasady konstytucji z 1997 r.; • wymienia problemy III Rzeczypospolitej 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • charakteryzuje sytuację w Polsce na początku lat 90. XX w.; • charakteryzuje przemiany składu polskiego sejmu na przełomie XX i XXI w. 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • charakteryzuje scenę polityczną w Polsce na początku lat 90. XX w.; • wyjaśnia, co wpływało na skład polskiego sejmu na przełomie XX i XXI w.; • przedstawia problemy III Rzeczypospolitej 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • przedstawia bilans przemian w Polsce po 1989 r.; • ocenia proces lustracji i dekomunizacji przeprowadzany w Polsce po 1989 r. 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • przedstawia zmiany gospodarczo-społeczne, które zaszły po 1989 r. w jego regionie
34. Polska w integrującym się świecie	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • pokazuje na mapie sąsiadów Rzeczypospolitej w XXI w.; • wymienia organizacje, których członkiem stała się Polska na przełomie XX i XXI w.; • wymienia konsekwencje przemian gospodarczych przeprowadzonych w Polsce w latach 90. XX w. 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • wymienia problemy gospodarki polskiej w latach 90. XX w.; • wymienia kierunki polskiej polityki zagranicznej na przełomie XX i XXI w.; • wymienia porażki i sukcesy polskiej polityki zagranicznej po 1989 r. 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • charakteryzuje sytuację gospodarczą Polski w latach 90. XX w.; • przedstawia proces wejścia Polski do NATO; • przedstawia proces integracji Polski z Unią Europejską 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • przedstawia bilans przemian gospodarczych w Polsce po 1989 r.; • ocenia konsekwencje przemian gospodarczych w Polsce po 1989 r.; • charakteryzuje polską politykę zagraniczną po 1989 r. 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia, dlaczego w 1990 r. doszło do podpisania układu granicznego z RFN, mimo że RFN uznała polską granicę zachodnią w 1970 r., korzystając ze źródeł pozapodręcznikowych

TABELA WYMAGAŃ EDUKACYJNYCH

Przedmiot: języka angielski	Klasa: 50P 2/2
Nauczyciel: Andżelika Raczyńska	Poziom: rozszerzony
Tygodniowy wymiar godzin wg planu: 2 i 8	Półrocze I i II
Program nauczania: Program nauczania języka angielskiego dla technikum i liceum Repetytorium poziom podstawowy i rozszerzony Express Publishing	
Zakres materiału wraz z przybliżonym rozkładem terminów prac klasowych, sprawdzianów uzgodnionych:	
<ol style="list-style-type: none">1. MODULE 1 – CZŁOWIEK, poziom podstawowy: dane personalne, wygląd zewnętrzny, cechy charakteru . Użycie czasów teraźniejszych, rozumienie tekstów pisanych, rozumienie ze sluchu, e-mail/list nieformalny, rozmowa wstępna, opis ilustracji i odpowiedzi na pytania; poziom rozszerzony: wygląd zewnętrzny, cechy charakteru, uczucia i emocje, rzeczy osobiste, okresy życia, system wartości i poczucie tożsamości – ćwiczenia leksykalne, rozumienie tekstów pisanych, rozumienie ze sluchu, znajomość środków językowych, powtórzenie, sprawdzian.2. MODULE 2 – MIEJSCE ZAMIESZKANIA poziom podstawowy: miejsce zamieszkania, rodzaje domów, pomieszczenia i wyposażenie, prace domowe, wynajmowanie, kupno i sprzedaż mieszkania, przeprowadzka. Czasy <i>Past Simple</i> i <i>Present Perfect</i>, rozumienie tekstów pisanych, znajomość środków językowych, rozumienie ze sluchu, e-mail/list nieformalny, rozmowa wstępna, wypowiedź na podstawie materiału stymulującego i odpowiedzi na pytania; poziom rozszerzony: ćwiczenia leksykalne, znajomość środków językowych, rozprawka wyrażająca opinię, powtórzenie, sprawdzian.3. MODULE 3 – EDUKACJA poziom podstawowy: : przedmioty nauczania, przybory szkolne, pomieszczenia, system oświaty, życie szkoły, oceny szkolne, zajęcia pozalekcyjne i uczenie się przez całe życie. Użycie czasów przeszłych, rozumienie tekstów pisanych, znajomość środków językowych, rozumienie ze sluchu, e-mail z prośbą o radę, rozmowa z odgrywaniem roli, opis ilustracji i odpowiedzi na pytania; poziom rozszerzony: system edukacji, oceny i wymagania, życie szkolne, zajęcia pozalekcyjne, rozumienie tekstu pisanego, rozumienie ze sluchu, znajomość środków językowych, powtórzenie, sprawdzian.4. MODULE 4 – PRACA poziom podstawowy: zawody i profesje, czynności i obowiązki, miejsca pracy, wybór zawodu, poszukiwanie pracy, warunki pracy i zatrudnienia, praca dorywcza. Czasowniki modalne i półmodalne, rozumienie tekstów pisanych, znajomość środków językowych, rozumienie ze sluchu, e-mail/list nieformalny przedstawiający plusy i minusy podejmowanej pracy, wypowiedź na podstawie materiału stymulującego, rozmowa z odgrywaniem roli; poziom rozszerzony: zawody, miejsce pracy, praca dorywcza, kariera zawodowa, rynek pracy, mobilność zawodowa, warunki pracy i zatrudnienia, rozumienie tekstu pisanego, rozumienie ze sluchu, znajomość środków językowych, list motywacyjny. Modalne i półmodalne, powtórzenie, sprawdzian.5. MODULE 5 – ŻYCIE TOWARZYSKIE poziom podstawowy: Życie prywatne: rodzina, znajomi i przyjaciele, czynności życia codziennego, określanie czasu, formy spędzania czasu wolnego, święta i uroczystości, styl życia, konflikty i problemy. Stopniowanie przymiotników i przysłówków, rozumienie tekstów pisanych, znajomość środków językowych, rozumienie ze sluchu, e-mail/list półformalny z zaproszeniem, opis ilustracji, wypowiedź na podstawie materiału stymulującego; poziom rozszerzony: rodzina, znajomi i przyjaciele, styl życia, święta i uroczystości, problemy i konflikty, rozumienie tekstu pisanego, znajomość środków językowych, rozumienie ze sluchu, przymiotniki i przysłówki, konstrukcje porównawcze, powtórzenie, sprawdzian.6. MODULE 6 – ŻYWIENIE poziom podstawowy: artykuły spożywcze, posiłki i ich przygotowanie, akcesoria kuchenne, nawyki żywieniowe i diety, lokale gastronomiczne. Struktura i użycie zdań względnych, okolicznikowych czasu, celu, przyczyny i skutku, rozumienie tekstów pisanych, znajomość środków językowych, rozumienie ze sluchu, wpis na forum internetowym: udzielanie rady, rozmowa z odgrywaniem roli, opis ilustracji poziom rozszerzony: artykuły spożywcze, jedzenie poza domem, przygotowanie posiłków, diety, zaburzenia odżywiania, rozumienie tekstu pisanego, rozumienie ze sluchu, znajomość środków językowych, artykuł, zdania okolicznikowe celu, powtórzenie, sprawdzian.7. MODULE 7 – ZAKUPY I USŁUGI poziom podstawowy: Zakupy i usługi: środki płatnicze, reklamacje, promocja i reklama, forma kausatywna, rozumienie tekstów pisanych, znajomość środków językowych, rozumienie ze sluchu, wpis na blogu – reklamacja, wypowiedź na podstawie materiału stymulującego, rozmowa z odgrywaniem roli; poziom rozszerzony: Zakupy i usługi: sklepy i punkty usługowe, promocja i reklama, towary i ich cechy, sprzedawanie i kupowanie, reklamacje, prawa konsumenta, finanse, usługi bankowe i ubezpieczeniowe, rozumienie tekstu pisanego, rozumienie ze sluchu, tłumaczenie, transformacje, zadania z lukami, set leksykalny, strona bierna i forma kausatywna, powtórzenie, sprawdzian.	

8. MODULE 8 – PODRÓŻOWANIE I TURYSTYKA poziom podstawowy: środki transportu i korzystanie z nich, orientacja w terenie, baza noclegowa, wycieczki, zwiedzanie, ruch uliczny, awarie i wypadki w podróży, mowa niezależna i zależna, rozumienie tekstów pisanych, znajomość środków językowych, rozumienie ze sluchu, e-mail/list nieoficjalny z przeprosinami, opis ilustracji i odpowiedzi na pytania, wypowiedź na podstawie materiału stymulującego; poziom rozszerzony: ruch uliczny, orientacja w terenie, bezpieczeństwo w podróży, awarie i wypadki w podróży, baza noclegowa, wycieczki i zwiedzanie, rozumienie tekstu pisanego, rozumienie ze sluchu, znajomość środków językowych, rozprawka za i przeciw, powtórzenie, sprawdzian.
9. MODULE 9 – KULTURA poziom podstawowy: sztuki wizualne, muzyka, literatura, teatr i film, media, uczestnictwo w kulturze, tradycje i zwyczaje, twórcy i ich dzieła, Zdania warunkowe (typ 0, I, II i III), rozumienie tekstów pisanych, znajomość środków językowych, rozumienie ze sluchu, wpis na blogu – recenzja, rozmowa z odgrywaniem roli, opis ilustracji i odpowiedzi na pytania; poziom rozszerzony: dziedziny kultury, ochrona praw autorskich, uczestnictwo w kulturze, twórcy i ich dzieła, tradycje i zwyczaje, media, rozumienie tekstu pisanego, – rozumienie ze sluchu, znajomość środków językowych, mieszany tryb warunkowy, powtórzenie, sprawdzian.
10. MODULE 10 – SPORT poziom podstawowy: dyscypliny sportu, sprzęt sportowy, uprawianie sportu, sportowcy i ludzie związani ze sportem, obiekty sportowe, imprezy sportowe, pozytywne i negatywne skutki uprawiania sportu, rzeczowniki – liczba pojedyncza i mnoga, policzalne i niepoliczalne, zbiorowe, znaczenie rzeczownika zależnie od liczby, liczebniki, rozumienie tekstów pisanych, znajomość środków językowych, rozumienie ze sluchu, e-mail/list nieformalny: przedstawianie zalet i wad, wypowiedź na podstawie materiału stymulującego i odpowiedzi na pytania, rozmowa z odgrywaniem roli; poziom rozszerzony: dyscypliny sportu, sprzęt sportowy, obiekty sportowe, problemy współczesnego sportu, wydarzenia sportowe, uprawianie sportu, liczba mnoga rzeczowników złożonych i rzeczowniki określające rodzaj, tekstu pisanego, znajomość środków językowych, rozumienie ze sluchu, list formalny, powtórzenie, sprawdzian.
11. MODULE 11 – ZDROWIE poziom podstawowy: : tryb życia, samopoczucie, choroby, ich objawy i leczenie, niepełnosprawność, uzależnienia, pierwsza pomoc w nagłych wypadkach, przedimki *a/an, the, one/ones*, Zaimki wskazujące, określniki, zaimki, formy dzierżawcze, *there – it*, rozumienie tekstów pisanych, znajomość środków językowych, rozumienie ze sluchu, wpis na blogu: przedstawianie różnych rozwiązań problemu, opis ilustracji i odpowiedzi na pytania, wypowiedź na podstawie materiału stymulującego i odpowiedzi na pytania; poziom rozszerzony: zdrowy i niezdrowy tryb życia, ciało człowieka, dziedziny medycyny, choroby (w tym cywilizacyjne), ich objawy i leczenie, pierwsza pomoc, uzależnienia, niepełnosprawność, Zadania typu egzaminacyjnego, rozumienie tekstu pisanego, rozumienie ze sluchu, znajomość środków językowych, tryb łączący, powtórzenie, sprawdzian.
12. MODULE 12 – NAUKA I TECHNIKA poziom podstawowy: dziedziny i ludzie nauki, odkrycia naukowe, wynalazki, korzystanie z urządzeń technicznych i TIK, szanse i zagrożenia z tym związane, Przyimki miejsca, ruchu i czasu, Zdania okolicznikowe sposobu, przyzwolenia i miejsca, rozumienie tekstów pisanych, znajomość środków językowych, rozumienie ze sluchu, e-mail/list półformalny: opis przedmiotu, rozmowa z odgrywaniem roli, opis ilustracji i odpowiedzi na pytania poziom rozszerzony: dziedziny i ludzie nauki, odkrycia naukowe, wynalazki, korzyści i zagrożenia wynikające z postępu naukowo-technicznego, rozumienie tekstu pisanego, rozumienie ze sluchu, znajomość środków językowych, artykuł). Formy emfaticzne – inwersja, *cleft sentences*, powtórzenie, sprawdzian.
13. MODULE 13 – ŚWIAT PRZYRODY poziom podstawowy: pogoda, pory roku, klimat, : rośliny i zwierzęta, krajobraz, zagrożenia i ochrona środowiska naturalnego, kłeski żywiolowe, Konstrukcje bezokolicznikowe i gerundialne, imiesłowy, tryb rozkazujący, rozumienie tekstów pisanych, znajomość środków językowych, rozumienie ze sluchu, e-mail/list nieformalny: wyrażanie i uzasadnianie opinii, wypowiedź na podstawie materiału stymulującego i odpowiedzi na pytania, opis ilustracji i odpowiedzi na pytania, poziom rozszerzony: pogoda, kłeski żywiolowe, zagrożenia i ochrona środowiska naturalnego, rośliny i zwierzęta, katastrofy ekologiczne, przestrzeń kosmiczna, krajobraz, rozumienie tekstu pisanego, rozumienie ze sluchu, znajomość środków językowych, powtórzenie, sprawdzian.
14. MODULE 14 – PAŃSTWO I SPOŁECZEŃSTWO poziom podstawowy: urzędy państwowe i publiczne oraz ich funkcje, zjawiska społeczne, przestępstwa i kary, organizacje międzynarodowe, konflikty wewnętrzne i międzynarodowe, zdania wykrzyknikowe, pytania: o podmiot i dopełnienie, rozumienie tekstów pisanych, znajomość środków językowych, znajomość środków językowych, rozumienie ze sluchu, wpis na blogu: relacjonowanie wydarzeń, rozmowa z odgrywaniem roli, wypowiedź na podstawie materiału stymulującego i odpowiedzi na pytania; poziom rozszerzony: państwo i polityka, struktura państwa, prawo, przestępstwa i kary, religie, zjawiska społeczne, gospodarka, problemy współczesnego świata, prawa człowieka, organizacje międzynarodowe, rozumienie tekstu pisanego, rozumienie ze sluchu, znajomość środków językowych, artykuł, powtórzenie, sprawdzian.

Wymagania formalne:

- regularne odrabianie prac domowych
- systematyczna nauka (bycie przygotowanym na każdą lekcję)
- przynoszenie podręcznika i zeszytu ćwiczeń na każdą lekcję

Zespół Szkół Górniczo-Energetycznych im. S. Staszica w Koninie
rok szkolny 2024/25

Formy sprawdzania wiadomości: <ul style="list-style-type: none">- praca klasowa poprzedzona lekcją powtórzeniową, zapowiadana z tygodniowym wyprzedzeniem,- sprawdzian pisemny z zamkniętej partii materiału, zapowiadany z co najmniej tygodniowym wyprzedzeniem, może mieć formę testu,- sprawdzian z trzech ostatnich lekcji, zapowiadany lub nie, może mieć formę testu,- kartkówka może odbyć się bez zapowiadania i obejmuje ostatnią poprzedzającą jednostkę lekcyjną, może mieć formę testu, czas jej trwania jest nie dłuższy niż 15 minut,- odpowiedź ustna,- praca przy komputerze,- praca domowa,- aktywność i postawa na lekcji (zależnie od sytuacji stworzonych na lekcji, nie musi dotyczyć wszystkich uczniów).	Inne źródła oceny do wyboru przez nauczyciela: <ul style="list-style-type: none">- praca na lekcji,- udział w konkursach przedmiotowych,- udział w olimpiadach,- referaty,- wykonywanie pomocy szkolnych,- inne prace dodatkowe – do wyboru przez nauczyciela.
Uwagi o ocenianiu: <ul style="list-style-type: none">- uczeń raz/dwa razy w semestrze może zgłosić nieprzygotowanie do lekcji (nie dotyczy to zapowiedzianych sprawdzianów),- jeżeli z przyczyn usprawiedliwionych uczeń nie może przystąpić do sprawdzianu z całą klasą, to powinien uczynić w terminie wyznaczonym przez nauczyciela (w przeciwnym razie otrzyma ocenę niedostateczną),- w przypadku nieusprawiedliwionej nieobecności na sprawdzianie uczeń otrzymuje ocenę niedostateczną,- kartkówki nie podlegają poprawie.	
Wymagania na poszczególne oceny: https://docs.google.com/document/d/1urwab4Xd5zCf_CdAw44LDZ9NmTRDhEttF27y6MAhiw/edit	

TABELA WYMAGAŃ EDUKACYJNYCH

Przedmiot: JĘZYK NIEMIECKI	Klasa: 5OP grupa 2
Nauczyciel: Sylwia Kościelniak-Rychlik	Poziom: podstawowy
Tygodniowy wymiar godzin wg planu: 1	Półrocze I i II
Program nauczania: Program nauczania języka niemieckiego w liceum ogólnokształcącym i technikum na podbudowie nauki w ośmioletniej szkole podstawowej. Zakres podstawowy. Wariant III.2. Anna Abramczyk. Pearson – aneksowany	
PERFEKT 3	
KAPITEL 5 Nazwy pomieszczeń w domu, mebli i elementów wyposażenia, opis miejsca zamieszkania, określenia miejsca i zmiany położenia sprzętów i przedmiotów, opis pokoju przed przemeblowaniem i po nim, opowiadanie o obowiązkach i problemach wynikających z posiadania zwierząt domowych, czynności związane z życiem na wsi, wady i zalety mieszkania na wsi i w mieście; gramatyka: przymiotnik po rodzajniku określonym w mianowniku i bierniku, zdania ze spójnikami <i>deshalb</i> i <i>trotzdem</i> . Powtórzenie wiadomości, sprawdzian wiadomości – październik	
KAPITEL 6 Komunikaty i polecenia na lotnisku, zwroty związane z odprawą i kontrolą bagażu na lotnisku, wypowiedzi nt. nieudanych wyjazdów, wyrażanie niezadowolenia, irytacji, zdziwienia i rozczarowania, wyrażenia związane z opisem pobytu i życia za granicą, porównywanie różnych aspektów pobytu i życia za granicą, tekst informacyjny o Szwajcarii, prezentowanie informacji o Polsce w formie quizu; gramatyka: czasowniki z dopełnieniem przymiinkowym, przymiotnik po rodzajniku określonym w celowniku. Powtórzenie wiadomości, sprawdzian wiadomości – listopad/ grudzień	
KAPITEL 7 Wyrażenia do opisu zdrowego i aktywnego trybu życia, dyscypliny sportowe, sprzęt sportowy i miejsca uprawiania sportu, wywiady ze sportowcami, analiza ulotki z wypożyczalni sprzętu sportowego, wypożyczanie sprzętu sportowego, zasady bezpiecznego uprawiania sportu, opis wypadku podczas uprawiania sportu, sylwetki znanych sportowców, imprezy sportowe; gramatyka: zdania pytające zależne, forma opisowa trybu przypuszczającego <i>würde</i> + <i>Infinitiv</i> . Powtórzenie wiadomości, sprawdzian wiadomości – grudzień/ styczeń	
KAPITEL 8 Nazwy środków lokomocji, ich zalety i wady, opowiadanie o ulubionym sposobie podróżowania, uczestnictwo w różnych wydarzeniach, imprezy masowe, nazwy potraw i sposoby ich przygotowania, przepisy kulinarne, szwajcarskie specjalności, opis kraju, jego mieszkańców i turystyki, informacje o Liechtenstein, polecenie lub odradzenie odwiedzenia danego miejsca; gramatyka: tryb przypuszczający (<i>Konjunktiv II</i>) czasowników <i>haben</i> i <i>sein</i> oraz czasowników modalnych, zdania okolicznikowe przyczyny. Powtórzenie wiadomości, sprawdzian wiadomości – luty/ marzec/ kwiecień	
UWAGA: Terminy sprawdzianów mogą ulec zmianie. Jest to uzależnione od ilości przerobionej partii materiału oraz od specyfiki zespołu klasowego, od poziomu rozwoju społeczno – emocjonalnego uczniów i od stopnia trudności danego tematu.	
Podręczniki obowiązkowe: PERFEKT 3 (podręcznik i zeszyt ćwiczeń)	
Zalecane dodatkowe pomoce dydaktyczne: Płyta cd, Gramatyka języka niemieckiego z ćwiczeniami	
Wymagania formalne: zeszyt, podręcznik z zeszytem ćwiczeń	
Formy sprawdzania wiadomości: <ul style="list-style-type: none">– test sprawdzający poprzedzony lekcją powtórzeniową, zapowiadany z tygodniowym wyprzedzeniem,– sprawdzian leksykalny (obejmujący 1 blok tematyczny),– sprawdzian z trzech ostatnich lekcji, zapowiadany lub nie, może mieć formę testu,– kartkówka może odbyć się bez zapowiadania i obejmuje ostatnią poprzedzającą jednostkę lekcyjną, może mieć formę testu, czas jej trwania jest nie dłuższy niż 15 minut,– odpowiedź ustna,– wypowiedzi pisemne (redagowane przez ucznia na lekcji),– praca domowa,– obecność i aktywność na lekcji,– wysoka frekwencja.	Inne źródła oceny do wyboru przez nauczyciela: <ul style="list-style-type: none">- praca na lekcji,- udział w konkursach przedmiotowych i kołach zainteresowań,- wykonywanie pomocy szkolnych.
Uwagi o ocenianiu: <ul style="list-style-type: none">– uczeń 1 raz w semestrze może zgłosić nieprzygotowanie do lekcji (nie dotyczy to zapowiedzianych sprawdzianów),– jeżeli z przyczyn usprawiedliwionych uczeń nie może przystąpić do sprawdzianu z całą klasą, to powinien uczynić w terminie wyznaczonym przez nauczyciela (kolejna lekcja języka niemieckiego) - w przeciwnym razie otrzyma ocenę niedostateczną,– w przypadku nieusprawiedliwionej nieobecności na sprawdzianie uczeń otrzymuje ocenę niedostateczną,– kartkówki nie podlegają poprawie,– aktywność ucznia na lekcji: 5 plusów to ocena bardzo dobra,– brak pracy domowej (po wykorzystaniu nieprzygotowania) – ocena niedostateczna.	

Szczegółowe wymagania na poszczególne oceny znajdują się w pliku pod poniższym linkiem:

<https://drive.google.com/file/d/1hCjWpw1JPXcqhkhy1YxWc4imDOdimhhA/view?usp=sharing>

TABELA WYMAGAŃ EDUKACYJNYCH

Przedmiot: język polski	Klasa: V OP
Nauczyciel: Iga Byczyńska	Poziom: poziom podstawowy
Tygodniowy wymiar godzin wg planu: 3	Półrocze I i II
Program nauczania: "Oblicza epok". Program nauczania przedmiotu język polski w liceum i technikum (zmodyfikowany). Zakres podstawowy	
<p>Zakres materiału wraz z przybliżonym rozkładem terminów prac klasowych, sprawdzianów uzgodnionych:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Literatura lat 1945-1989 – grudzień; 2. Literatura współczesna – marzec; 3. Tworzenie własnego tekstu (notatka syntetyzująca oraz wypowiedź argumentacyjna) po zakończeniu każdego działu. 4. Test historycznoliteracki po zakończeniu każdego działu. <p>Powtórki z epok: Biblia i literatura Greków i Rzymian – wrzesień: średniowiecze, renesans – październik; barok, oświecenie – listopad, romantyzm - grudzień, pozytywizm – styczeń, Młoda Polska, – luty, XX-lecie – marzec, nauka o języku – na bieżąco. Prace klasowe i sprawdziany – po omówieniu każdej epoki literackiej, sprawdziany po analizie lektur 2 razy w semestrze prace klasowe i sprawdzenie umiejętności czytania tekstu ze zrozumieniem. Kartkówki z treści lektur na zajęciach rozpoczynających omawianie danego utworu (lista lektur została podana uczniom na początku roku szkolnego)</p>	
<p>Podręczniki obowiązkowe: Adam Kalbarczyk, Dariusz Chemperek, Dariusz Trześniowski, Oblicza epok. Język polski. Podręcznik. Liceum i technikum. Klasa4, Zakres podstawowy i rozszerzony, Wydawnictwa Szkolne i Pedagogiczne S.A.</p> <p>Zalecane dodatkowe pomoce dydaktyczne: Teksty kultury. lektury</p>	
<p>Wymagania formalne: Obecność na zajęciach, prowadzenie zeszytów przedmiotowych, aktywność na zajęciach, dopuszcza się 2 nieprzygotowania na semestr, ocena po analizie literatury wybranych epok – musi być pozytywna, minimum 4 oceny na semestr</p>	
<p>Formy sprawdzania wiadomości:</p> <ul style="list-style-type: none"> – praca klasowa poprzedzona lekcją powtórzeniową, zapowiadana z tygodniowym wyprzedzeniem, – sprawdzian pisemny z zamkniętej partii materiału, zapowiadany z co najmniej tygodniowym wyprzedzeniem, może mieć formę testu, – sprawdzian z trzech ostatnich lekcji, zapowiadany lub nie, może mieć formę testu, – kartkówka może odbyć się bez zapowiadania i obejmuje ostatnią poprzedzającą jednostkę lekcyjną, może mieć formę testu, czas jej trwania jest nie dłuższy niż 15 minut, – odpowiedź ustna, – praca przy komputerze, – praca domowa, – aktywność i postawa na lekcji (zależnie od sytuacji stworzonych na lekcji, nie musi dotyczyć wszystkich uczniów). 	<p>Inne źródła oceny do wyboru przez nauczyciela:</p> <ul style="list-style-type: none"> – praca na lekcji, – udział w konkursach przedmiotowych, – udział w olimpiadach, – referaty, – wykonywanie pomocy szkolnych, – inne prace dodatkowe – do wyboru przez nauczyciela.
<p>Uwagi o ocenianiu:</p> <ul style="list-style-type: none"> – uczeń raz/dwa razy w semestrze może zgłosić nieprzygotowanie do lekcji (nie dotyczy to zapowiedzianych sprawdzianów), – jeżeli z przyczyn usprawiedliwionych uczeń nie może przystąpić do sprawdzianu z całą klasą, to powinien uczynić w terminie wyznaczonym przez nauczyciela (w przeciwnym razie otrzyma ocenę niedostateczną), – w przypadku nieusprawiedliwionej nieobecności na sprawdzianie uczeń otrzymuje ocenę niedostateczną, – kartkówki nie podlegają poprawie. 	
Wymagania na poszczególne oceny:	

Ogólne kryteria oceniania dla klasy V szkoły średniej
ZAKRES PODSTAWOWY

Ocenę niedostateczną otrzymuje uczeń, który:	Ocenę dopuszczającą otrzymuje uczeń, który:	Ocenę dostateczną otrzymuje uczeń, który:	Ocenę dobrą otrzymuje uczeń, który:	Ocenę bardzodobrą otrzymuje uczeń, który:	Ocenę celującą otrzymuje uczeń, który:
<ul style="list-style-type: none"> nie przyswoił podstawowych wiadomości i umiejętności z zakresu podstawowego; nie rozumie większości wiadomości z zakresu programu nauczania; nie umie stosować nabytej wiedzy; nie potrafi zaprezentować zdobytej wiedzy; nie utrwała zdobytej wiedzy. 	<ul style="list-style-type: none"> wykazuje pewne braki w opanowaniu podstawowych wiadomości i umiejętności z zakresu podstawowego; nie rozumie niektórych zagadnień materiału programowego; stosuje zdobytą wiedzę przy pomocy nauczyciela; często popełnia błędy językowe w wypowiedziach ustnych i pisemnych; ma trudności w utrwalaniu zdobytej wiedzy. 	<ul style="list-style-type: none"> opanował wiadomości i umiejętności z zakresu podstawowego; rozumie zdobytą wiedzę; stara się samodzielnie zastosować zdobytą wiedzę; popełnia nieliczne błędy językowe w wypowiedziach ustnych i pisemnych; przejawia braki w trwałym opanowaniu materiału programowego. 	<ul style="list-style-type: none"> opanował wiadomości i umiejętności z zakresu podstawowego; rozumie zdobytą wiedzę; stosuje zdobytą wiedzę; popełnia drobne usterki językowe w wypowiedziach ustnych i pisemnych; w każdej sytuacji wykazuje się dobrą znajomością zdobytej wiedzy. 	<ul style="list-style-type: none"> opanował wszystkie wiadomości i umiejętności z zakresu podstawowego; samodzielnie interpretuje posiadane wiadomości; swobodnie stosuje zdobytą wiedzę; wdrożony do autokorekty stara się nie popełniać błędów językowych w swoich wypowiedziach ustnych i pisemnych; swobodnie operuje wiedzą z zakresu podstawowego. 	<ul style="list-style-type: none"> biegle opanował wszystkie wiadomości i umiejętności z zakresu podstawowego podstawy programowej lub dodatkowo przyswoił wiadomości wykraczające poza zakres programu nauczania; interpretuje zdobytą wiedzę w sposób samodzielny i oryginalny; twórczo wykorzystuje zdobyte wiadomości w sytuacjach problemowych; prezentuje wie-

					<p>dę, posługując się precyzyjnym językiem i bogatym słownictwem;</p> <ul style="list-style-type: none"> • swobodnie operuje wiedzą pochodzącą z różnych źródeł.
<p>Szczegółowe kryteria oceniania dla klasy V szkoły średniej ZAKRES PODSTAWOWY</p>					
<p>Ocenę niedostateczną otrzymuje uczeń, który nie spełnia kryteriów na ocenę dopuszczającą.</p>					
Ocenę dopuszczającą otrzymuje uczeń, który:	Ocenę dostateczną otrzymuje uczeń, który:	Ocenę dobrą otrzymuje uczeń, który:	Ocenę bardzodobrą otrzymuje uczeń, który:	Ocenę celującą otrzymuje uczeń, który:	
<p>I. Kształcenie literackie i kulturowe. Czytanie utworów literackich</p>					
<ul style="list-style-type: none"> • rozumie podstawy podziału literatury na epoki; • wymienia epoki literackie w porządku chronologicznym od starożytności do współczesności; • z pomocą nauczyciela sytuuje utwory literackie w poszczególnych okre- 	<ul style="list-style-type: none"> • rozumie podstawy podziału literatury na epoki: starożytność, średniowiecze, renesans, barok, oświecenie, romantyzm, pozytywizm, Młoda Polska, dwudziestolecie międzywojenne, literatura wojny i okupacji, literatura współczesna; • wymienia epoki literackie 	<ul style="list-style-type: none"> • rozumie podział literatury na epoki: starożytność, średniowiecze, renesans, barok, oświecenie, romantyzm, pozytywizm, Młoda Polska, dwudziestolecie międzywojenne, literatura wojny i okupacji, literatura współczesna; • wymienia epoki literackie 	<ul style="list-style-type: none"> • rozumie podział literatury na epoki i procesy z tym związane; • wymienia epoki literackie w porządku chronologicznym od starożytności do współczesności; • sytuuje utwory literackie w poszczególnych okresach, w szczególności w 	<ul style="list-style-type: none"> • odczytuje teksty z podstawy programowej na poziomie dosłownym, przenośnym i symbolicznym; • rozumie podział literatury na epoki i procesy z tym związane; • wymienia epoki literackie w porządku chronologicznym od starożytności do 	

<p>sach, zwłaszcza we współczesności;</p> <ul style="list-style-type: none"> • na ogół trafnie rozpoznaje konwencje literackie: realistyczną i fantastyczną; • rozróżnia podstawowe gatunki epickie, liryczne, dramatyczne i częściowo gatunki synkretyczne, w tym: gatunki poznane w szkole podstawowej (np. sonet) oraz odmiany powieści i dramatu; • rozpoznaje w tekście literackim środki wyrazu artystycznego poznane w szkole podstawowej oraz niektóre środki znaczeniowe, leksykalne (np. frazeologizmy), składniowe (np. wyliczenie), i wersyfikacyjne (np. przerzutnię); • przy pomocy nauczyciela interpretuje treści alegoryczne i symboliczne utworu literackiego; • na ogół trafnie rozpoznaje 	<p>w porządku chronologicznym od starożytności do współczesności;</p> <ul style="list-style-type: none"> • sytuuje utwory literackie w poszczególnych okresach, zwłaszcza we współczesności; • rozpoznaje konwencje literackie: realistyczną, fantastyczną, symboliczną; • poprawnie rozróżnia podstawowe gatunki epickie, liryczne, dramatyczne i częściowo gatunki synkretyczne, w tym: gatunki poznane w szkole podstawowej (np. sonet) oraz odmiany powieści, np.: powieść inicjacyjną, powieść detektywistyczną, powieść autobiograficzną, antyutopię, parabolę, science fiction, a także dramat otwarty, ode, psalm, opowiadania satyryczno-groteskowe; • rozpoznaje w tekście literackim środki wyrazu artystycznego poznane w szkole podstawowej 	<p>w porządku chronologicznym od starożytności do współczesności;</p> <ul style="list-style-type: none"> • sytuuje utwory literackie w poszczególnych okresach, w szczególności w romantyzmie, dwudziestolecium międzywojennym, w literaturze wojny i okupacji, literaturze współczesnej; używa też terminów: „socrealizm”, „powojenna literatura emigracyjna”, „literatura urodzona po 1960 roku”, „poezja Nowej Fali”, „neoklasycyzm”; • rozpoznaje konwencje literackie i określa ich cechy w utworach (realistyczną, fantastyczną, symboliczną, groteskową); • rozumie pojęcie genologii; rozróżnia gatunki epickie, liryczne, dramatyczne i synkretyczne, w tym: gatunki poznane w szkole podstawowej (np. sonet) oraz odmiany powieści, np.: powieść 	<p>romantyzmie, dwudziestolecium międzywojennym, w literaturze wojny i okupacji i w literaturze współczesnej (dotyczy nawiązań i kontekstów); używa też terminów: „socrealizm”, „powojenna literatura emigracyjna”, „literatura urodzona po 1960 roku”, „poezja Nowej Fali”, „neoklasycyzm”;</p> <ul style="list-style-type: none"> • właściwie rozpoznaje konwencje literackie i precyzyjnie określa ich cechy w utworach (realistyczną, fantastyczną, symboliczną, groteskową); • rozumie pojęcie genologii; rozróżnia gatunki epickie, liryczne, dramatyczne i synkretyczne, w tym: gatunki poznane w szkole (np. sonet) oraz odmiany powieści, np.: powieść inicjacyjną, powieść autobiograficzną, antyutopię, parabolę, science fiction, a także 	<p>współczesności;</p> <ul style="list-style-type: none"> • trafnie sytuuje utwory literackie w poszczególnych okresach, w szczególności w romantyzmie, dwudziestolecium międzywojennym, w literaturze wojny i okupacji i w literaturze współczesnej oraz pozostałych okresów (dotyczy nawiązań i kontekstów); używa też terminów: „socrealizm”, „powojenna literatura emigracyjna”, „literatura urodzona po 1960 roku”, „poezja Nowej Fali”, „neoklasycyzm”; • właściwie rozpoznaje konwencje literackie i precyzyjnie określa ich cechy w utworach (realistyczną, fantastyczną, symboliczną, groteskową); • rozumie pojęcie genologii; rozróżnia gatunki epickie, liryczne, dramatyczne i synkretyczne, w tym: gatunki poznane w szkole podstawowej (np. sonet) oraz odmiany powieści, np.: powieść inicjacyjną, powieść detektywistyczną,
--	--	---	---	---

<p>w tekstach literackich: komizm, humor, tragizm, patos;</p> <ul style="list-style-type: none"> • na poziomie ogólnym rozumie pojęcie groteski; • zna i przy pomocy nauczyciela rozumie treść utworów wskazanych w podstawie programowej jako lektury obowiązkowe dla zakresu podstawowego (wybrane wiersze następujących poetów: Stanisław Baliński, wybrane wiersze z okresu emigracyjnego; Kazimierz Wierzyński, wybrane wiersze z okresu emigracyjnego; Czesław Miłosz, wybrane wiersze, w tym z tomu <i>Ocalenie</i>, oraz <i>Traktat moralny</i> [fragm.]; Tadeusz Różewicz, Miron Białoszewski, Jarosław Marek Rymkiewicz, Wisława Szymborska, Zbigniew Herbert, wybrane wiersze, w tym z tomów <i>Pan Cogito</i> oraz <i>Raport z obłąkanego miasta</i>, Halina Poświatowska, Stanisław Barańczak, Jan Polkowski, Wojciech Wencel; Albert Camus, <i>Dżuma</i>, George Orwell, <i>Rok</i> 	<p>oraz środki znaczeniowe (np. peryfrazę), leksykalne (np. frazeologizmy), składniowe (np. powtórzenie, wyliczenie), wersyfikacyjne (np. przerzutnię); próbuje określić ich funkcje w utworze literackim;</p> <ul style="list-style-type: none"> • interpretuje treści alegoryczne i symboliczne utworu literackiego; • rozpoznaje w tekstach literackich: ironię, komizm, tragizm, humor, patos; • rozumie pojęcie groteski i potrafi wymienić jej cechy; rozpoznaje ją w tekstach omawianej epoki; • wykazuje się znajomością i zrozumieniem treści utworów wskazanych w podstawie programowej jako lektury obowiązkowe dla zakresu podstawowego (wybrane wiersze następujących poetów: Stanisław Baliński, wybrane wiersze z okresu emigracyjnego; Kazimierz Wie- 	<p>inicjacyjną, powieść detektywistyczną, powieść autobiograficzną, antyutopię, parabolę, science fiction, a także dramat otwarty, odę, psalm, opowiadania satyryczno-groteskowe;</p> <ul style="list-style-type: none"> • rozpoznaje w tekście literackim środki wyrazu artystycznego poznane w szkole podstawowej oraz środki znaczeniowe (np. peryfrazę, hiperbolę); leksykalne, w tym frazeologizmy; składniowe (anaforę, epiforę, paralelizm, wyliczenie); wersyfikacyjne (w tym przerzutnię); określa ich funkcje; • interpretuje treści alegoryczne i symboliczne utworu literackiego; • rozpoznaje w tekstach literackich: ironię i autoironię, komizm, tragizm, humor, patos; określa ich funkcje w tekście; rozumie ich wartościujący charakter; 	<p>dramat otwarty, odę, psalm, opowiadania satyryczno-groteskowe; wymienia ich cechy gatunkowe;</p> <ul style="list-style-type: none"> • trafnie rozpoznaje w tekście literackim środki wyrazu artystycznego poznane w szkole podstawowej oraz środki znaczeniowe: oksymoron, peryfrazę, eufonię, hiperbolę; leksykalne, w tym frazeologizmy; składniowe: antytezę, paralelizm, wyliczenie, epiforę, elipsę; wersyfikacyjne, w tym przerzutnię; określa ich funkcje (np.: ożywienie obrazu poetyckiego); wie, co jest dominantą stylistyczną ukształtowania danego utworu; • samodzielnie i wnikliwie interpretuje treści alegoryczne i symboliczne utworu literackiego; • rozpoznaje w tekstach literackich: ironię i autoironię, komizm, tragizm, humor, patos; określa ich funkcje 	<p>powieść autobiograficzną, antyutopię, parabolę, science fiction, a także dramat otwarty, odę, psalm, opowiadania satyryczno-groteskowe; trafnie i szybko wymienia ich cechy gatunkowe</p> <ul style="list-style-type: none"> • trafnie rozpoznaje w tekście literackim środki wyrazu artystycznego poznane w szkole podstawowej oraz środki znaczeniowe: oksymoron, peryfrazę, eufonię, hiperbolę; leksykalne, w tym frazeologizmy; składniowe: antytezę, paralelizm, wyliczenie, epiforę, elipsę; wersyfikacyjne, w tym przerzutnię; określa ich funkcje; (np.: ożywienie obrazu poetyckiego); wie, co jest dominantą stylistyczną ukształtowania danego utworu, przedstawia dowody na poparcie swojego stanowiska; • samodzielnie i wnikliwie interpretuje treści alegoryczne i symboliczne utworu literackiego;
---	---	---	--	---

<p>1984, Józef Mackiewicz, <i>Droga donikąd</i> [fragm.]; Sławomir Mrożek, <i>Tango</i>, Marek Nowakowski, <i>Raport o stanie wojennym</i> [wybrane opowiadanie]; <i>Góra „Edek”</i> [z tomu <i>Prawo prerii</i>], Andrzej Stasiuk, <i>Miejsce</i> [z tomu <i>Opowieści galicyjskie</i>]; Olga Tokarczuk, <i>Profesor Andrews w Warszawie</i> [z tomu <i>Gra na wielu bębenkach</i>]; Ryszard Kapuściński, <i>Podróże z Herodotem</i> [fragm.]; wybrane utwory okresu stanu wojennego; powojenna piosenka literacka – wybrane utwory Jacka Kaczmarskiego, Wojciecha Młynarskiego, Agnieszki Osieckiej oraz wybrane teksty Kabaretu Starszych Panów, a także utwory w wykonaniu Ewy Demarczyk);</p> <ul style="list-style-type: none"> • na poziomie ogólnym rozpoznaje tematykę i problematykę omawianych tekstów literatury współczesnej; • na poziomie ogólnym 	<p>rzyński, wybrane wiersze z okresu emigracyjnego; Czesław Miłosz, wybrane wiersze, w tym z tomu <i>Ocalenie</i>, oraz <i>Traktat moralny</i> [fragm.]; Tadeusz Różewicz, Miron Białoszewski, Jarosław Marek Rymkiewicz, Wisława Szymborska, Zbigniew Herbert, wybrane wiersze, w tym z tomów <i>Pan Cogito</i> oraz <i>Raport z obłożonego miasta</i>, Halina Poświatowska, Stanisław Barańczak, Jan Polkowski, Wojciech Wencel; Albert Camus, <i>Dżuma</i>, George Orwell, <i>Rok 1984</i>, Józef Mackiewicz, <i>Droga donikąd</i> [fragm.]; Sławomir Mrożek, <i>Tango</i>, Marek Nowakowski, <i>Raport o stanie wojennym</i> [wybrane opowiadanie]; <i>Góra „Edek”</i> [z tomu <i>Prawo prerii</i>], Andrzej Stasiuk, <i>Miejsce</i> [z tomu <i>Opowieści galicyjskie</i>]; Olga Tokarczuk, <i>Profesor Andrews w Warszawie</i> [z tomu <i>Gra na wielu bębenkach</i>]; Ryszard Kapuściń-</p>	<ul style="list-style-type: none"> • rozumie pojęcie groteski i potrafi wymienić jej cechy (m.in.: zerwanie z realizmem, wprowadzenie absurdalnych sytuacji i zdarzeń, naruszenie zasad logiki i prawdopodobieństwa; łączenie przeciwieństw w organizacji świata przedstawionego, stosowanie deformacji, wyolbrzymienia, parodii); rozpoznaje ją w tekstach omawianej epoki (np. w <i>Kartotece</i>, <i>Tangu</i>) oraz w tekstach będących nawiązaniem; • wykazuje się znajomością i zrozumieniem treści utworów wskazanych w podstawie programowej jako lektury obowiązkowe dla zakresu podstawowego (wybrane wiersze następujących poetów: Stanisław Baliński, wybrane wiersze z okresu emigracyjnego; Kazimierz Wierzyński, wybrane wiersze z okresu emigracyjnego; Czesław Miłosz, wybrane wiersze, w tym z tomu <i>Ocalenie</i>, oraz <i>Traktat moralny</i> [fragm.]; Tadeusz Różewicz, Miron Białoszewski, Jarosław Marek Rymkiewicz, Wisława Szymborska, Zbigniew 	<p>w tekście i rozumie wartościujący charakter; omawia użycie ironii;</p> <ul style="list-style-type: none"> • rozumie pojęcie groteski i potrafi wymienić jej cechy; rozpoznaje ją w tekstach omawianej epoki oraz w tekstach będących nawiązaniem; określa jej artystyczny i wartościujący charakter; • wykazuje się znajomością i zrozumieniem treści utworów wskazanych w podstawie programowej jako lektury obowiązkowe dla zakresu podstawowego (wybrane wiersze następujących poetów: Stanisław Baliński, wybrane wiersze z okresu emigracyjnego; Kazimierz Wierzyński, wybrane wiersze z okresu emigracyjnego; Czesław Miłosz, wybrane wiersze, w tym z tomu <i>Ocalenie</i>, oraz <i>Traktat moralny</i> [fragm.]; Tadeusz Różewicz, Miron Białoszewski, Jarosław Marek Rymkiewicz, Wisława Szymborska, Zbigniew 	<ul style="list-style-type: none"> • trafnie rozpoznaje w tekstach literackich: ironię i autoironię, komizm, tragizm, humor, patos; określa ich funkcje w tekście i rozumie wartościujący charakter; omawia, interpretuje ich użycie, stawia hipotezy; • rozumie pojęcie groteski i potrafi wymienić jej cechy; rozpoznaje ją w tekstach omawianej epoki oraz tekstach będących nawiązaniem; określa jej artystyczny i wartościujący charakter; • wykazuje się znajomością i zrozumieniem treści utworów wskazanych w podstawie programowej jako lektury obowiązkowe dla zakresu podstawowego (wybrane wiersze następujących poetów: Stanisław Baliński, wybrane wiersze z okresu emigracyjnego; Kazimierz Wierzyński, wybrane wiersze z okresu emigracyjnego; Czesław Miłosz, wybrane wiersze, w tym z tomu <i>Ocalenie</i>
--	---	--	---	---

<p>i przy pomocy nauczyciela rozpoznaje sposoby kreowania w utworze literackim: świata przedstawionego (fabuły, bohaterów, akcji, wątków, motywów), narracji, sytuacji lirycznej;</p> <ul style="list-style-type: none"> rozumie pojęcie motywu literackiego i toposu, rozpoznaje podstawowe motywy i toposy (np.: problematyka egzystencjalna, jednostka a społeczeństwo, samotna jednostka wobec opresyjnego systemu, Polacy w czasie niewoli i w czasie wolności, proces degradacji psychicznej człowieka, historia w życiu narodu, codzienność, zwyczajność, motyw artysty, rola poety i poezji, postawa twórcza, motywy apokaliptyczne, Eros i Tanatos, motyw tańca, motyw labiryntu, wędrówki, <i>theatrum mundi</i>, motyw przemijania i pamięci; motywy literatury emigracyjnej); z pomocą nauczyciela odwołuje się do wybranych 	<p>ski, <i>Podróże z Herodotem</i> [fragm.]; wybrane utwory okresu stanu wojennego; powojenna piosenka literacka – wybrane utwory Jacka Kaczmarskiego, Wojciecha Młynarskiego, Agnieszki Osieckiej oraz wybrane teksty Kabaretu Starszych Panów, a także utwory w wykonaniu Ewy Demarczyk);</p> <ul style="list-style-type: none"> rozpoznaje tematykę i problematykę omawianych tekstów oraz jej związek z programami i ideami epoki literackiej; rozpoznaje sposoby kreowania w utworze literackim: świata przedstawionego (fabuły, bohaterów, akcji, wątków, motywów), narracji, sytuacji lirycznej; podejmuje próbę ich interpretacji i wartościowania; rozumie pojęcie motywu literackiego i toposu, rozpoznaje podstawowe motywy i toposy (np.: pro- 	<p>Miłosz, wybrane wiersze, w tym z tomu <i>Ocalenie</i>, oraz <i>Traktat moralny</i> [fragm.]; Tadeusz Różewicz, Miron Białoszewski, Jarosław Marek Rymkiewicz, Wisława Szymborska, Zbigniew Herbert, wybrane wiersze, w tym z tomów <i>Pan Cogito</i> oraz <i>Raport z oblężonego miasta</i>, Halina Poświatowska, Stanisław Barańczak, Jan Polkowski, Wojciech Wencel; Albert Camus, <i>Dżuma</i>, George Orwell, <i>Rok 1984</i>, Józef Mackiewicz, <i>Droga donikąd</i> [fragm.]; Sławomir Mrożek, <i>Tango</i>, Marek Nowakowski, <i>Raport o stanie wojennym</i> [wybrane opowiadanie]; <i>Górną „Edek”</i> [z tomu <i>Prawo prerii</i>]; Andrzej Stasiuk, <i>Miejsce</i> [z tomu <i>Opowieści galicyjskie</i>]; Olga Tokarczuk, <i>Profesor Andrews w Warszawie</i> [z tomu <i>Gra na wielu bębenkach</i>]; Ryszard Kapuściński, <i>Podróże z Herodotem</i> [fragm.]; wybrane utwory okresu stanu wojennego; powojenna piosenka literacka – wybrane utwory Jacka Kaczmarskiego, Wojciecha Młynarskiego, Agnieszki Osieckiej oraz wybrane teksty Kabaretu Starszych</p>	<p>Herbert, wybrane wiersze, w tym z tomów <i>Pan Cogito</i> oraz <i>Raport z oblężonego miasta</i>, Halina Poświatowska, Stanisław Barańczak, Jan Polkowski, Wojciech Wencel; Albert Camus, <i>Dżuma</i>, George Orwell, <i>Rok 1984</i>, Józef Mackiewicz, <i>Droga donikąd</i> [fragm.]; Sławomir Mrożek, <i>Tango</i>, Marek Nowakowski, <i>Raport o stanie wojennym</i> [wybrane opowiadanie]; <i>Górną „Edek”</i> [z tomu <i>Prawo prerii</i>]; Andrzej Stasiuk, <i>Miejsce</i> [z tomu <i>Opowieści galicyjskie</i>]; Olga Tokarczuk, <i>Profesor Andrews w Warszawie</i> [z tomu <i>Gra na wielu bębenkach</i>]; Ryszard Kapuściński, <i>Podróże z Herodotem</i> [fragm.]; wybrane utwory okresu stanu wojennego; powojenna piosenka literacka – wybrane utwory Jacka Kaczmarskiego, Wojciecha Młynarskiego, Agnieszki Osieckiej oraz wybrane teksty Kabaretu Starszych</p>	<p><i>nie</i>, oraz <i>Traktat moralny</i> [fragm.]; Tadeusz Różewicz, Miron Białoszewski, Jarosław Marek Rymkiewicz, Wisława Szymborska, Zbigniew Herbert, wybrane wiersze, w tym z tomów <i>Pan Cogito</i> oraz <i>Raport z oblężonego miasta</i>, Halina Poświatowska, Stanisław Barańczak, Jan Polkowski, Wojciech Wencel; Albert Camus, <i>Dżuma</i>, George Orwell, <i>Rok 1984</i>, Józef Mackiewicz, <i>Droga donikąd</i> [fragm.]; Sławomir Mrożek, <i>Tango</i>, Marek Nowakowski, <i>Raport o stanie wojennym</i> [wybrane opowiadanie]; <i>Górną „Edek”</i> [z tomu <i>Prawo prerii</i>]; Andrzej Stasiuk, <i>Miejsce</i> [z tomu <i>Opowieści galicyjskie</i>]; Olga Tokarczuk, <i>Profesor Andrews w Warszawie</i> [z tomu <i>Gra na wielu bębenkach</i>]; Ryszard Kapuściński, <i>Podróże z Herodotem</i> [fragm.]; wybrane utwory okresu stanu wojennego; powojenna piosenka literacka – wybrane utwory Jacka</p>
--	---	--	---	---

<p>tekstów poznanych w szkole podstawowej, w tym: <i>Dziadów</i> cz. II oraz <i>Pana Tadeusza</i> Adama Mickiewicza;</p> <ul style="list-style-type: none"> • podejmuje próbę porównywania utworów literackich lub ich fragmentów; • przedstawia z pomocą nauczyciela propozycję odczytania utworu na poziomie dosłownym; • z pomocą nauczyciela wykorzystuje w interpretacji utworów literackich kontekst historycznoliteracki i biograficzny; • rozpoznaje obecne w utworach literackich wybrane wartości uniwersalne, np. platońską triadę: dobro, piękno, prawdę; miłość, wolność, rodzinę; i narodowe, np. tradycję. 	<p>blematyka egzystencjalna, jednostka a społeczeństwo, samotna jednostka wobec opresyjnego systemu, Polacy w czasie niewoli i w czasie wolności, proces degradacji psychicznej człowieka, historia w życiu narodu, codzienność, zwyczajność, motyw artysty, rola poety i poezji, postawa twórcza, motywy apokaliptyczne, Eros i Tanatos, motyw tańca, motyw labiryntu, wędrówki, <i>theatrum mundi</i>, motyw przemijania i pamięci; motywy literatury emigracyjnej);</p> <ul style="list-style-type: none"> • potrafi odwołać się do wiedzy o tekstach poznanych w szkole podstawowej, w tym: <i>Dziadów</i> cz. II oraz <i>Pana Tadeusza</i> Adama Mickiewicza; • porównuje utwory literackie lub ich fragmenty, dostrzega kontynuacje i nawiązania w porównywanych utworach; • przedstawia propozycję 	<p>utwory okresu stanu wojennego; powojenna piosenka literacka – wybrane utwory Jacka Kaczmarskiego, Wojciecha Młynarskiego, Agnieszki Osieckiej oraz wybrane teksty Kabaretu Starszych Panów, a także utwory w wykonaniu Ewy Demarczyk);</p> <ul style="list-style-type: none"> • rozpoznaje tematykę i problematykę omawianych tekstów oraz jej związek z programami i ideami epoki literackiej, zjawiskami społecznymi, historycznymi, egzystencjalnymi i estetycznymi (np.: żelazna kurtyna, zimna wojna, odwilż, mała stabilizacja, wybór Karola Wojtyły na papieża, „Solidarność”, stan wojenny, obrady Okrągłego Stołu; egzystencjalizm, psychoanaliza społeczna, personalizm, postmodernizm; temat rozliczeń z wydarzeniami wojny w literaturze niemieckiej, francuskiej, obecne po 	<p>Panów, a także utwory w wykonaniu Ewy Demarczyk);</p> <ul style="list-style-type: none"> • rozpoznaje tematykę i problematykę omawianych tekstów oraz jej związek z programami i ideami epoki literackiej, zjawiskami społecznymi, historycznymi, egzystencjalnymi i estetycznymi (np.: żelazna kurtyna, zimna wojna, odwilż, mała stabilizacja, wybór Karola Wojtyły na papieża, „Solidarność”, stan wojenny, obrady Okrągłego Stołu; egzystencjalizm, psychoanaliza społeczna, personalizm, postmodernizm; temat rozliczeń z wydarzeniami wojny w literaturze niemieckiej, francuskiej, obecne po wojnie mechanizmy totalitarne oparte na propagandzie cenzurze – w literaturze angielskiej, silny wpływ ideologiczny na literaturę radziecką, pokolenie '56, kaskaderzy literatury, pokole- 	<p>Kaczmarskiego, Wojciecha Młynarskiego, Agnieszki Osieckiej oraz wybrane teksty Kabaretu Starszych Panów, a także utwory w wykonaniu Ewy Demarczyk);</p> <ul style="list-style-type: none"> • rozpoznaje tematykę i problematykę omawianych tekstów oraz jej związek z programami i ideami epoki literackiej; zjawiskami społecznymi, historycznymi, egzystencjalnymi i estetycznymi (np.: żelazna kurtyna, zimna wojna, odwilż, mała stabilizacja, wybór Karola Wojtyły na papieża, „Solidarność”, stan wojenny, obrady Okrągłego Stołu; egzystencjalizm, psychoanaliza społeczna, personalizm, postmodernizm; temat rozliczeń z wydarzeniami wojny w literaturze niemieckiej, francuskiej, obecne po wojnie mechanizmy totalitarne oparte na propagandzie cenzurze – w literaturze angielskiej, silny wpływ ideologiczny na li-
---	--	--	--	--

	<p>odczytania utworu na poziomie dosłownym;</p> <ul style="list-style-type: none"> wykorzystuje w interpretacji utworów literackich kontekst historycznoliteracki, biograficzny, kulturowy; rozpoznaje obecne w utworach literackich wartości uniwersalne, np. platońską triadę: dobro, piękno, prawdę; miłość, wolność, odwagę, altruizm, odpowiedzialność, tolerancję, szacunek; rodzinę, i narodowe, np. tradycję, patriotyzm. 	<p>wojnie mechanizmy totalitarne oparte na propagandziei cenzurze – w literaturze angielskiej, silny wpływ ideologiczny na literaturę radziecką, pokolenie '56, kaskaderzy literatury, pokolenie '68, nowomowa, drugi obieg wydawniczy; realizm socjalistyczny, pop-art, akcjonizm, konceptualizm, hiperrealizm; teatr eksperymentalny, musical, Nowa Fala; muzyka dodekafoniczna, punktualizm, muzyka konkretna, minimalizm, muzyka popularna; polska szkoła filmowa, kino moralnego niepokoju; folklor, jazz); poddaje ją refleksji;</p> <ul style="list-style-type: none"> rozpoznaje sposoby kreowania w utworze literackim: świata przedstawionego (fabuły, bohaterów, akcji, wątków, motywów), narracji, sytuacji lirycznej; interpretuje je i wartościuje (np. występują różne typy bohatera: bohater-narrator, bohater-everyman, bohater- 	<p>nie'68, nowomowa, drugi obieg wydawniczy; realizm socjalistyczny, pop-art, akcjonizm, konceptualizm, hiperrealizm; teatr eksperymentalny, musical, Nowa Fala; muzyka dodekafoniczna, punktualizm, muzyka konkretna, minimalizm, muzyka popularna; polska szkoła filmowa, kino moralnego niepokoju; folklor, jazz); poddaje ją refleksji;</p> <ul style="list-style-type: none"> rozpoznaje sposoby kreowania w utworze literackim: świata przedstawionego (fabuły, bohaterów, akcji, wątków, motywów), narracji, sytuacji lirycznej; interpretuje je i wartościuje (np. występują różne typy bohatera: bohater-narrator, bohater-everyman, bohater-przedstawiciel pokolenia, antybohater; sposób przedstawienia postaci umożliwia ukazanie różnych postaw oraz sytuacji egzystencjalnych, dopuszczenie przez narratora głosu innych bohate- 	<p>teraturę radziecką, pokolenie '56, kaskaderzy literatury, pokolenie '68, nowomowa, drugi obieg wydawniczy; realizm socjalistyczny, pop-art, akcjonizm, konceptualizm, hiperrealizm; teatr eksperymentalny, musical, Nowa Fala; muzyka dodekafoniczna, punktualizm, muzyka konkretna, minimalizm, muzyka popularna; polska szkoła filmowa, kino moralnego niepokoju; folklor, jazz); poddaje ją refleksji;</p> <ul style="list-style-type: none"> rozpoznaje sposoby kreowania w utworze literackim: świata przedstawionego (fabuły, bohaterów, akcji, wątków, motywów), narracji, sytuacji lirycznej; interpretuje je i wartościuje (np. występują różne typy bohatera: bohater-narrator, bohater-everyman, bohater-przedstawiciel pokolenia, antybohater; sposób przedstawienia postaci umożliwia ukazanie różnych postaw oraz sytuacji egzystencjalnych, dopusz-
--	---	--	---	--

		<p>przedstawiciel pokolenia, antybohater; sposób przedstawienia postaci umożliwia ukazanie różnych postaw oraz sytuacji egzystencjalnych, dopuszczenie przez narratora głosu innych bohaterów podkreśla dążenie do obiektywizmu swojej relacji i nadaje narracji dramatyizmu, istotny jest wpływ wojennych/ emigracyjnych przeżyć osoby mówiącej na postrzeganie przez nią świata wartości, na ich człowieczeństwo)</p> <ul style="list-style-type: none">• rozumie pojęcie motywu literackiego i toposu, rozpoznaje podstawowe motywy i toposy (np.: problematyka egzystencjalna, jednostka a społeczeństwo, samotna jednostka wobec opresyjnego systemu, Polacy w czasie niewoli i w czasie wolności, proces degradacji psychicznej człowieka, historia w życiu narodu, codzienność, zwyczajność, motyw artysty, rola poety i poezji,	<p>rów podkreśla dążenie do obiektywizmu swojej relacji i nadaje narracji dramatyizmu, istotny jest wpływ wojennych/ emigracyjnych przeżyć osoby mówiącej na postrzeganie przez nią świata wartości, na ich człowieczeństwo)</p> <ul style="list-style-type: none">• rozumie pojęcie motywu literackiego i toposu, rozpoznaje podstawowe motywy i toposy (np.: problematyka egzystencjalna, jednostka a społeczeństwo, samotna jednostka wobec opresyjnego systemu, Polacy w czasie niewoli i w czasie wolności, proces degradacji psychicznej człowieka, historia w życiu narodu, codzienność, zwyczajność, motyw artysty, rola poety i poezji, postawa twórcza, motywy apokaliptyczne, Eros i Tanatos, motyw tańca, motyw labiryntu, wędrówki, <i>theatrummundi</i>, motyw przemijania i pamięci; motywy literatury emigracyjnej); oraz do-	<p>czenie przez narratora głosu innych bohaterów podkreśla dążenie do obiektywizmu swojej relacji i nadaje narracji dramatyizmu, istotny jest wpływ wojennych/ emigracyjnych przeżyć osoby mówiącej na postrzeganie przez nią świata wartości, na ich człowieczeństwo)</p> <ul style="list-style-type: none">• rozumie pojęcie motywu literackiego i toposu, rozpoznaje podstawowe motywy i toposy (np.: problematyka egzystencjalna, jednostka a społeczeństwo, samotna jednostka wobec opresyjnego systemu, Polacy w czasie niewoli i w czasie wolności, proces degradacji psychicznej człowieka, historia w życiu narodu, codzienność, zwyczajność, motyw artysty, rola poety i poezji, postawa twórcza, motywy apokaliptyczne, Eros i Tanatos, motyw tańca, motyw labiryntu, wędrówki, <i>theatrummundi</i>, motyw przemijania i pamięci; motywy literatury emigracyjnej); oraz do-
--	--	---	---	---

		<p>postawa twórcza, motywy apokaliptyczne, Eros i Tanatos, motyw tańca, motyw labiryntu, wędrówki, <i>theatrummundi</i>, motyw przemijania i pamięci; motywy literatury emigracyjnej); oraz dostrzega żywotność motywów biblijnych (np. postać Hioba) i antycznych w utworach literackich; określa ich rolę w tworzeniu znaczeń uniwersalnych;</p> <ul style="list-style-type: none"> • w interpretacji utworów literackich odwołuje się do tekstów poznanych w szkole podstawowej, w tym: do <i>Dziadów</i> cz. II oraz <i>Pana Tadeusza</i> Adama Mickiewicza; • porównuje utwory literackie lub ich fragmenty, dostrzega kontynuacje i nawiązania w porównywanych utworach, określa cechy wspólne i różne; • przedstawia propozycję interpretacji utworu, 	<p>strzeż żywotność motywów biblijnych (np. postać Hioba) i antycznych w utworach literackich; określa ich rolę w tworzeniu znaczeń uniwersalnych;</p> <ul style="list-style-type: none"> • w interpretacji utworów literackich często i poprawnie odwołuje się do tekstów poznanych w szkole podstawowej, w tym: do <i>Dziadów</i> cz. II oraz <i>Pana Tadeusza</i> Adama Mickiewicza; • konstruktywnie porównuje utwory literackie lub ich fragmenty, dostrzega kontynuacje i nawiązania w porównywanych utworach, określa cechy wspólne i różne; • przedstawia własną, oryginalną i rzeczową propozycję interpretacji utworu, wskazuje w tekście miejsca, które mogą stanowić argumenty na poparcie jego propozycji interpretacyjnej; odwołuje się do własnych do- 	<p>strzeż żywotność motywów biblijnych (np. postać Hioba) i antycznych w utworach literackich; określa ich rolę w tworzeniu znaczeń uniwersalnych;</p> <ul style="list-style-type: none"> • w interpretacji utworów literackich często i poprawnie odwołuje się do tekstów poznanych w szkole podstawowej, w tym: do <i>Dziadów</i> cz. II oraz <i>Pana Tadeusza</i> Adama Mickiewicza; • konstruktywnie porównuje utwory literackie lub ich fragmenty, dostrzega kontynuacje i nawiązania w porównywanych utworach, określa cechy wspólne i różne; • przedstawia własną, oryginalną i rzeczową propozycję interpretacji utworu, wskazuje w tekście miejsca, które mogą stanowić argumenty na poparcie jego propozycji interpretacyjnej; odwołuje się do własnych doświadczeń i
--	--	---	--	--

		<p>wskazuje w tekście miejsca, które mogą stanowić argumenty na poparcie jego propozycji interpretacyjnej;</p> <ul style="list-style-type: none">• wykorzystuje w interpretacji utworów literackich potrzebne konteksty, szczególnie kontekst historycznoliteracki, historyczny, polityczny, kulturowy, filozoficzny, biograficzny, mitologiczny, biblijny, egzystencjalny, społeczny;• rozpoznaje obecne w utworach literackich wartości uniwersalne, np. platońską triadę: dobro, piękno, prawdę; miłość, wolność, odwagę, altruizm, odpowiedzialność, tolerancję, szacunek; rodzinę; i narodowe, np.: symbole narodowe, tradycję narodową, patriotyzm, tożsamość; określa ich rolę i związek z problematyką utworu oraz znaczenie dla budowania własnego systemu wartości; wie, co to etyka	<p>świadczeń i obserwacji oraz wybranych tekstów kultury;</p> <ul style="list-style-type: none">• wykorzystuje w interpretacji utworów literackich potrzebne konteksty, szczególnie kontekst historycznoliteracki, historyczny, polityczny, kulturowy, filozoficzny, biograficzny, mitologiczny, biblijny, egzystencjalny, społeczny i inne• trafnie rozpoznaje obecne w utworach literackich wartości uniwersalne, np. platońską triadę: dobro, piękno, prawdę; miłość, wolność, odwagę, altruizm, odpowiedzialność, tolerancję, szacunek; rodzinę; i narodowe, np.: symbole narodowe, tradycję narodową, patriotyzm, tożsamość; określa dokładnie ich rolę i związek z problematyką utworu oraz znaczenie dla budowania własnego systemu wartości; wie, co to etyka Camusa, a także Herbertowska etyka hero-	<p>obserwacji oraz wybranych tekstów kultury;</p> <ul style="list-style-type: none">• wykorzystuje w interpretacji utworów literackich potrzebne konteksty, szczególnie kontekst historycznoliteracki, historyczny, polityczny, kulturowy, filozoficzny, biograficzny, mitologiczny, biblijny, egzystencjalny, społeczny i inne• trafnie rozpoznaje obecne w utworach literackich wartości uniwersalne, np. platońską triadę: dobro, piękno, prawdę; miłość, wolność, odwagę, altruizm, odpowiedzialność, tolerancję, szacunek; rodzinę; i narodowe, np.: symbole narodowe, tradycję narodową, patriotyzm, tożsamość; określa dokładnie ich rolę i związek z problematyką utworu oraz znaczenie dla budowania własnego systemu wartości; wie, co to etyka Camusa, a także Herbertowska etyka heroiczna i kodeks Pana
--	--	---	---	---

		Camusa, a także Herbertowska etyka heroiczna i kodeks Pana Cogito oraz moralna odpowiedzialność artysty.	iczna i kodeks Pana Cogito oraz moralna odpowiedzialność artysty.	Cogito oraz moralna odpowiedzialność artysty.
I. Kształcenie literackie i kulturowe. Odbiór tekstów kultury				
Ocenę dopuszczającą otrzymuje uczeń, który:	Ocenę dostateczną otrzymuje uczeń, który:	Ocenę dobrą otrzymuje uczeń, który:	Ocenę bardzodobrą otrzymuje uczeń, który:	Ocenę celującą otrzymuje uczeń, który:
<ul style="list-style-type: none"> • potrafi przetwarzać i układać pod względem ważności proste informacje z tekstów, np. publicystycznych, naukowych; • przy pomocy nauczyciela analizuje strukturę tekstu: odczytuje jego sens, główną myśl, sposób prowadzenia wywodu oraz argumentację; • rozpoznaje niektóre teksty publicystyczne (artykuł), retoryczne (przemówienie) i popularnonaukowe (notatka encyklopedyczna, definicja); • wie, że starożytny teatr grecki wpłynął na rozwój 	<ul style="list-style-type: none"> • przetwarza i hierarchizuje informacje z tekstów, np. publicystycznych, naukowych, w stopniu umożliwiającym funkcjonalne ich wykorzystanie zarówno podczas lekcji, jak i w trakcie samodzielnej pracy; • odczytuje sens utworu, jego główną myśl, sposób prowadzenia wywodu oraz argumentację; • rozpoznaje specyfikę tekstów publicystycznych (artykuł, reportaż), retorycznych (przemówienie, laudacja) i popularnonaukowych (notatka encyklopedyczna, 	<ul style="list-style-type: none"> • przetwarza i hierarchizuje informacje z tekstów, np. publicystycznych popularnonaukowych, naukowych; • analizuje strukturę tekstu: odczytuje jego sens, główną myśl, sposób prowadzenia wywodu oraz argumentację; • rozpoznaje specyfikę tekstów publicystycznych (artykuł, reportaż, felieton), retorycznych (przemówienie, laudacja), popularnonaukowych (notatka encyklopedyczna, definicja) i naukowych (rozprawa); wśród tekstów prasowych rozróż- 	<ul style="list-style-type: none"> • szybko i sprawnie przetwarza i hierarchizuje informacje z tekstów, np. publicystycznych, popularnonaukowych, naukowych; • poprawnie i dokładnie analizuje strukturę tekstu: odczytuje jego sens, główną myśl, sposób prowadzenia wywodu oraz argumentację; • rozpoznaje specyfikę tekstów publicystycznych (artykuł, felieton, reportaż), retorycznych (przemówienie, laudacja), popularnonaukowych (notatka encyklopedyczna, definicja) i naukowych 	<ul style="list-style-type: none"> • odczytuje dzieła sztuki z różnych dziedzin na poziomie dosłownym i przenośnym, porównuje ze sobą dzieła z różnych dziedzin sztuki i różnych epok; • szybko i sprawnie przetwarza i hierarchizuje informacje z tekstów, np. publicystycznych, popularnonaukowych, naukowych; • poprawnie i dokładnie analizuje strukturę tekstu: odczytuje jego sens, główną myśl, sposób prowadzenia wywodu oraz argumentację;

<p>sztuki teatralnej;</p> <ul style="list-style-type: none"> • z pomocą nauczyciela rozumie pojęcie <i>katharsis</i>; • potrafi wymienić główne prądy filozoficzne epoki: egzystencjalizm, psychoanalizę społeczną, personalizm, postmodernizm; • zazwyczaj potrafi odczytać na poziomie dosłownym pozaliterackie teksty kultury; • z reguły odróżnia dzieła kultury wysokiej od tekstów kultury popularnej. 	<p>definicja); wśród tekstów prasowych zazwyczaj rozróżnia wiadomość i komentarz; dostrzega zastosowane w tekstach środki językowe;</p> <ul style="list-style-type: none"> • odczytuje informacje i przekazy jawne i ukryte; rozróżnia odpowiedzi; • określa wpływ starożytnego teatru greckiego na rozwój sztuki teatralnej; wie, że wiek XX i przełom XX/XXI w. to czas przemian w teatrze, że oprócz tradycyjnego teatru dramatycznego znaczną rolę odgrywa teatr eksperymentalny; wie, że lata 50. i 60. XX w. w Polsce to czas rozwoju dramatu; • rozumie pojęcie <i>katharsis</i>; • charakteryzuje główne prądy filozoficzne: egzystencjalizm, psychoanalizę społeczną, personalizm, postmodernizm oraz określa ich wpływ na kulturę epoki; 	<p>nia wiadomość i komentarz; rozpoznaje środki językowe zastosowane w tekstach;</p> <ul style="list-style-type: none"> • odczytuje informacje i przekazy jawne i ukryte; rozróżnia odpowiedzi właściwe i unikowe; • określa wpływ starożytnego teatru greckiego na rozwój sztuki teatralnej; wie, że wiek XX i przełom XX/XXI w. to czas przemian w teatrze, że oprócz tradycyjnego teatru dramatycznego znaczną rolę odgrywa teatr eksperymentalny (alternatywny, offowy); wie, że lata 50. i 60. XX w. w Polsce to czas rozwoju dramatu i nawiązywania do popularnego w Europie teatru absurdu; • rozumie pojęcie <i>katharsis</i> i charakteryzuje jego rolę w kształtowaniu odbioru dzieła; • charakteryzuje główne prądy filozoficzne: egzystencjalizm (ateistyczny, 	<p>(rozprawa); wśród tekstów prasowych rozróżnia wiadomość, komentarz; rozpoznaje środki językowe i ich funkcje zastosowane w tekstach;</p> <ul style="list-style-type: none"> • właściwie odczytuje informacje i przekazy jawne i ukryte; wśród wielu komunikatów rozróżnia odpowiedzi właściwe i unikowe; • precyzyjnie określa wpływ starożytnego teatru greckiego na rozwój sztuki teatralnej; wie, że wiek XX i przełom XX/XXI w. to czas przemian w teatrze, że oprócz tradycyjnego teatru dramatycznego znaczną rolę odgrywa teatr eksperymentalny (alternatywny, offowy), w którym przekracza się granice między sztukami oraz między teatrem a życiem codziennym; wie, że lata 50. i 60. XX w. w Polsce to czas rozwoju dramatu i nawiązywania do popularnego w Europie teatru absurdu łączącego grote- 	<ul style="list-style-type: none"> • rozpoznaje specyfikę tekstów publicystycznych (artykuł, felieton, reportaż), retorycznych (przemówienie, laudacja, popularyzatorskich (notatka encyklopedyczna, definicja) i naukowych (rozprawa); wśród tekstów prasowych rozróżnia wiadomość, komentarz; szybko i trafnie rozpoznaje środki językowe i ich funkcje zastosowane w tekstach; • właściwie odczytuje informacje jawne i ukryte; wśród wielu komunikatów rozróżnia z łatwością odpowiedzi właściwe i unikowe; • precyzyjnie określa wpływ starożytnego teatru greckiego na rozwój sztuki teatralnej; wie, że wiek XX i przełom XX/XXI w. to czas przemian w teatrze, że oprócz tradycyjnego teatru dramatycznego znaczną rolę odgrywa teatr eksperymentalny (alternatywny, offowy), w którym przekracza się granice między
--	--	--	--	---

	<ul style="list-style-type: none"> • odczytuje na poziomie dosłownym pozaliterackie teksty kultury, stosując kod właściwy danej dziedzinie sztuki; • odróżnia dzieła kultury wysokiej od tekstów kultury popularnej. 	<ul style="list-style-type: none"> • odczytuje na poziomie dosłownym pozaliterackie teksty kultury, stosując kod właściwy danej dziedzinie sztuki; • odróżnia dzieła kultury wysokiej od tekstów kultury popularnej; stosuje kryteria pozwalające odróżnić arcydzieło od kiczu. 	<ul style="list-style-type: none"> • odczytuje na poziomie dosłownym pozaliterackie teksty kultury, stosując kod właściwy danej dziedzinie sztuki; • odróżnia dzieła kultury wysokiej od tekstów kultury popularnej; stosuje kryteria pozwalające odróżnić arcydzieło od kiczu. 	<ul style="list-style-type: none"> • odczytuje na poziomie dosłownym pozaliterackie teksty kultury, stosując kod właściwy danej dziedzinie sztuki; • odróżnia dzieła kultury wysokiej od tekstów kultury popularnej.
--	--	---	---	--

				arcydzieło od kiczu.
II. Kształcenie językowe. Gramatyka języka polskiego				
Ocenę dopuszczającą otrzymuje uczeń, który:	Ocenę dostateczną otrzymuje uczeń, który:	Ocenę dobrą otrzymuje uczeń, który:	Ocenę bardzodobrą otrzymuje uczeń, który:	Ocenę celującą otrzymuje uczeń, który:
<ul style="list-style-type: none"> • przy pomocy nauczyciela wykorzystuje wiedzę z dziedziny fleksji, słowotwórstwa, frazeologii i składni do analizy i interpretacji tekstów oraz przy tworzeniu własnych wypowiedzi; • zna i potrafi rozróżnić typy zdań wielokrotnie złożonych; • z pomocą nauczyciela rozpoznaje argumentacyjny charakter różnych konstrukcji składniowych; • rozumie, że szyk wyrazów w zdaniu ma wpływ na znaczenie wypowiedzi. 	<ul style="list-style-type: none"> • wykorzystuje wiedzę z dziedziny fleksji, słowotwórstwa, frazeologii i składni do analizy i interpretacji tekstów oraz przy tworzeniu własnych wypowiedzi; • zna i potrafi rozróżnić typy zdań wielokrotnie złożonych; rozpoznaje ich funkcje w tekście; • rozpoznaje argumentacyjny charakter różnych konstrukcji składniowych; • rozumie, że szyk wyrazów w zdaniu może zmieniać znaczenie wypowiedzi. 	<ul style="list-style-type: none"> • wykorzystuje wiedzę z dziedziny fleksji, słowotwórstwa, frazeologii i składni do analizy i interpretacji tekstów oraz przy tworzeniu własnych wypowiedzi; • rozumie zróżnicowanie składniowe zdań wielokrotnie złożonych, rozpoznaje ich funkcje w tekście i wykorzystuje je do budowy wypowiedzi o różnym charakterze; • rozpoznaje argumentacyjny charakter różnych konstrukcji składniowych i ich funkcje w tekście; wykorzystuje je do budowy własnych wypowiedzi; 	<ul style="list-style-type: none"> • funkcjonalnie wykorzystuje wiedzę z dziedziny fleksji, słowotwórstwa, frazeologii i składni do analizy i interpretacji tekstów oraz przy tworzeniu własnych wypowiedzi; • rozumie zróżnicowanie składniowe zdań wielokrotnie złożonych, rozpoznaje ich funkcje w tekście i trafnie je wykorzystuje do budowy wypowiedzi o różnym charakterze; • rozpoznaje argumentacyjny charakter różnych konstrukcji składniowych i ich funkcje w tekście; wykorzystuje je funkcjo- 	<ul style="list-style-type: none"> • świadomie i funkcjonalnie stosuje zasady różnicowania językowego; • samodzielnie wzbogaca swoją wiedzę o języku; • funkcjonalnie wykorzystuje wiedzę z dziedziny fleksji, słowotwórstwa, frazeologii i składni do analizy i interpretacji tekstów oraz przy tworzeniu własnych wypowiedzi; • rozumie zróżnicowanie składniowe zdań wielokrotnie złożonych, rozpoznaje ich funkcje w tekście i trafnie je wykorzystuje do budowy wypowiedzi o różnym charakterze; • rozpoznaje argumentacyjny

		<ul style="list-style-type: none"> • rozumie rolę szyku wyrazów w zdaniu oraz określa rolę jego przekształceń w budowaniu znaczenia wypowiedzi. 	<p>nalnie do budowy własnych wypowiedzi;</p> <ul style="list-style-type: none"> • rozumie rolę szyku wyrazów w zdaniu oraz określa rolę jego przekształceń w budowaniu znaczenia wypowiedzi. 	<p>charakter różnych konstrukcji składniowych i ich funkcje w tekście; wykorzystuje je funkcjonalnie do budowy własnych wypowiedzi;</p> <ul style="list-style-type: none"> • rozumie rolę szyku wyrazów w zdaniu oraz określa rolę jego przekształceń w budowaniu znaczenia wypowiedzi.
II. Kształcenie językowe. Zróżnicowanie języka				
Ocenę dopuszczającą otrzymuje uczeń, który:	Ocenę dostateczną otrzymuje uczeń, który:	Ocenę dobrą otrzymuje uczeń, który:	Ocenę bardzodobrą otrzymuje uczeń, który:	Ocenę celującą otrzymuje uczeń, który:
<ul style="list-style-type: none"> • rozróżnia pojęcie stylu i stylizacji; • dostrzega style funkcjonalne polszczyzny; • dostrzega zjawisko mody językowej we współczesnym języku; • na poziomie ogólnym potrafi określić podstawowe znaczenie zapożyczeń w tekście; • zna wybrane biblizmy, mi- 	<ul style="list-style-type: none"> • rozróżnia pojęcie stylu i stylizacji; • dostrzega style funkcjonalne polszczyzny oraz rozumie zasady ich stosowania; • rozpoznaje modę językową we współczesnym języku i podejmuje próbę oceny zjawiska; • określa rodzaje zapożyczeń w języku polskim; 	<ul style="list-style-type: none"> • definiuje i rozróżnia pojęcie stylu i stylizacji; rozumie ich znaczenie w tekście; • rozróżnia style funkcjonalne polszczyzny oraz rozumie zasady ich stosowania; • rozpoznaje i ocenia modę językową we współczesnym języku; wie, że to zjawisko polega na krótkotrwałej popularności pewnych form języko- 	<ul style="list-style-type: none"> • posługuje się pojęciami stylu i stylizacji; rozumie ich znaczenie w tekście; • rozróżnia style funkcjonalne polszczyzny oraz rozumie zasady ich użycia; stosuje je w praktyce; • rozpoznaje i ocenia modę językową we współczesnym języku; wie, że to zjawisko polega na krótkotrwałej popularności pewnych form językowych, wynikającej 	<ul style="list-style-type: none"> • posługuje się pojęciami stylu i stylizacji; rozumie ich znaczenie w tekście; • rozróżnia style funkcjonalne polszczyzny oraz rozumie zasady ich użycia; stosuje je w praktyce; • rozpoznaje i ocenia modę językową we współczesnym języku; wie, że to zjawisko polega na krótkotrwałej popularności pewnych form językowych, wynikającej

<p>tologizmy, sentencje, przysłowia i aforyzmy wywodzące się z mitologii, Biblii oraz polskiej tradycji kulturowej;</p> <ul style="list-style-type: none"> • rozpoznaje rodzaje stylizacji (np. kolokwializacja); • dostrzega słownictwo o charakterze wartościującym. 	<ul style="list-style-type: none"> • zna i rozumie biblizmy, mitologizmy, sentencje, przysłowia i aforyzmy obecne w literaturze na przestrzeni epok; • rozpoznaje rodzaje stylizacji (kolokwializacja; stylizacja barokowa) oraz określa ich funkcje w tekście; • rozpoznaje słownictwo o charakterze wartościującym; odróżnia słownictwo neutralne od słownictwa o zabarwieniu emocjonalnym/ nacechowanym. 	<p>wych, wynikającej z przekonania o ich oryginalności lub atrakcyjności;</p> <ul style="list-style-type: none"> • poprawnie określa rodzaje zapożyczeń i próbuje określić sposób ich funkcjonowania w polszczyźnie poznanych epok; • zna, rozumie i wykorzystuje biblizmy, mitologizmy, sentencje, przysłowia i aforyzmy obecne w polskim dziedzictwie kulturowym; • poprawnie rozpoznaje i nazywa rodzaje stylizacji (kolokwializacja, stylizacja środowiskowa, stylizacja barokowa, stylizacja biblijna) oraz określa ich funkcje w tekście; • rozpoznaje słownictwo o charakterze wartościującym; odróżnia słownictwo neutralne od słownictwa o zabarwieniu emocjonalnym, oficjalne od potocznego. 	<p>z przekonania o ich oryginalności lub atrakcyjności; rozumie, że prowadzi ono do ubożenia języka, rezygnacji z bardziej precyzyjnych określeń;</p> <ul style="list-style-type: none"> • dokładnie określa rodzaje zapożyczeń i sposób ich funkcjonowania w polszczyźnie poznanych epok; odnosi wskazane zjawiska do współczesnej polszczyzny; • zna, rozumie i funkcjonalnie wykorzystuje biblizmy, mitologizmy, sentencje, przysłowia i aforyzmy obecne w polskim dziedzictwie kulturowym; • rozpoznaje rodzaje stylizacji (kolokwializacja, stylizacja środowiskowa, stylizacja barokowa, stylizacja biblijna) oraz trafnie określa ich funkcje w tekście; • rozpoznaje słownictwo o charakterze wartościującym; odróżnia słownictwo neutralne od słownictwa o 	<p>z przekonania o ich oryginalności lub atrakcyjności; rozumie, że prowadzi ono do ubożenia języka, rezygnacji z bardziej precyzyjnych określeń;</p> <ul style="list-style-type: none"> • dokładnie określa i nazywa rodzaje zapożyczeń i sposób ich funkcjonowania w polszczyźnie poznanych epok; odnosi wskazane zjawiska do współczesnej polszczyzny; • zna, rozumie i funkcjonalnie wykorzystuje biblizmy, mitologizmy, sentencje, przysłowia i aforyzmy obecne w polskim dziedzictwie kulturowym; • rozpoznaje rodzaje stylizacji (kolokwializacja, stylizacja środowiskowa, stylizacja barokowa, stylizacja biblijna) oraz trafnie określa ich funkcje w tekście; • rozpoznaje słownictwo o charakterze wartościującym; odróżnia słownictwo neutralne od słownictwa o
--	--	--	---	--

			jącym; odróżnia słownictwo neutralne od słownictwa o zabarwieniu emocjonalnym, oficjalne od potocznego.	zabarwieniu emocjonalnym, oficjalne od potocznego.
II. Kształcenie językowe. Komunikacja językowa i kultura języka				
Ocenę dopuszczającą otrzymuje uczeń, który:	Ocenę dostateczną otrzymuje uczeń, który:	Ocenę dobrą otrzymuje uczeń, który:	Ocenę bardzodobrą otrzymuje uczeń, który:	Ocenę celującą otrzymuje uczeń, który:
<ul style="list-style-type: none"> • rozumie pojęcie znaku językowego; • wie, że język to system znaków; • zna pojęcie aktu komunikacji językowej; • potrafi wymienić funkcje tekstu; • rozpoznaje z pomocą nauczyciela niektóre zjawiska powodujące niejednoznaczność wypowiedzi (np. przemilczenia, niedopowiedzenia); • wie, że istnieją różne odmiany polszczyzny; • stosuje niektóre zasady 	<ul style="list-style-type: none"> • zna, rozumie i stosuje pojęcie znaku językowego oraz języka jako systemu znaków; rozróżnia typy znaków i określa ich funkcje w tekście; • zna pojęcie aktu komunikacji językowej oraz jego składowe (komunikat, nadawca, odbiorca, kod, kontekst, kontakt); • rozpoznaje i zazwyczaj określa funkcje tekstu (informatywną, poetycką, metajęzykową, ekspresywną, impresywną – w tym perswazyjną); • rozpoznaje niektóre zjawiska powodujące niejedno- 	<ul style="list-style-type: none"> • zna, rozumie i stosuje pojęcie znaku językowego oraz języka jako systemu znaków; rozróżnia typy znaków i określa ich funkcje w tekście; • zna i rozumie pojęcie aktu komunikacji językowej oraz jego składowe (komunikat, nadawca, odbiorca, kod, kontekst, kontakt); • rozpoznaje i określa funkcje tekstu (informatywną, poetycką, metajęzykową, ekspresywną, impresywną – w tym perswazyjną); 	<ul style="list-style-type: none"> • zna, rozumie i stosuje pojęcie znaku językowego oraz języka jako systemu znaków; trafnie rozróżnia typy znaków i określa ich funkcje w tekście; • posługuje się pojęciem aktu komunikacji językowej oraz jego składowymi (komunikat, nadawca, odbiorca, kod, kontekst, kontakt); • rozpoznaje i określa funkcje tekstu (informatywną, poetycką, metajęzykową, ekspresywną, impresywną – w tym perswazyjną); 	<ul style="list-style-type: none"> • świadomie i funkcjonalnie stosuje zasady komunikacji wypowiedzi i kultury języka; • zna, rozumie i stosuje pojęcie znaku językowego oraz języka jako systemu znaków; trafnie rozróżnia typy znaków i określa ich funkcje w tekście; • sprawnie posługuje się pojęciem aktu komunikacji językowej oraz jego składowymi (komunikat, nadawca, odbiorca, kod, kontekst, kontakt); • rozpoznaje i określa funkcje tekstu (informatywną, poetycką, metajęzykową,

<p>etyki wypowiedzi; wartościuje wybrane wypowiedzi językowe, stosując przejrzyste (jednoznaczne) kryteria, np. prawda – fałsz, poprawność – niepoprawność;</p> <ul style="list-style-type: none"> • rozróżnia pojęcia manipulacji, dezinformacji, stereotypu; • na ogół stosuje zasady etykiety językowej w wypowiedziach ustnych i pisemnych odpowiednio do sytuacji; • wie, że wszyscy użytkownicy języka powinni dbać nie tylko o to, by ich wypowiedzi były poprawnie sformułowane, ale też o odpowiednie nastawienie względem siebie, oparte na szacunku; • z pomocą nauczyciela dostrzega zmiany w komunikacji językowej związane z rozwojem jej form (np. komunikacji internetowej). 	<p>znaczność wypowiedzi (np. paradoksy, przemilczenia, grę słów, niedopowiedzenia, homonimie);</p> <ul style="list-style-type: none"> • stara się posługiwać różnymi odmianami polszczyzny w zależności od sytuacji komunikacyjnej; • stosuje zasady etyki wypowiedzi jako zasady dotyczące postaw oraz zachowań uczestników rozmowy; • rozróżnia pojęcia manipulacji, dezinformacji, stereotypu, bańki informacyjnej; • w wypowiedziach ustnych i pisemnych stosuje zasady etykiety językowej odpowiednio do sytuacji; • wie, że wszyscy użytkownicy języka powinni dbać nie tylko o to, by ich wypowiedzi były poprawnie sformułowane, ale też o odpowiednie nastawienie względem siebie, oparte 	<ul style="list-style-type: none"> • rozpoznaje zjawiska powodujące niejednoznaczność wypowiedzi (np. paradoksy, przemilczenia, niedopowiedzenia, elipsy/ wyrzutnie, anakoluty, grę słów, homonimie), dba o jasność i precyzję komunikatu; • posługuje się różnymi odmianami polszczyzny w zależności od sytuacji komunikacyjnej; • stosuje zasady etyki wypowiedzi; wartościuje wypowiedzi językowe, stosując kryteria, np. prawda – fałsz, poprawność – niepoprawność; • rozróżnia pojęcia manipulacji, dezinformacji, postprawdy, stereotypu, bańki informacyjnej, wiralności; • w wypowiedziach ustnych i pisemnych stosuje zasady etykiety językowej odpowiednio 	<ul style="list-style-type: none"> • trafnie rozpoznaje i nazywa zjawiska powodujące niejednoznaczność wypowiedzi (np. paradoksy, przemilczenia, niedopowiedzenia, elipsy/wyrzutnie, anakoluty, grę słów, homonimie), dba o jasność i precyzję komunikatu; • sprawnie posługuje się różnymi odmianami polszczyzny w zależności od sytuacji komunikacyjnej; • stosuje zasady etyki wypowiedzi; wartościuje wypowiedzi językowe, stosując kryteria, np. prawda – fałsz, poprawność – niepoprawność; • rozróżnia pojęcia manipulacji, dezinformacji, postprawdy, stereotypu, bańki informacyjnej, wiralności; charakteryzuje je; • stosuje zasady etykiety językowej w wypowiedziach ustnych i pisem- 	<p>ekspresywną, impresywną – w tym perswazyjną),</p> <ul style="list-style-type: none"> • rozpoznaje i nazywa zjawiska powodujące niejednoznaczność wypowiedzi (paradoksy, przemilczenia, niedopowiedzenia, elipsy / wyrzutnie, anakoluty, grę słów, homonimie), dba o jasność i precyzję komunikatu; • sprawnie posługuje się różnymi odmianami polszczyzny w zależności od sytuacji komunikacyjnej; • stosuje zasady etyki wypowiedzi; wartościuje wypowiedzi językowe, stosując kryteria, np. prawda – fałsz, poprawność – niepoprawność; • rozróżnia pojęcia manipulacji, dezinformacji, postprawdy, stereotypu, bańki informacyjnej, wiralności; rozpoznaje te zjawiska w tekstach i je charakteryzuje; • stosuje zasady etykiety
--	---	--	---	---

	<p>na szacunku;</p> <ul style="list-style-type: none"> dostrzega zmiany w komunikacji językowej związane z rozwojem jej form (np. komunikacji internetowej). 	<p>do sytuacji, okazując szacunek rozmówcy;</p> <ul style="list-style-type: none"> charakteryzuje zmiany w komunikacji językowej związane z rozwojem jej form (np. komunikacji internetowej). 	<p>nych odpowiednio do sytuacji, okazując szacunek rozmówcy, wyrażając zainteresowanie sprawami, o których mówi, respektując jego poglądy;</p> <ul style="list-style-type: none"> wyczerpująco charakteryzuje zmiany w komunikacji językowej związane z rozwojem jej form (np. komunikacji internetowej). 	<p>językowej w wypowiedziach ustnych i pisemnych odpowiednio do sytuacji; zna i stosuje formy etykiety językowej;</p> <ul style="list-style-type: none"> wyczerpująco charakteryzuje zmiany w komunikacji językowej związane z rozwojem jej form (np. komunikacji internetowej).
II. Kształcenie językowe. Ortografia i interpunkcja				
Ocenę dopuszczającą otrzymuje uczeń, który:	Ocenę dostateczną otrzymuje uczeń, który:	Ocenę dobrą otrzymuje uczeń, który:	Ocenę bardzodobrą otrzymuje uczeń, który:	Ocenę celującą otrzymuje uczeń, który:
<ul style="list-style-type: none"> stosuje podstawowe zasady ortografii i interpunkcji poznane w szkole podstawowej; wykorzystuje podstawowe zasady interpunkcji w zdaniach złożonych (oddzielanie przecinkiem zdań składowych); wie, że w tekstach mogą się pojawić zamierzone błędy ortograficzne. 	<ul style="list-style-type: none"> wykorzystuje zasady ortografii i interpunkcji poznane w szkole podstawowej; wykorzystuje składniowo-znaczeniowy charakter interpunkcji w różnorodnych typach wypowiedzi; wie, że w tekstach mogą się pojawić zamierzone błędy ortograficzne. 	<ul style="list-style-type: none"> poprawnie stosuje zasady ortografii i interpunkcji poznane w szkole podstawowej; wykorzystuje składniowo-znaczeniowy charakter interpunkcji do uwypuklenia sensów redagowanego przez siebie tekstu; wyjaśnia znaczenie zastosowanej interpunkcji (np. 	<ul style="list-style-type: none"> poprawnie stosuje zasady ortografii i interpunkcji poznane w szkole podstawowej; zna zasady interpunkcji i wykorzystuje jej składniowo-znaczeniowy charakter do uwypuklenia sensów redagowanego przez siebie tekstu; wyjaśnia znaczenie zastosowanej interpunkcji; 	<ul style="list-style-type: none"> świadomie i funkcjonalnie stosuje zasady ortografii i interpunkcji; dostrzega wariantywność zasad ortograficznych; bardzo dobrze zna zasady interpunkcji i wykorzystuje jej składniowo-znaczeniowy charakter do uwypuklenia sensów redagowanego przez

		<p>funkcje wykrzyknika, wielokropka, myślnika, nawiasu, dwukropka);</p> <ul style="list-style-type: none"> wie, że w tekstach mogą się pojawić zamierzone błędy ortograficzne i zna funkcje błędu ortograficznego w artystycznym tekście. 	<ul style="list-style-type: none"> wie, że w tekstach mogą się pojawić zamierzone błędy ortograficzne i zna funkcje błędu ortograficznego w tekście artystycznym (m.in.: szokowanie, podkreślenie językowej oryginalności, zwrócenie uwagi; wyrażenie niezgody na zastane reguły; stylizacja środowiskowa; efekt humorystyczny). 	siebie tekstu.
III. Tworzenie wypowiedzi. Elementy retoryki				
Ocenę dopuszczającą otrzymuje uczeń, który:	Ocenę dostateczną otrzymuje uczeń, który:	Ocenę dobrą otrzymuje uczeń, który:	Ocenę bardzodobrą otrzymuje uczeń, który:	Ocenę celującą otrzymuje uczeń, który:
<ul style="list-style-type: none"> przy pomocy nauczyciela formułuje tezy i argumenty w wypowiedzi ustnej i pisemnej; próbuje określać cele perswazyjne w wypowiedzi literackiej i nieliterackiej; na ogół rozumie i próbuje stosować w tekstach retorycznych zasadę kompozycyjną (np. teza, argumenty, 	<ul style="list-style-type: none"> formułuje tezy i argumenty w samodzielnie tworzonej wypowiedzi ustnej i pisemnej; wskazuje i rozróżnia cele perswazyjne w wypowiedzi literackiej i nieliterackiej; rozumie i na ogół stosuje w tekstach retorycznych zasadę kompozycyjną (np. teza, argumenty, apel, po- 	<ul style="list-style-type: none"> formułuje tezy i argumenty w wypowiedzi ustnej i pisemnej przy użyciu odpowiednich konstrukcji składniowych; wskazuje i rozróżnia cele perswazyjne w wypowiedzi literackiej i nieliterackiej; rozumie i stosuje w tekstach retorycznych zasadę kompozycyjną (np. teza, 	<ul style="list-style-type: none"> formułuje tezy i argumenty w wypowiedzi ustnej i pisemnej przy użyciu odpowiednich konstrukcji składniowych; wskazuje i rozróżnia cele perswazyjne w wypowiedzi literackiej i nieliterackiej; rozumie i zawsze stosuje w tekstach retorycznych zasadę kompozycyjną 	<ul style="list-style-type: none"> formułuje tezy i argumenty w wypowiedzi ustnej i pisemnej przy użyciu odpowiednich konstrukcji składniowych; wskazuje i rozróżnia cele perswazyjne w wypowiedzi literackiej i nieliterackiej; rozumie i zawsze stosuje w tekstach retorycznych zasadę kompozycyjną (np. teza, argumenty, apel, po-

<p>apel, pointa);</p> <ul style="list-style-type: none"> • przy pomocy nauczyciela potrafi wskazać użyte w tekście środki retoryczne (np.: pytania retoryczne, powtórzenia, apostrofy, wyliczenia, wykrzyknienia); • potrafi wyróżnić argumenty w swojej wypowiedzi pisemnej; • zazwyczaj rozumie, na czym polegają logika i konsekwencja toku rozumowania w wypowiedziach argumentacyjnych; • odróżnia dyskusję od sporu i kłótni; • wie, że reklama zawiera informacje o produkcie albo usługach, zachęcające do ich zakupu; • przy pomocy nauczyciela rozpoznaje elementy erystyki w dyskusji; • rozumie zjawisko nowomowy. 	<p>inta);</p> <ul style="list-style-type: none"> • zna podstawowe środki retoryczne (powtórzenia i ich rodzaje: anaforę, epiforę, paralelizmy, pytania retoryczne, apostrofy, wyliczenia, wykrzyknienia, inwersje); • rozróżnia typy argumentów (rzeczowe, logiczne, emocjonalne); • jest świadomy tego, na czym polegają logika i konsekwencja toku rozumowania w wypowiedziach argumentacyjnych i stosuje je we własnych tekstach; • odróżnia dyskusję od sporu i kłótni; • rozróżnia wymiar obietnic składanych w tekstach reklamy; • rozpoznaje elementy erystyki w dyskusji; • rozumie zjawisko nowomowy; określa jego cechy 	<p>argumenty, apel, pointa);</p> <ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia, w jaki sposób użyte środki retoryczne (np. wykrzyknienia, pytania retoryczne, wyliczenia, paralelizmy, powtórzenia, apostrofy, przerzutnie, inwersje) oddziałują na odbiorcę; • rozróżnia typy argumentów (rzeczowe, logiczne, emocjonalne), w tym argumenty pozamerytoryczne (np. odwołujące się do litości, niewiedzy, groźby, autorytetu, argumenty <i>ad personam</i>); • rozumie, na czym polegają logika i konsekwencja toku rozumowania w wypowiedziach argumentacyjnych, i stosuje je we własnych tekstach; • odróżnia dyskusję od sporu i kłótni; • rozróżnia pragmatyczny i etyczny wymiar obietnic składanych w tekstach 	<p>(np. teza, argumenty, apel, pointa);</p> <ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia, w jaki sposób użyte środki retoryczne (np. wykrzyknienia, pytania retoryczne, wyliczenia, paralelizmy, powtórzenia, apostrofy, przerzutnie, inwersje) oddziałują na odbiorcę; • rozróżnia typy argumentów (rzeczowe, logiczne, emocjonalne), w tym argumenty pozamerytoryczne (np. odwołujące się do litości, niewiedzy, groźby, autorytetu, argumenty <i>ad personam</i>); • rozumie, na czym polegają logika i konsekwencja toku rozumowania w wypowiedziach argumentacyjnych, i stosuje je we własnych tekstach; • odróżnia dyskusję od sporu i kłótni; • rozróżnia pragmatyczny i etyczny wymiar obietnic składanych w tekstach reklamy; wie, że zgodnie 	<p>inta);</p> <ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia, w jaki sposób użyte środki retoryczne (np. wykrzyknienia, pytania retoryczne, wyliczenia, paralelizmy, powtórzenia, apostrofy, przerzutnie, inwersje) oddziałują na odbiorcę; • rozróżnia typy argumentów (rzeczowe, logiczne, emocjonalne), w tym argumenty pozamerytoryczne (np. odwołujące się do litości, niewiedzy, groźby, autorytetu, argumenty <i>ad personam</i>); • rozumie, na czym polegają logika i konsekwencja toku rozumowania w wypowiedziach argumentacyjnych, i stosuje je we własnych tekstach; • odróżnia dyskusję od sporu i kłótni; • rozróżnia pragmatyczny i etyczny wymiar obietnic składanych w tekstach reklamy; wie, że zgodnie z etycznym wymiarem re-
---	--	--	--	--

	<p>i funkcje w tekście.</p>	<p>reklamy;</p> <ul style="list-style-type: none"> rozpoznaje elementy erystyki w dyskusji i ocenia je pod względem etycznym; rozumie zjawisko nowomowy; określa jego cechy i funkcje w tekście; wie, że to język władzy i kontrolowanych przez nią środków przekazu w państwach totalitarnych, służący propagandzie politycznej do manipulowania ludźmi i nastrojami społecznymi oraz do tworzenia nowej rzeczywistości. 	<p>z etycznym wymiarem reklamy nie może ona: wprowadzać odbiorcy w błąd, zawierać treści dyskryminujących, zachęcać do przemocy, nakłaniać do kupna przez wywoływanie lęku, nadużywać zaufania odbiorcy;</p> <ul style="list-style-type: none"> rozpoznaje różnorodne elementy erystyki w dyskusji oraz ocenia je pod względem etycznym; rozumie zjawisko nowomowy; wie, że to język władzy i kontrolowanych przez nią środków przekazu w państwach totalitarnych, służący propagandzie politycznej do manipulowania ludźmi i nastrojami społecznymi oraz do tworzenia nowej rzeczywistości; określa jego cechy i funkcje w tekście (ciągłe wartościowanie, kreujące świat jednoznacznych opozycji, nadawanie wyrazom nowych znaczeń, wykorzystywanie sloganów, tabu językowe). 	<p>klamy nie może ona: wprowadzać odbiorcy w błąd, zawierać treści dyskryminujących, zachęcać do przemocy, nakłaniać do kupna przez wywoływanie lęku, nadużywać zaufania odbiorcy;</p> <ul style="list-style-type: none"> bezbłędnie rozpoznaje elementy erystyki w dyskusji oraz ocenia je pod względem etycznym; rozumie zjawisko nowomowy; wie, że to język władzy i kontrolowanych przez nią środków przekazu w państwach totalitarnych, służący propagandzie politycznej do manipulowania ludźmi i nastrojami społecznymi oraz do tworzenia nowej rzeczywistości; określa jego cechy i funkcje w tekście (ciągłe wartościowanie, kreujące świat jednoznacznych opozycji, nadawanie wyrazom nowych znaczeń, wykorzystywanie sloganów, tabu językowe); wie, że to pojęcie stworzone przez George'a Orwella w powieści
--	-----------------------------	---	---	--

				Rok 1984.
III. Tworzenie wypowiedzi. Mówienie i pisanie				
Ocenę dopuszczającą otrzymuje uczeń, który:	Ocenę dostateczną otrzymuje uczeń, który:	Ocenę dobrą otrzymuje uczeń, który:	Ocenę bardzodobrą otrzymuje uczeń, który:	Ocenę celującą otrzymuje uczeń, który:
<ul style="list-style-type: none"> • zajmuje stanowisko w danej sprawie, ale nie zawsze potrafi uzasadnić własne zdanie; • zazwyczaj umie zbudować wypowiedź z uwzględnieniem celu i adresata; • na ogół potrafi dostrzec przejawy agresji językowej; • przy pomocy nauczyciela formułuje oceny, pytania, odpowiedzi, redaguje proste informacje, uzasadnienia, komentarze; • z pomocą nauczyciela tworzy wypowiedzi w następujących formach gatunkowych: wypowiedź o charakterze argumentacyjnym (szkic interpretacyjny; rozprawka, szkic krytyczny), hasło encyklopedyczne, definicja, notatka 	<ul style="list-style-type: none"> • zgadza się z cudzymi poglądami lub podejmuje próbę polemiki z nimi, uzasadniając własne zdanie; • buduje wypowiedź, określa jej cel i adresata, zna funkcję, którą ma spełnić; • dostrzega przejawy agresji językowej i na nie reaguje; • zgodnie z normami formułuje oceny, pytania, odpowiedzi, redaguje informacje, uzasadnienia, komentarze, głos w dyskusji; • tworzy spójne wypowiedzi w następujących formach gatunkowych: wypowiedź o charakterze argumentacyjnym (szkic interpretacyjny; rozprawka, szkic krytyczny), hasło 	<ul style="list-style-type: none"> • zgadza się z cudzymi poglądami lub polemizuje z nimi, rzeczowo uzasadniając własne zdanie; • buduje wypowiedź w sposób świadomy, ze znajomością jej funkcji językowej, z uwzględnieniem celu i adresata, z zachowaniem zasad retoryki; • reaguje na przejawy agresji językowej, np. zadając pytania, prosząc o rozwinięcie lub uzasadnienie stanowiska, wykazując sprzeczność wypowiedzi; • zgodnie z normami formułuje oceny, pytania, odpowiedzi, redaguje informacje, uzasadnienia, komentarze, głos w dyskusji; 	<ul style="list-style-type: none"> • zgadza się z cudzymi poglądami lub polemizuje z nimi, rzeczowo uzasadniając własne zdanie; • buduje wypowiedź w sposób świadomy, ze znajomością jej funkcji językowej, z uwzględnieniem celu i adresata, z zachowaniem zasad retoryki; • reaguje na przejawy agresji językowej, np. zadając pytania, prosząc o rozwinięcie lub uzasadnienie stanowiska, wykazując sprzeczność wypowiedzi; • zgodnie z normami formułuje oceny, pytania, odpowiedzi, redaguje informacje, uzasadnienia, komentarze, głos w dyskusji; 	<ul style="list-style-type: none"> • tworzy teksty mówione i pisane odznaczające się oryginalnością oraz wartością artystyczną; • rozwija własną twórczość (próby literackie, pisanie do gazetki szkolnej, uczestnictwo w warsztatach pisania i inne); • zgadza się z cudzymi poglądami lub polemizuje z nimi, rzeczowo uzasadniając własne zdanie; • buduje wypowiedź w sposób świadomy, ze znajomością jej funkcji językowej, z uwzględnieniem celu i adresata, z zachowaniem zasad retoryki; • reaguje na przejawy agresji językowej, np. zadając pytania, prosząc o rozwinięcie

<p>syntetyzująca, referat, streszczenie;</p> <ul style="list-style-type: none"> • z pomocą nauczyciela odróżnia streszczenie od parafrazy • z pomocą nauczyciela tworzy plan kompozycyjny i dekompozycyjny tekstów o charakterze argumentacyjnym; • próbuje stosować retoryczne zasady kompozycyjne w tworzeniu własnego tekstu • wygłaszając mowę, popełnia błędy, jednakże nie zakłócają one komunikatywności wypowiedzi, wywodu; • z pomocą nauczyciela interpretuje tekst, formułuje argumenty na podstawie tekstu oraz znanych kontekstów, w tym własnego doświadczenia, próbuje przeprowadzić logiczny wywód służący uprawomocnieniu formułowanych sądów; • zna zasady poprawności 	<p>encyklopedyczne, definicja, notatka syntetyzująca, referat, streszczenie;</p> <ul style="list-style-type: none"> • odróżnia streszczenie od parafrazy; • tworzy plan kompozycyjny i dekompozycyjny tekstów o charakterze argumentacyjnym; • stosuje retoryczne zasady kompozycyjne w tworzeniu własnego tekstu; • wygłasza mowę z zastosowaniem środków pozajęzykowych; • podczas interpretowania tekstu formułuje argumenty na jego podstawie oraz odwołując się do znanych kontekstów, w tym własnego doświadczenia; przeprowadza logiczny wywód służący uprawomocnieniu formułowanych sądów; • zna zasady poprawności językowej i stylistycznej i stosuje je w tworzeniu 	<ul style="list-style-type: none"> • tworzy poprawne, spójne wypowiedzi w następujących formach gatunkowych: wypowiedź o charakterze argumentacyjnym (szkic interpretacyjny); rozprawka, szkic krytyczny), hasło encyklopedyczne, definicja, notatka syntetyzująca, referat, streszczenie; • sprawnie odróżnia streszczenie od parafrazy; funkcjonalnie je stosuje w zależności od celu wypowiedzi; • poprawnie tworzy plan kompozycyjny i dekompozycyjny tekstów o charakterze argumentacyjnym; • poprawnie stosuje retoryczne zasady kompozycyjne w tworzeniu własnego tekstu; • wygłasza mowę (obrońcą, oskarżycielską) z uwzględnieniem środków pozajęzykowych (gesty, mimika, modulacja głó- 	<ul style="list-style-type: none"> • tworzy wyczerpujące, spójne i oryginalne wypowiedzi w następujących formach gatunkowych: wypowiedź o charakterze argumentacyjnym (szkic interpretacyjny); rozprawka, szkic krytyczny), hasło encyklopedyczne, definicja, notatka syntetyzująca, referat, streszczenie; • sprawnie odróżnia streszczenie od parafrazy; funkcjonalnie je stosuje w zależności od celu wypowiedzi; • poprawnie tworzy plan kompozycyjny i dekompozycyjny tekstów o charakterze argumentacyjnym; • poprawnie stosuje retoryczne zasady kompozycyjne w tworzeniu własnego tekstu; • wygłasza mowę (obrońcą, oskarżycielską) z uwzględnieniem środków retorycznych i pozajęzykowych (po- 	<p>cie lub uzasadnienie stanowiska, wykazując sprzeczność wypowiedzi;</p> <ul style="list-style-type: none"> • zgodnie z normami formułuje oceny, pytania, odpowiedzi, redaguje informacje, uzasadnienia, komentarze, głos w dyskusji; • tworzy wyczerpujące, spójne i oryginalne wypowiedzi w następujących formach gatunkowych: wypowiedź o charakterze argumentacyjnym (szkic interpretacyjny; rozprawka, szkic krytyczny), hasło encyklopedyczne, definicja, notatka syntetyzująca, referat, streszczenie; • sprawnie odróżnia streszczenie od parafrazy; funkcjonalnie je stosuje w zależności od celu wypowiedzi; • sprawnie tworzy plan kompozycyjny i dekompozycyjny tekstów o charakterze argumentacyjnym;
--	--	--	--	---

<p>językowej i stylistycznej; próbuje je stosować podczas tworzenia własnego tekstu;</p> <ul style="list-style-type: none"> wykorzystuje wiedzę o języku w pracy redakcyjnej nad tekstem własnym. 	<p>własnego tekstu;</p> <ul style="list-style-type: none"> wykorzystuje wiedzę o języku w pracy redakcyjnej nad tekstem własnym, stosuje kryteria poprawności językowej. 	<p>su);</p> <ul style="list-style-type: none"> samodzielnie interpretuje tekst, formułuje argumenty na podstawie tekstu oraz znanych kontekstów, w tym własnego doświadczenia, przeprowadza logiczny wywód służący uprawomocnieniu formułowanych sądów; potrafi dokonać reinterpretacji, rewizji, np. motywu; właściwie stosuje zasady poprawności językowej i stylistycznej w tworzeniu własnego tekstu; potrafi weryfikować własne decyzje poprawnościowe; wykorzystuje wiedzę o języku w pracy redakcyjnej nad tekstem własnym, dokonuje autokorekty, stosuje kryteria poprawności językowej. 	<p>sługuje się modulacją głosu w celu nadania wypowiedzi odpowiedniego tonu, np. patetycznego, parodystycznego itp., stosuje odpowiednią mimikę, gestykulację);</p> <ul style="list-style-type: none"> w interpretacji przedstawia propozycję odczytania tekstu na poziomie dosłownym, przerośnym i symbolicznym, formułuje argumenty na podstawie tekstu oraz znanych kontekstów, w tym własnego doświadczenia, przeprowadza logiczny wywód służący uprawomocnieniu formułowanych sądów; potrafi dokonać reinterpretacji, rewizji, np. motywu; właściwie stosuje zasady poprawności językowej i stylistycznej w tworzeniu własnego tekstu; potrafi weryfikować własne decyzje poprawnościowe; wykorzystuje wiedzę o języku w pracy redak- 	<ul style="list-style-type: none"> funkcjonalnie stosuje retoryczne zasady kompozycyjne w tworzeniu własnego tekstu; wygłasza mowę (obrończą, oskarżycielską) z uwzględnieniem środków retorycznych i pozajęzykowych (posługuje się modulacją głosu w celu nadania wypowiedzi odpowiedniego tonu, np. patetycznego, parodystycznego itp., stosuje odpowiednią mimikę, gestykulację); w interpretacji przedstawia propozycję odczytania tekstu na poziomie dosłownym, przerośnym i symbolicznym, formułuje argumenty na podstawie tekstu oraz znanych kontekstów, w tym własnego doświadczenia, przeprowadza logiczny wywód służący uprawomocnieniu formułowanych sądów; potrafi dokonać reinterpretacji, rewizji, np. motywu; właściwie stosuje zasady
--	---	--	--	---

			cyjnej nad tekstem własnym, dokonuje korekty tekstu własnego, stosuje kryteria poprawności językowej.	poprawności językowej i stylistycznej w tworzeniu własnego tekstu; potrafi weryfikować własne decyzje poprawnościowe; • wykorzystuje wiedzę o języku w pracy redakcyjnej nad tekstem własnym, dokonuje korekty tekstu własnego, stosuje kryteria poprawności językowej.
IV. Samokształcenie				
Ocenę dopuszczającą otrzymuje uczeń, który:	Ocenę dostateczną otrzymuje uczeń, który:	Ocenę dobrą otrzymuje uczeń, który:	Ocenę bardzodobrą otrzymuje uczeń, który:	Ocenę celującą otrzymuje uczeń, który:
<ul style="list-style-type: none"> • potrafi się samodzielnie uczyć; • przygotowuje różne formy prezentacji własnego stanowiska (plakat, gazetka, wypowiedź, referat, prezentacja), np. przygotowuje prezentację na temat: <i>Zesłańcy, wygnańcy, tulańcy</i>; na podstawie wybranych tekstów kultury przedstawia różne sposoby ujęcia losów ludzi zmuszonych do opuszczenia miejsca 	<ul style="list-style-type: none"> • pracuje samodzielnie; • przygotowuje różne formy prezentacji własnego stanowiska (plakat, gazetka, wypowiedź, referat, prezentacja), np. przygotowuje prezentację na temat: <i>Zesłańcy, wygnańcy, tulańcy</i>; na podstawie wybranych tekstów kultury przedstawia różne sposoby ujęcia losów ludzi zmuszonych do opuszczenia miejsca 	<ul style="list-style-type: none"> • rozwija umiejętność pracy samodzielnej między innymi przez przygotowanie różnorodnych form prezentacji własnego stanowiska (plakat, gazetka, referat, wypowiedź, prezentacja), np. przygotowuje prezentację na temat: <i>Zesłańcy, wygnańcy, tulańcy</i>; na podstawie wybranych tekstów kultury przedstawia różne sposoby ujęcia losów ludzi zmuszonych do opusz- 	<ul style="list-style-type: none"> • rozwija umiejętność pracy samodzielnej między innymi przez przygotowanie różnorodnych form prezentacji własnego stanowiska (plakat, gazetka, wypowiedź, referat, prezentacja), np. przygotowuje prezentację na temat: <i>Zesłańcy, wygnańcy, tulańcy</i>; na podstawie wybranych tekstów kultury przedstawia różne sposoby ujęcia losów ludzi zmuszonych 	<ul style="list-style-type: none"> • rozwija swoje zainteresowania językiem i literaturą na różnych zajęciach pozaszkolnych; • szerzy wśród rówieśników zainteresowanie językiem polskim, literaturą i kulturą; • rozwija umiejętność pracy samodzielnej między innymi przez przygotowanie różnorodnych form prezentacji własnego stanowiska

<p>swego zamieszkania;</p> <ul style="list-style-type: none"> • próbuje porządkować informacje; • w niewielkim stopniu potrafi syntetyzować poznawane treści wokół problemu, tematu, zagadnienia; • sporadycznie korzysta z literatury naukowej lub popularnonaukowej; • próbuje stosować odpowiednie cytaty w swoich wypowiedziach; • próbuje wzbogacić swoją wypowiedź pozajęzykowymi środkami komunikacji (mimika, gesty); • w niewielkim stopniu posługuje się słownikami ogólnymi języka polskiego; • w niewielkim stopniu wykorzystuje multimedialne źródła informacji (słowniki on-line, autorskie strony internetowe) do przygotowania samodzielnych zadań; • z pomocą nauczyciela pre- 	<p>swego zamieszkania;</p> <ul style="list-style-type: none"> • porządkuje informacje w problemowe całości, np. wg epoki literackiej, autora, utworu, motywu lub innego zagadnienia; • korzysta z literatury naukowej lub popularnonaukowej; • wybiera z tekstu odpowiednie cytaty i stosuje je w wypowiedziach; • wzbogaca swoją wypowiedź pozajęzykowymi środkami komunikacji (mimika, gestykulacja); • posługuje się słownikami ogólnymi języka polskiego; • wykorzystuje multimedialne źródła informacji (słowniki on-line, autorskie strony internetowe); • prezentuje swoje osiągnięcia, zainteresowania, np. wykorzystując formę projektu; 	<p>czenia miejsca swego zamieszkania;</p> <ul style="list-style-type: none"> • porządkuje informacje w problemowe całości przez ich wartościowanie; syntetyzuje poznawane treści wokół problemu, tematu, zagadnienia oraz wykorzystuje je w swoich wypowiedziach; • w celu poszerzenia wiedzy korzysta z literatury naukowej lub popularnonaukowej; • sporządza bibliografię i przypis bibliograficzny, także źródeł elektronicznych; • dokonuje selekcji źródeł; • w celu wzbogacenia wypowiedzi lub jej uargumentowania potrafi wybrać z tekstu odpowiednie cytaty, poprawnie je zapisać i zastosować w wypowiedzi; wyjaśnia funkcje cudzysłowu; • wzbogaca swoją wypowiedź trafnie dobranymi 	<p>do opuszczenia miejsca swego zamieszkania;</p> <ul style="list-style-type: none"> • porządkuje informacje w problemowe całości przez ich wartościowanie; syntetyzuje poznawane treści wokół problemu, tematu, zagadnienia oraz wykorzystuje je w swoich wypowiedziach; • w celu poszerzenia wiedzy korzysta z literatury naukowej i popularnonaukowej; • podejmując próby tworzenia pracy naukowej, sporządza bibliografię i przypis bibliograficzny, także źródeł elektronicznych; trafnie odwołuje się do informacji zawartych w przypisach; • dokonuje krytycznej selekcji źródeł, także elektronicznych; • w celu wzbogacenia wypowiedzi lub jej uargumentowania potrafi wybrać z tekstu odpowiednie cytaty 	<p>(wypowiedź, referat, prezentacja, plakat, gazetka), np. przygotowuje prezentację na temat: <i>Zesłańcy, wygnańcy, tułacze</i>; na podstawie wybranych tekstów kultury przedstawia różne sposoby ujęcia losów ludzi zmuszonych do opuszczenia miejsca swego zamieszkania;</p> <ul style="list-style-type: none"> • porządkuje informacje w problemowe całości przez ich wartościowanie; syntetyzuje poznawane treści wokół problemu, tematu, zagadnienia oraz wykorzystuje je w swoich wypowiedziach; • w celu poszerzenia wiedzy korzysta z literatury naukowej i popularnonaukowej; • podejmując próby tworzenia pracy naukowej, sporządza bibliografię i przypis bibliograficzny, także źródeł elektronicznych; trafnie odwołuje się do informacji zawartych w przypisach;
---	--	---	---	--

<p>zentuje swoje osiągnięcia, zainteresowania, np. wykorzystując formę projektu;</p> <ul style="list-style-type: none"> • gromadzi informacje potrzebne do napisania sprawdzianu lub wykonania zadania domowego; • zna pojęcie hipertekstu. 	<ul style="list-style-type: none"> • gromadzi i na ogół trafnie przetwarza informacje w celu wykorzystywania ich podczas lekcji, zajęć pozalekcyjnych oraz pracy w domu; • zna pojęcie hipertekstu; rozpoznaje jego realizację. 	<p>pozajęzykowymi środkami komunikacji (mimika, gesty, modulacja głosu);</p> <ul style="list-style-type: none"> • w celu poszerzenia swoich wiadomości i umiejętności posługuje się słownikami ogólnymi języka polskiego oraz słownikami specjalistycznymi (np. etymologicznymi, frazeologicznymi, skrótów, gwarowymi, symboli, <i>Słownikiem mitów i tradycji kultury</i>), także w wersji on-line; • wykorzystuje multimedialne źródła informacji oraz dokonuje ich oceny; • dba o rozwój swoich zainteresowań oraz popularyzację osiągnięć, wykorzystując formę projektu; • gromadzi i przetwarza informacje; • w sposób funkcjonalny korzysta z zasobów multimedialnych, np. z: bibliotek, słowników on- 	<p>i zastosować je w wypowiedzi; trafnie odwołuje się do nich, udowadniając postawioną tezę; określa, jaką funkcję pełnią przytoczone cytaty;</p> <ul style="list-style-type: none"> • wzbogaca swoją wypowiedź celowo stosowanymi i trafnie dobranymi pozajęzykowymi środkami komunikacji (mimika, gestykulacja, modulacja głosu); • w celu poszerzenia swoich wiadomości i umiejętności posługuje się słownikami ogólnymi języka polskiego oraz słownikami specjalistycznymi (np. etymologicznymi, frazeologicznymi, skrótów, gwarowymi, symboli, <i>Słownikiem mitów i tradycji kultury</i>), także w wersji on-line; • wykorzystuje multimedialne źródła informacji oraz dokonuje ich krytycznej oceny; • wykorzystuje formę pro- 	<ul style="list-style-type: none"> • dokonuje krytycznej selekcji źródeł, także elektronicznych; • w celu wzbogacenia wypowiedzi lub jej uargumentowania potrafi wybrać z tekstu odpowiednie cytaty i zastosować je w wypowiedzi; trafnie odwołuje się do nich, udowadniając postawioną tezę; określa, jaką funkcję pełnią przytoczone cytaty; • wzbogaca swoją wypowiedź celowo stosowanymi i trafnie dobranymi pozajęzykowymi środkami komunikacji (mimika, gestykulacja, modulacja głosu); • w celu poszerzenia swoich wiadomości i umiejętności posługuje się słownikami ogólnymi języka polskiego oraz słownikami specjalistycznymi (np. etymologicznymi, frazeologicznymi, skrótów, gwarowymi, symboli, <i>Słownikiem mitów i tradycji kultury</i>), także w wersji on-line;
---	---	---	---	--

		<p>line, wydawnictw e-book, autorskich stron internetowych; dokonuje wyboru źródeł internetowych, uwzględniając kryterium poprawności rzeczowej oraz krytycznie ocenia ich zawartość;</p> <ul style="list-style-type: none"> • zna pojęcie hipertekstu; rozpoznaje jego realizacje internetowe i pozainternetowe. 	<p>jektu w przygotowaniu i prezentowaniu oraz popularyzowaniu swoich zainteresowań i osiągnięć;</p> <ul style="list-style-type: none"> • gromadzi i przetwarza informacje, sporządza bazę danych; • korzysta z zasobów multimedialnych, np. z: bibliotek, słowników on-line, wydawnictw e-book, autorskich stron internetowych; dokonuje wyboru źródeł internetowych, uwzględniając kryterium poprawności rzeczowej oraz krytycznie ocenia ich zawartość; • zna pojęcie hipertekstu; rozpoznaje jego realizacje internetowe i pozainternetowe; określa ich funkcje w komunikacji, umiejętnie z nich korzysta w gromadzeniu informacji. 	<ul style="list-style-type: none"> • wykorzystuje multimedialne źródła informacji oraz dokonuje ich krytycznej oceny; • chętnie i twórczo wykorzystuje formę projektu w przygotowaniu i prezentowaniu oraz popularyzowaniu swoich zainteresowań i osiągnięć; • gromadzi i przetwarza informacje, sporządza bazę danych; • korzysta z zasobów multimedialnych, np. z: bibliotek, słowników on-line, wydawnictw e-book, autorskich stron internetowych; dokonuje wyboru źródeł internetowych, uwzględniając kryterium poprawności rzeczowej oraz krytycznie ocenia ich zawartość; • zna pojęcie hipertekstu; rozpoznaje jego realizacje internetowe i pozainternetowe; określa ich funkcje w komunikacji, umiejętnie z nich korzysta w gromadze-
--	--	--	---	---

Zespół Szkół Górniczo-Energetycznych im. S. Staszica w Koninie
rok szkolny 2023/24

				niu informacji.
--	--	--	--	-----------------

TABELA WYMAGAŃ DYDAKTYCZNYCH

Przedmiot: Organizacja i nadzorowanie przedsiębiorstwa samochodowego	Klasa: 5 OP
Nauczyciel: Jacek Kaczmarek	Poziom: Podstawowy
Tygodniowy wymiar godzin wg planu: 6 godzin	Półrocze: I
Program nauczania: Podstawa programowa kształcenia w zawodzie technik pojazdów samochodowych 311513	
Zakres materiału wraz z przybliżonym rozkładem terminów prac klasowych, sprawdzianów uzgodnionych:	
Działy:	
<ul style="list-style-type: none"> - Zasady kontaktów klientów z warsztatami serwisowymi - Komunikacja w warsztacie serwisowym - Zadania powierzane pracownikom warsztatu - Kontrola przebiegu procesu naprawy pojazdów samochodowych - Nadzorowanie obsługi i konserwacji maszyn i urządzeń stosowanych do obsługi i naprawy pojazdów samochodowych - Ocena jakości wykonywanych prac 	
<ul style="list-style-type: none"> • Przewidziano 4 testy w miesiącach – październik, listopad, grudzień i styczeń. 	
Podręczniki obowiązkowe:	
„Organizowanie obsługi pojazdów samochodowych” - WSiP – S. Kowalczyk „Nadzorowanie obsługi pojazdów samochodowych” – WSiP – S. Kowalczyk lub Organizacja i nadzorowanie obsługi pojazdów samochodowych – WKŁ – praca zbiorowa	
Zalecane dodatkowe pomoce dydaktyczne: kalkulator	
Wymagania formalne:	
<ul style="list-style-type: none"> - zeszyt przedmiotowy (format A5), - uczestnictwo na zajęciach (minimum 80% - przygotowanie do egzaminu zawodowego). 	
Formy sprawdzania wiadomości:	Inne źródła oceny do wyboru przez nauczyciela:
<ul style="list-style-type: none"> - sprawdzian pisemny z zamkniętej partii materiału, zapowiadany z co najmniej tygodniowym wyprzedzeniem, może mieć formę testu, - sprawdzian z trzech ostatnich lekcji, zapowiadany lub nie, może mieć formę testu, - kartkówka może odbyć się bez zapowiadania i obejmuje ostatnią poprzedzającą jednostkę lekcyjną, może mieć formę testu, czas jej trwania jest nie dłuższy niż 15 minut, - odpowiedź ustna, - praca przy komputerze, - praca domowa, - aktywność i postawa na lekcji (zależnie od sytuacji stworzonych na lekcji, nie musi dotyczyć wszystkich uczniów). 	<ul style="list-style-type: none"> - praca na lekcji, - udział w konkursach przedmiotowych, - udział w olimpiadach, - referaty,
Uwagi o ocenianiu:	
<ul style="list-style-type: none"> - uczeń raz w semestrze może zgłosić nieprzygotowanie do lekcji (nie dotyczy to zapowiedzianych sprawdzianów), - jeżeli z przyczyn usprawiedliwionych uczeń nie może przystąpić do sprawdzianu z całą klasą, to powinien uczynić w terminie wyznaczonym przez nauczyciela (w przeciwnym razie otrzyma ocenę niedostateczną), - w przypadku nieusprawiedliwionej nieobecności na sprawdzianie uczeń otrzymuje ocenę niedostateczną, - kartkówki nie podlegają poprawie. 	

Wymagania na poszczególne oceny:

Ocenę celującą otrzymuje uczeń, który:

- opanował wiedzę i umiejętności znacznie wykraczające poza program nauczania,
- opanował pełny zakres wiadomości i umiejętności określone w wymaganiach edukacyjnych dotyczących przedmiotu i poszczególnych działów programowych,
- samodzielnie rozwiązuje problemy związane z nauczaniem zawodem
- umiejętnie stosuje wiedzę i umiejętności z innych przedmiotów technicznych,
- biegle stosuje terminologię właściwą dla nauczanego zawodu,
- analizuje i ocenia rozwiązania problemów,
- trafnie wykorzystuje wiedzę teoretyczną do rozwiązywania problemów praktycznych w czasie zajęć teoretycznych i praktycznych,
- planuje proces rozwiązywania problemów, proponuje oryginalne, twórcze rozwiązania,
- wykazuje zainteresowaniem w swoim zawodzie
- bierze udział w konkursach i olimpiadach związanych z zawodem.

Ocenę bardzo dobrą otrzymuje uczeń, który:

- opanował wiadomości i umiejętności zawodowe w stopniu gwarantującym wysoki poziom kwalifikacji zawodowych,
- samodzielnie rozwiązuje problemy teoretyczne i praktyczne,
- sprawnie posługuje się terminologią właściwą dla swojego zawodu,
- potrafi argumentować własne rozwiązania problemów,
- potrafi dokonać analizy problemu,
- potrafi rozwiązywać zadania nietypowe związane z zawodem,
- wykorzystuje wiedzę teoretyczną do rozwiązywania zadań praktycznych w czasie zajęć teoretycznych i praktycznych,
- jest aktywny na lekcjach,
- wykonuje prace w sposób estetyczny,
- pracuje systematycznie,
- stosuje się do zasad bhp właściwych w swoim zawodzie.

Ocenę dobrą otrzymuje uczeń, który:

- opanował wiadomości i umiejętności właściwe dla zawodu w stopniu pozwalającym na skuteczne wykonywanie wyuczonego zawodu,
- braki, jakie posiada, pozwalają na wykonywanie czynności w zawodzie,
- potrafi prawidłowo rozpoznać problem zawodowy i zaproponować typowy sposób rozwiązania problemu,
- zna i stosuje pojęcia i zasady właściwe dla zawodu,
- zna i stosuje zasady bhp właściwe dla zawodu,
- potrafi stosować poznane procedury do wykonania zadania praktycznego,
- potrafi poprawić wskazany przez nauczyciela błąd w wykonywanym zadaniu teoretycznym i praktycznym,
- dobrze posługuje się podstawową terminologią zawodową,
- potrafi samodzielnie rozwiązać typowy problem teoretyczny i praktyczny,
- potrafi prawidłowo interpretować teksty i schematy,
- jest aktywny na lekcjach,
- prace domowe są wykonane starannie z niewielkimi błędami.

Ocenę dostateczną otrzymuje uczeń, który:

- opanował podstawowe wiadomości i umiejętności zawodowe w zakresie rozwiązywania większości problemów i zadań,
- zna podstawowe pojęcia, zasady i prawa właściwe dla swojego zawodu,
- przy pomocy nauczyciela potrafi dokonać analizy typowego problemu teoretycznego i praktycznego oraz potrafi zaproponować rozwiązanie,
- przy pomocy nauczyciela potrafi określić nieprawidłowości w rozwiązaniu i poprawić błędy,
- posługuje się terminologią zawodową z błędami,
- wykonane prace zawierają błędy, które pozwalają po wprowadzeniu poprawek na prawidłowe rozwiązania problemu,
- potrafi stosować poznane wcześniej typowe rozwiązania.

Ocenę dopuszczającą otrzymuje uczeń, który:

- opanował w stopniu elementarnym wiadomości i umiejętności zawodowe w zakresie pozwalającym na rozwiązywanie większości problemów i zadań w danym zawodzie,
- braki w wiadomościach i umiejętnościach pozwalają na wykonywanie podstawowych czynności zawodowych,
- zna podstawowe zasady bhp właściwe dla zawodu i potrafi je zastosować,
- wykonuje proste czynności zawodowe,
- stosuje nieudolnie język zawodowy, zna podstawowe pojęcia, nazywa podstawowe przyrządy, układy, procesy itp.
- braki, jakie wykazuje, pozwalają na kontynuowanie kształcenia zawodowego.

Ocenę niedostateczną otrzymuje uczeń, który:

- nie opanował wiadomości i umiejętności przewidzianych przez podstawę programową
- kształcenia w zawodzie w zakresie pozwalającym na wykonywanie nauczanego zawodu,
- nie pracuje systematycznie, opuszcza zajęcia,
- nie potrafi nazwać, wymienić podstawowych pojęć, zasad w swoim zawodzie,
- nie potrafi rozwiązać podstawowego, typowego problemu nawet przy pomocy nauczyciela,
- nie zna elementarnych pojęć, terminów właściwych dla swojego zawodu,
- nie wykazuje zainteresowania zawodem,
- nie zna podstawowych zasad bhp w zawodzie, nie stosuje się do tych zasad,
- braki, jakie wykazuje nie pozwalają na dalsze kształcenie zawodowe.

Zespół Szkół Górniczo-Energetycznych im. S. Staszica w Koninie
rok szkolny 2024/25

TABELA WYMAGAŃ DYDAKTYCZNYCH

Przedmiot: Organizacja, nadzorowanie obsługi i naprawy pojazdów samochodowych	Klasa: 5 OP
Nauczyciel: Jacek Kaczmarek	Poziom: Podstawowy
Tygodniowy wymiar godzin wg planu: 6 godzin	Półroczcie I
Program nauczania: Podstawa programowa kształcenia w zawodzie technik pojazdów samochodowych 311513	
Zakres materiału wraz z przybliżonym rozkładem terminów prac klasowych, sprawdzianów uzgodnionych:	
Działy: Część praktyczna	
<ul style="list-style-type: none"> - „Koszty obsługi pojazdów samochodowych”, - „Problemy techniczne dotyczące obsługi i naprawy pojazdów samochodowych”, - „Rozwiązania organizacyjne i techniczne wpływające na efektywność i jakość obsługi i naprawy pojazdów”, - „Zasady kontaktów klientów z warsztatami serwisowymi”, - „Komunikacja w warsztacie serwisowym”, - „Zadania powierzane pracownikom warsztatu”, - „Kontrola przebiegu procesu naprawy pojazdów samochodowych”, - „Nadzorowanie obsługi i konserwacji maszyn i urządzeń stosowanych do obsługi i naprawy pojazdów samochodowych”, - „Ocena jakości wykonywanych prac” 	
Przewidziano 4 testy w miesiącach – październik, listopad, grudzień i styczeń.	
Podręczniki obowiązkowe: „Organizowanie obsługi pojazdów samochodowych ” - WSiP – S. Kowalczyk „Nadzorowanie obsługi pojazdów samochodowych” – WSiP – S. Kowalczyk lub Organizacja i nadzorowanie obsługi pojazdów samochodowych – WKŁ – praca zbiorowa	
Zalecane dodatkowe pomoce dydaktyczne: kalkulator.	
Wymagania formalne: - w/w pomoce dydaktyczne (w zależności od prowadzonych zajęć), - zeszyt przedmiotowy (format A4), - uczestnictwo na zajęciach (minimum 80% - przygotowanie do egzaminu zawodowego).	
Formy sprawdzania wiadomości:	Inne źródła oceny do wyboru przez nauczyciela:
<ul style="list-style-type: none"> – sprawdzian pisemny z zamkniętej partii materiału, zapowiadany z co najmniej tygodniowym wyprzedzeniem, może mieć formę testu, – sprawdzian z trzech ostatnich lekcji, zapowiadany lub nie, może mieć formę testu, – kartkówka może odbyć się bez zapowiadania i obejmuje ostatnią poprzedzającą jednostkę lekcyjną, może mieć formę testu, czas jej trwania jest nie dłuższy niż 15 minut, – odpowiedź ustna, – praca przy komputerze, – praca domowa, – aktywność i postawa na lekcji (zależnie od sytuacji stworzonych na lekcji, nie musi dotyczyć wszystkich uczniów). 	<ul style="list-style-type: none"> – praca na lekcji, – udział w konkursach przedmiotowych, – udział w olimpiadach, – referaty,
Uwagi o ocenianiu:	
<ul style="list-style-type: none"> – uczeń raz w semestrze może zgłosić nieprzygotowanie do lekcji (nie dotyczy to zapowiedzianych sprawdzianów), – jeżeli z przyczyn usprawiedliwionych uczeń nie może przystąpić do sprawdzianu z całą klasą, to powinien uczynić w terminie wyznaczonym przez nauczyciela (w przeciwnym razie otrzyma ocenę niedostateczną), – w przypadku nieusprawiedliwionej nieobecności na sprawdzianie uczeń otrzymuje ocenę niedostateczną, – kartkówki nie podlegają poprawie. 	

Wymagania na poszczególne oceny:

Ocenę celującą otrzymuje uczeń, który:

- opanował wiedzę i umiejętności znacznie wykraczające poza program nauczania,
- opanował pełny zakres wiadomości i umiejętności określone w wymaganiach edukacyjnych dotyczących przedmiotu i poszczególnych działów programowych,
- samodzielnie rozwiązuje problemy związane z nauczaniem zawodem
- umiejętnie stosuje wiedzę i umiejętności z innych przedmiotów technicznych,
- biegle stosuje terminologię właściwą dla nauczanego zawodu,
- analizuje i ocenia rozwiązania problemów,
- trafnie wykorzystuje wiedzę teoretyczną do rozwiązywania problemów praktycznych w czasie zajęć teoretycznych i praktycznych,
- planuje proces rozwiązywania problemów, proponuje oryginalne, twórcze rozwiązania,
- wykazuje zainteresowaniem w swoim zawodzie
- bierze udział w konkursach i olimpiadach związanych z zawodem.

Ocenę bardzo dobrą otrzymuje uczeń, który:

- opanował wiadomości i umiejętności zawodowe w stopniu gwarantującym wysoki poziom kwalifikacji zawodowych,
- samodzielnie rozwiązuje problemy teoretyczne i praktyczne,
- sprawnie posługuje się terminologią właściwą dla swojego zawodu,
- potrafi argumentować własne rozwiązania problemów,
- potrafi dokonać analizy problemu,
- potrafi rozwiązywać zadania nietypowe związane z zawodem,
- wykorzystuje wiedzę teoretyczną do rozwiązywania zadań praktycznych w czasie zajęć teoretycznych i praktycznych,
- jest aktywny na lekcjach,
- wykonuje prace w sposób estetyczny,
- pracuje systematycznie,
- stosuje się do zasad bhp właściwych w swoim zawodzie.

Ocenę dobrą otrzymuje uczeń, który:

- opanował wiadomości i umiejętności właściwe dla zawodu w stopniu pozwalającym na skuteczne wykonywanie wyuczonego zawodu,
- braki, jakie posiada, pozwalają na wykonywanie czynności w zawodzie,
- potrafi prawidłowo rozpoznać problem zawodowy i zaproponować typowy sposób rozwiązania problemu,
- zna i stosuje pojęcia i zasady właściwe dla zawodu,
- zna i stosuje zasady bhp właściwe dla zawodu,
- potrafi stosować poznane procedury do wykonania zadania praktycznego,
- potrafi poprawić wskazany przez nauczyciela błąd w wykonywanym zadaniu teoretycznym i praktycznym,
- dobrze posługuje się podstawową terminologią zawodową,
- potrafi samodzielnie rozwiązać typowy problem teoretyczny i praktyczny,
- potrafi prawidłowo interpretować teksty i schematy,
- jest aktywny na lekcjach,
- prace domowe są wykonane starannie z niewielkimi błędami.

Ocenę dostateczną otrzymuje uczeń, który:

- opanował podstawowe wiadomości i umiejętności zawodowe w zakresie rozwiązywania większości problemów i zadań,
- zna podstawowe pojęcia, zasady i prawa właściwe dla swojego zawodu,
- przy pomocy nauczyciela potrafi dokonać analizy typowego problemu teoretycznego i praktycznego oraz potrafi zaproponować rozwiązanie,
- przy pomocy nauczyciela potrafi określić nieprawidłowości w rozwiązaniu i poprawić błędy,
- posługuje się terminologią zawodową z błędami,
- wykonane prace zawierają błędy, które pozwalają po wprowadzeniu poprawek na prawidłowe rozwiązania problemu,
- potrafi stosować poznane wcześniej typowe rozwiązania.

Ocenę dopuszczającą otrzymuje uczeń, który:

- opanował w stopniu elementarnym wiadomości i umiejętności zawodowe w zakresie pozwalającym na rozwiązywanie większości problemów i zadań w danym zawodzie,
- braki w wiadomościach i umiejętnościach pozwalają na wykonywanie podstawowych czynności zawodowych,
- zna podstawowe zasady bhp właściwe dla zawodu i potrafi je zastosować,
- wykonuje proste czynności zawodowe,
- stosuje nieudolnie język zawodowy, zna podstawowe pojęcia, nazywa podstawowe przyrządy, układy, procesy itp.
- braki, jakie wykazuje, pozwalają na kontynuowanie kształcenia zawodowego.

Ocenę niedostateczną otrzymuje uczeń, który:

- nie opanował wiadomości i umiejętności przewidzianych przez podstawę programową
- kształcenia w zawodzie w zakresie pozwalającym na wykonywanie nauczanego zawodu,
- nie pracuje systematycznie, opuszcza zajęcia,
- nie potrafi nazwać, wymienić podstawowych pojęć, zasad w swoim zawodzie,
- nie potrafi rozwiązać podstawowego, typowego problemu nawet przy pomocy nauczyciela,
- nie zna elementarnych pojęć, terminów właściwych dla swojego zawodu,
- nie wykazuje zainteresowania zawodem,
- nie zna podstawowych zasad bhp w zawodzie, nie stosuje się do tych zasad,
- braki, jakie wykazuje nie pozwalają na dalsze kształcenie zawodowe.

Zespół Szkół Górniczo-Energetycznych im. S. Staszica w Koninie
rok szkolny 2024/25

TABELA WYMAGAŃ DYDAKTYCZNYCH

Przedmiot: Prowadzenie badań technicznych pojazdów samochodowych	Klasa: 5 OP
Nauczyciel: Jacek Kaczmarek	Poziom: Podstawowy
Tygodniowy wymiar godzin wg planu: 2 godziny	Półrocze: I
Program nauczania: Podstawa programowa kształcenia w zawodzie technik pojazdów samochodowych 311513	
Zakres materiału wraz z przybliżonym rozkładem terminów prac klasowych, sprawdzianów uzgodnionych:	
Działy:	
<ul style="list-style-type: none"> - Badania techniczne pojazdu: układu hamulcowego, amortyzatorów, zbieżności, luzów w układzie kierowniczym i inne, - Dokumentacja wykonanych badań technicznych, - Dokumentacja identyfikacji pojazdu, - Dokumentacja dodatkowych badań technicznych, - Dokumentacja dokonanych zmian w pojeździe. 	
<ul style="list-style-type: none"> • Przewidziano 2 testy w miesiącach – październik i grudzień. 	
Podręczniki obowiązkowe:	
„Organizowanie obsługi pojazdów samochodowych” - WSiP – S. Kowalczyk „Nadzorowanie obsługi pojazdów samochodowych” – WSiP – S. Kowalczyk lub Organizacja i nadzorowanie obsługi pojazdów samochodowych – WKŁ – praca zbiorowa	
Zalecane dodatkowe pomoce dydaktyczne: kalkulator	
Wymagania formalne:	
<ul style="list-style-type: none"> - zeszyt przedmiotowy (format A5), - uczestnictwo na zajęciach (minimum 80% - przygotowanie do egzaminu zawodowego). 	
Formy sprawdzania wiadomości:	Inne źródła oceny do wyboru przez nauczyciela:
<ul style="list-style-type: none"> - sprawdzian pisemny z zamkniętej partii materiału, zapowiadany z co najmniej tygodniowym wyprzedzeniem, może mieć formę testu, - sprawdzian z trzech ostatnich lekcji, zapowiadany lub nie, może mieć formę testu, - kartkówka może odbyć się bez zapowiadania i obejmuje ostatnią poprzedzającą jednostkę lekcyjną, może mieć formę testu, czas jej trwania jest nie dłuższy niż 15 minut, - odpowiedź ustna, - praca przy komputerze, - praca domowa, - aktywność i postawa na lekcji (zależnie od sytuacji stworzonych na lekcji, nie musi dotyczyć wszystkich uczniów). 	<ul style="list-style-type: none"> - praca na lekcji, - udział w konkursach przedmiotowych, - udział w olimpiadach, - referaty,
Uwagi o ocenianiu:	
<ul style="list-style-type: none"> - uczeń raz w semestrze może zgłosić nieprzygotowanie do lekcji (nie dotyczy to zapowiedzianych sprawdzianów), - jeżeli z przyczyn usprawiedliwionych uczeń nie może przystąpić do sprawdzianu z całą klasą, to powinien uczynić w terminie wyznaczonym przez nauczyciela (w przeciwnym razie otrzyma ocenę niedostateczną), - w przypadku nieusprawiedliwionej nieobecności na sprawdzianie uczeń otrzymuje ocenę niedostateczną, - kartkówki nie podlegają poprawie. 	

Wymagania na poszczególne oceny:

Ocenę celującą otrzymuje uczeń, który:

- opanował wiedzę i umiejętności znacznie wykraczające poza program nauczania,
- opanował pełny zakres wiadomości i umiejętności określone w wymaganiach edukacyjnych dotyczących przedmiotu i poszczególnych działów programowych,
- samodzielnie rozwiązuje problemy związane z nauczaniem zawodem
- umiejętnie stosuje wiedzę i umiejętności z innych przedmiotów technicznych,
- biegle stosuje terminologię właściwą dla nauczanego zawodu,
- analizuje i ocenia rozwiązania problemów,
- trafnie wykorzystuje wiedzę teoretyczną do rozwiązywania problemów praktycznych w czasie zajęć teoretycznych i praktycznych,
- planuje proces rozwiązywania problemów, proponuje oryginalne, twórcze rozwiązania,
- wykazuje zainteresowaniem w swoim zawodzie
- bierze udział w konkursach i olimpiadach związanych z zawodem.

Ocenę bardzo dobrą otrzymuje uczeń, który:

- opanował wiadomości i umiejętności zawodowe w stopniu gwarantującym wysoki poziom kwalifikacji zawodowych,
- samodzielnie rozwiązuje problemy teoretyczne i praktyczne,
- sprawnie posługuje się terminologią właściwą dla swojego zawodu,
- potrafi argumentować własne rozwiązania problemów,
- potrafi dokonać analizy problemu,
- potrafi rozwiązywać zadania nietypowe związane z zawodem,
- wykorzystuje wiedzę teoretyczną do rozwiązywania zadań praktycznych w czasie zajęć teoretycznych i praktycznych,
- jest aktywny na lekcjach,
- wykonuje prace w sposób estetyczny,
- pracuje systematycznie,
- stosuje się do zasad bhp właściwych w swoim zawodzie.

Ocenę dobrą otrzymuje uczeń, który:

- opanował wiadomości i umiejętności właściwe dla zawodu w stopniu pozwalającym na skuteczne wykonywanie wyuczonego zawodu,
- braki, jakie posiada, pozwalają na wykonywanie czynności w zawodzie,
- potrafi prawidłowo rozpoznać problem zawodowy i zaproponować typowy sposób rozwiązania problemu,
- zna i stosuje pojęcia i zasady właściwe dla zawodu,
- zna i stosuje zasady bhp właściwe dla zawodu,
- potrafi stosować poznane procedury do wykonania zadania praktycznego,
- potrafi poprawić wskazany przez nauczyciela błąd w wykonywanym zadaniu teoretycznym i praktycznym,
- dobrze posługuje się podstawową terminologią zawodową,
- potrafi samodzielnie rozwiązać typowy problem teoretyczny i praktyczny,
- potrafi prawidłowo interpretować teksty i schematy,
- jest aktywny na lekcjach,
- prace domowe są wykonane starannie z niewielkimi błędami.

Ocenę dostateczną otrzymuje uczeń, który:

- opanował podstawowe wiadomości i umiejętności zawodowe w zakresie rozwiązywania większości problemów i zadań,
- zna podstawowe pojęcia, zasady i prawa właściwe dla swojego zawodu,
- przy pomocy nauczyciela potrafi dokonać analizy typowego problemu teoretycznego i praktycznego oraz potrafi zaproponować rozwiązanie,
- przy pomocy nauczyciela potrafi określić nieprawidłowości w rozwiązaniu i poprawić błędy,
- posługuje się terminologią zawodową z błędami,
- wykonane prace zawierają błędy, które pozwalają po wprowadzeniu poprawek na prawidłowe rozwiązania problemu,
- potrafi stosować poznane wcześniej typowe rozwiązania.

Ocenę dopuszczającą otrzymuje uczeń, który:

- opanował w stopniu elementarnym wiadomości i umiejętności zawodowe w zakresie pozwalającym na rozwiązywanie większości problemów i zadań w danym zawodzie,
- braki w wiadomościach i umiejętnościach pozwalają na wykonywanie podstawowych czynności zawodowych,
- zna podstawowe zasady bhp właściwe dla zawodu i potrafi je zastosować,
- wykonuje proste czynności zawodowe,
- stosuje nieudolnie język zawodowy, zna podstawowe pojęcia, nazywa podstawowe przyrządy, układy, procesy itp.
- braki, jakie wykazuje, pozwalają na kontynuowanie kształcenia zawodowego.

Ocenę niedostateczną otrzymuje uczeń, który:

- nie opanował wiadomości i umiejętności przewidzianych przez podstawę programową
- kształcenia w zawodzie w zakresie pozwalającym na wykonywanie nauczanego zawodu,
- nie pracuje systematycznie, opuszcza zajęcia,
- nie potrafi nazwać, wymienić podstawowych pojęć, zasad w swoim zawodzie,
- nie potrafi rozwiązać podstawowego, typowego problemu nawet przy pomocy nauczyciela,
- nie zna elementarnych pojęć, terminów właściwych dla swojego zawodu,
- nie wykazuje zainteresowania zawodem,
- nie zna podstawowych zasad bhp w zawodzie, nie stosuje się do tych zasad,
- braki, jakie wykazuje nie pozwalają na dalsze kształcenie zawodowe.

Zespół Szkół Górniczo-Energetycznych im. S. Staszica w Koninie
rok szkolny 2024/25

TABELA WYMAGAŃ DYDAKTYCZNYCH

Przedmiot: Przemiany energetyczne	Klasa: 5
Nauczyciel: Piotr Paluszyński	Poziom: P
Tygodniowy wymiar godzin wg planu: 2	Semestr: I
Program nauczania: technik urządzeń i systemów energetyki odnawialnej 311930	
Zakres materiału wraz z przybliżonym rozkładem terminów prac klasowych, sprawdzianów uzgodnionych: Wytwarzania energii elektrycznej, mechanicznej i cieplnej Urządzenia wytwórcze w systemach energetycznych Systemy i obiekty energetyki odnawialnej Sprawdziany: 2ga połowa października, 1sza połowa grudnia	
Podręczniki zalecane: Ryszard Tytko – Odnawialne Źródła Energii	
Zalecane dodatkowe pomoce dydaktyczne: Dokumentacja techniczna, instrukcje obsługi, Pracownia szkolna, internet	
Wymagania formalne: Zeszyt, sprawozdania	
Formy sprawdzania wiadomości: <ul style="list-style-type: none">– sprawdzian pisemny z zamkniętej partii materiału, zapowiadany z co najmniej tygodniowym wyprzedzeniem, może mieć formę testu,– sprawdzian z trzech ostatnich lekcji, zapowiadany lub nie, może mieć formę testu,– kartkówka może odbyć się bez zapowiadania i obejmuje ostatnią poprzedzającą jednostkę lekcyjną, może mieć formę testu, czas jej trwania jest nie dłuższy niż 15 minut,– odpowiedź ustna,– praca przy komputerze,– aktywność i postawa na lekcji (zależnie od sytuacji stworzonych na lekcji, nie musi dotyczyć wszystkich uczniów).	Inne źródła oceny do wyboru przez nauczyciela: <ul style="list-style-type: none">– praca na lekcji,– referaty,– wykonywanie pomocy szkolnych
Uwagi o ocenianiu: <ul style="list-style-type: none">– uczeń dwa razy w semestrze może zgłosić nieprzygotowanie do lekcji (nie dotyczy to zapowiedzianych sprawdzianów),– jeżeli z przyczyn usprawiedliwionych uczeń nie może przystąpić do sprawdzianu z całą klasą, to powinien uczynić w terminie wyznaczonym przez nauczyciela (w przeciwnym razie otrzyma ocenę niedostateczną),– w przypadku nieusprawiedliwionej nieobecności na sprawdzianie uczeń otrzymuje ocenę niedostateczną,– kartkówki nie podlegają poprawie.	

Kryteria na poszczególne oceny

Ocenę **celującą** otrzymuje uczeń, który:

- biegle posługuje się fachową terminologią zawodową,
- wykazuje się wiedzą i umiejętnościami wykraczającymi poza program nauczania,
- umiejętnie stosuje wiedzę z innych przedmiotów,
- precyzyjnie formułuje swoje wypowiedzi,
- umiejętnie posługuje się zdobytymi wiadomościami w rozwiązywaniu zadań teoretycznych i praktycznych,
- samodzielnie i twórczo rozwija własne zainteresowania,
- samodzielnie rozwiązuje zadania problemowe i wyciąga z nich wnioski,
- wykazuje szczególną aktywność na zajęciach,
- bierze udział w olimpiadach przedmiotowych.

Ocenę **bardzo dobrą** otrzymuje uczeń, który:

- opanował w pełnym zakresie wiadomości i umiejętności przewidziane w programie nauczania na poziomie podstawowym i ponadpodstawowym,
- wykazuje się znajomością i rozumieniem pojęć z zakresu realizowanego programu nauczania,
- sprawnie i umiejętnie posługuje się zdobytymi wiadomościami i umiejętnościami,
- bezbłędnie posługuje się terminologią zawodową,
- potrafi samodzielnie formułować wnioski,
- jest aktywny na zajęciach,
- samodzielnie rozwiązuje zadania problemowe.

Ocenę **dobłą** otrzymuje uczeń, który:

- opanował podstawowe treści nauczania,
- sprawnie posługuje się zdobytymi wiadomościami i umiejętnościami,
- stosuje podstawowe pojęcia zawodowe,
- samodzielnie rozwiązuje typowe zadania problemowe,
- potrafi samodzielnie formułować wnioski.

Ocenę **dostateczną** otrzymuje uczeń, który:

- opanował jedynie w podstawowym zakresie wiadomości i umiejętności przewidziane w programie nauczania,
- zna podstawowe pojęcia zawodowe,
- samodzielnie rozwiązuje typowe zadania teoretyczne i praktyczne o średnim stopniu trudności,
- nie potrafi samodzielnie formułować wniosków.

Ocenę **dopuszczającą** otrzymuje uczeń, który:

- częściowo opanował podstawową wiedzę i umiejętności zawarte w programie nauczania, a jego braki nie przekreślają możliwości dalszej nauki,
- zadania o niewielkim stopniu trudności rozwiązuje z pomocą nauczyciela,
- przedstawia wiadomości w sposób nieuporządkowany,
- nie potrafi zastosować terminologii zawodowej,
- nie jest aktywny na zajęciach.

Ocenę **niedostateczną** otrzymuje uczeń, który:

- nie spełnia oczekiwań określonych w programie nauczania, co uniemożliwia mu bezpośrednią kontynuację opanowania kolejnych treści,
- nie opanował podstawowych wiadomości zawartych w programie nauczania, nie potrafi rozwiązywać zadań nawet o niewielkim stopniu trudności,
- nie zna podstawowych pojęć zawodowych,
- nie jest aktywny na zajęciach,
- nie wykazuje chęci uzupełnienia braków,
- opuszcza zajęcia.

TABELA WYMAGAŃ EDUKACYJNYCH

Przedmiot: Religia	Klasa: 5OP
Nauczyciel: Małgorzata Nowak	Poziom: Podstawowy
Tygodniowy wymiar godzin wg planu: 2	Półrocze I i II
Program nauczania: Z Bogiem w dorosłe życie	
Zakres materiału wraz z przybliżonym rozkładem terminów prac klasowych, sprawdzianów uzgodnionych: - Boskie pochodzenie pragnienia szczęścia, - uczucia jako naturalne elementy psychiki ludzkiej, - miłość do Boga, drugiego człowieka i Ojczyzny, - miłość jako podstawa aktywności chrześcijańskiej, - właściwe rozumienie miłości, - miłość jako sens ludzkiego istnienia, - miłość jako dar i zadanie, - istota i cechy miłości małżeńskiej, - tematyka związana z przeżywaniem uroczystości i świąt w roku liturgicznym. Sprawdzanie wiadomości (odpowiedź ustna: wrzesień - kwiecień).	
Podręczniki obowiązkowe: Szukam miłości Zalecane dodatkowe pomoce dydaktyczne:	
Wymagania formalne: Zeszyt	
Formy sprawdzania wiadomości: <ul style="list-style-type: none">- odpowiedź ustna,- praca przy komputerze,- praca domowa,- prezentacje multimedialne,- aktywność i postawa na lekcji (zależnie od sytuacji stworzonych na lekcji, nie musi dotyczyć wszystkich uczniów).	Inne źródła oceny do wyboru przez nauczyciela: <ul style="list-style-type: none">- praca na lekcji,- udział w konkursach przedmiotowych,- udział w olimpiadach,- referaty,- wykonywanie pomocy szkolnych,- inne prace dodatkowe – do wyboru przez nauczyciela.
Uwagi o ocenianiu: <ul style="list-style-type: none">- uczeń raz w semestrze może zgłosić nieprzygotowanie do lekcji.	

Wymagania na poszczególne oceny:

Zasady oceniania (zgodne w wytycznymi Komisji Wychowania Katolickiego Konferencji Episkopatu Polski z 2008 r.):

- Ocenianiu nie podlegają praktyki religijne.
- Oceny z religii są jawne dla ucznia i jego rodziców (prawnych opiekunów).
- Nauczyciele religii są zobowiązani do podania wymagań edukacyjnych niezbędnych do uzyskania poszczególnych ocen śródrocznych i rocznych z religii oraz sposobu sprawdzania osiągnięć edukacyjnych uczniów.
- Nauczyciele religii informują o warunkach i trybie uzyskania z religii oceny rocznej wyższej niż przewidywana.
- Nauczyciele religii są zobowiązani do dostosowania wymagań edukacyjnych do indywidualnych potrzeb i możliwości psychofizycznych oraz edukacyjnych uczniów posiadających opinie wydane przez poradnie psychologiczno-pedagogiczne.
- Oceny z religii ustala się w stopniach w zakresie skali od 1 do 6.

Ogólne kryteria ocen z religii:

Celujący:

Uczeń:

- spełnia wymagania na ocenę bardzo dobrą
- posiada wiedzę wykraczającą poza program oraz potrafi ją twórczo wprowadzać w życie
- aktywnie uczestniczy w zajęciach
- wykonuje dodatkowe zadania dla chętnych
- bierze udział w konkursach przedmiotowych
- uczestniczy w zajęciach dodatkowych o tematyce religijnej w szkole lub parafii
- wzorowo prowadzi zeszyt

Bardzo dobry

Uczeń:

- opanował wiedzę i umiejętności określone programem nauczania
- chętnie i systematycznie uczestniczy w zajęciach
- jest aktywny na zajęciach
- okazuje szacunek podczas modlitwy i słuchania Słowa Bożego
- wzorowo prowadzi zeszyt

Dobry

Uczeń:

- opanował wiedzę i umiejętności określone programem nauczania
- ma dobrą umiejętność zastosowania zdobytej wiedzy
- osiąga postępy podczas zajęć
- jest chętny do pracy
- okazuje szacunek podczas modlitwy i słuchania Słowa Bożego
- starannie prowadzi zeszyt

Dostateczny

Uczeń:

- opanował wiedzę i umiejętności umożliwiające dalsze zdobywanie wiedzy
- w jego wiadomościach są wyraźne luki
- wykazuje chęć do pracy na zajęciach
- okazuje szacunek podczas modlitwy i słuchania Słowa Bożego
- w zeszycie ucznia mogą występować braki

Dopuszczający:

Uczeń:

- zdobyte wiadomości nie są wystarczające do uzyskania podstawowej wiedzy religijnej
- niechętnie uczestniczy w zajęciach
- wymaga pomocy przy wykonywaniu prostych zadań
- prowadzi zeszyt

Niedostateczny:

Uczeń:

- nie opanował podstawowych wiadomości i umiejętności określonych programem nauczania
- notorycznie brak mu chęci do pracy i uczestniczenia w zajęciach
- nie posiada zeszytu lub dość często nie przynosi go do szkoły

Ponieważ religia jest przedmiotem nieobowiązkowym, należy przed ewentualnym wystawieniem oceny niedostatecznej, zbadać sytuację ucznia, podjąć próbę rozmowy z wychowawcą, pedagogiem, rodzicami (opiekunami prawnymi), etc. i spróbować udzielić uczniowi wszelkiej możliwej pomocy, aby podjął on próbę sprostania stawianym przed nim wymaganiom.

TABELA WYMAGAŃ DYDAKTYCZNYCH

Przedmiot: wiedza o społeczeństwie	Klasa: 5OP
Nauczyciel: Magdalena Kubacka	Poziom: podstawowy
Tygodniowy wymiar godzin wg planu: 1 h	Semestr I i II
Program nauczania: Barbara Furman, W centrum uwagi. Program nauczania wiedzy o społeczeństwie w zakresie podstawowym dla liceum ogólnokształcącego i technikum. Zakres podstawowy.	
Zakres materiału wraz z przybliżonym rozkładem terminów prac klasowych, sprawdzianów uzgodnionych: <ol style="list-style-type: none">1. Podstawy prawa (X 2024 r.).2. Prawa człowieka (XII 2024 r.).3. Prawo w Polsce (II 2025 r.).4. Stosunki międzynarodowe (III 2025 r.). Po każdym z ww. działów – lekcja powtórzeniowa, a następnie sprawdzian z danej partii materiału.	
Podręczniki obowiązkowe: Lucyna Czechowska, Arkadiusz Janicki. W centrum uwagi. Podręcznik do wiedzy o społeczeństwie dla liceum ogólnokształcącego i technikum. Zakres podstawowy. Nowa Era	
Zalecane dodatkowe pomoce dydaktyczne: -----	

Wymagania formalne: zeszyt i podręcznik	
Formy sprawdzania wiadomości: <ul style="list-style-type: none">– sprawdzian pisemny z zamkniętej partii materiału, zapowiadany z co najmniej tygodniowym wyprzedzeniem, może mieć formę testu,– kartkówka może odbyć się bez zapowiadania i obejmuje trzy ostatnie jednostki lekcyjne, może mieć formę testu, czas jej trwania jest nie dłuższy niż 15 minut,– odpowiedź ustna,– praca domowa,– aktywność i postawa na lekcji (zależnie od sytuacji stworzonych na lekcji, nie musi dotyczyć wszystkich uczniów)– „premia” za frekwencję zgodnie ze statutem szkolnym	Inne źródła oceny do wyboru przez nauczyciela: <ul style="list-style-type: none">– praca na lekcji,– udział w konkursach przedmiotowych,– udział w olimpiadach,– referaty,– wykonywanie pomocy szkolnych,– inne prace dodatkowe – do wyboru przez nauczyciela.
Uwagi o ocenianiu: <ul style="list-style-type: none">– uczeń raz w semestrze może zgłosić nieprzygotowanie do lekcji (nie dotyczy to zapowiedzianych sprawdzianów),– jeżeli z przyczyn usprawiedliwionych uczeń nie może przystąpić do sprawdzianu z całą klasą, to powinien uczynić w terminie wyznaczonym przez nauczyciela – dwa tygodnie - (w przeciwnym razie otrzyma ocenę niedostateczną),– w przypadku nieusprawiedliwionej nieobecności na sprawdzianie uczeń otrzymuje ocenę niedostateczną,– kartkówki nie podlegają poprawie.	

Zespół Szkół Górniczo-Energetycznych im. S. Staszica w Koninie
rok szkolny 2024/25

Wymagania edukacyjne na poszczególne oceny z przedmiotu „wiedza o społeczeństwie” dla klasy 5 technikum – zakres podstawowy

Wymagania na poszczególne oceny					
Zagadnienia	Ocena dopuszczająca	Ocena dostateczna	Ocena dobra	Ocena bardzo dobra	Ocena celująca
	2	3	4	5	6
Rozdział 1					
Temat lekcji: Normy prawne					
<ul style="list-style-type: none"> ▪ prawa i prawo ▪ normy społeczne a prawo ▪ cechy i budowa norm prawnych ▪ akty prawne i przepisy ▪ podstawa prawna ▪ zasady powoływania się na podstawę prawną ▪ interpretacja przepisów prawnych ▪ zasada „nieznajomość prawa szkodzi” 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ podaje przykłady norm społecznych, ▪ podaje przykłady aktów prawnych, ▪ wymienia konsekwencje naruszania norm społecznych, w tym norm prawnych. 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ wyjaśnia znaczenie terminu „norma społeczna”, ▪ wymienia typy norm społecznych, ▪ podaje przykłady różnych typów norm społecznych, ▪ wyjaśnia, czym się różnią normy prawne od innych typów norm społecznych, ▪ przyporządkowuje do poszczególnych typów norm odpowiednie kategorie oceny zachowania, ▪ wymienia cechy norm prawnych, ▪ uzasadnia konieczność przestrzegania norm prawnych, ▪ wymienia pozytywne aspekty poznawania prawa, ▪ wyjaśnia znaczenie zasady „nieznajomość prawa szkodzi”. 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ podaje przepis <i>Konstytucji RP</i>, z którego wynika obowiązek wskazywania podstawy prawnej, ▪ właściwie postępuje się oznaczeniami jednostek redakcyjnych aktu normatywnego, ▪ wyjaśnia, jakie mogą być konsekwencje łamania zasady „nieznajomość prawa szkodzi”, ▪ odczytuje z różnych źródeł [teksty narracyjne i normatywny, wykres, tabela, plakat] informacje na temat poziomu wiedzy o prawie wśród pełnoletnich Polaków. 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ wyjaśnia, na czym polega różnica między prawem w znaczeniu podmiotowym a prawem w rozumieniu przedmiotowym, ▪ porównuje różne typy norm społecznych, np. z uwzględnieniem źródeł norm, ▪ analizuje budowę normy prawnej, rozpoznając jej poszczególne elementy, ▪ wyjaśnia, na czym polega różnica między aktem prawnym a przepisem prawnym. 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ na wybranych przykładach dokonuje wykładni prawa.
Temat lekcji: Źródła prawa					

<ul style="list-style-type: none"> ▪ podmioty stanowiące prawo ▪ zasięg obowiązywania prawa ▪ podmioty podlegające prawu ▪ źródła prawa stanowionego w Polsce ▪ hierarchia źródeł prawa w Polsce ▪ procedura ustawodawcza ▪ dzienniki urzędowe ▪ okres obowiązywania prawa ▪ zasada „prawo nie działa wstecz” 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ wymienia organy władzy uczestniczące w procesie stanowienia prawa w Polsce, ▪ podaje źródła prawa stanowionego obowiązującego w Polsce, ▪ wyjaśnia, na czym polega nadrzędna rola konstytucji w Polsce, ▪ wymienia dzienniki urzędowe [<i>Dziennik Urzędowy, Monitor Polski</i>]. 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ przedstawia zasięg terytorialny i podmiotowy obowiązującego w Polsce prawa, ▪ wyjaśnia, jak należy rozumieć zasadę „prawo nie działa wstecz”, ▪ odszukuje konkretne źródła prawa w dziennikach urzędowych, ▪ przedstawia hierarchię źródeł prawa powszechnie obowiązującego w Polsce, ▪ wyjaśnia, na czym polega szczególna moc <i>Konstytucji RP</i>, ▪ wymienia podstawowe etapy procesu legislacyjnego w Polsce i uczestniczące w nim podmioty. 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ porównuje źródła prawa stanowionego w Polsce – z uwzględnieniem zakresu ich obowiązywania i miejsca zajmowanego przez nie w hierarchii, ▪ wyjaśnia znaczenie terminu <i>vacatio legis</i>, ▪ uzasadnia konieczność stosowania zasady „prawo nie działa wstecz”, ▪ wyjaśnia, jakie są zasady działania Internetowego Systemu Aktów Prawnych, ▪ interpretuje konstytucyjne zapisy dotyczące procesu legislacyjnego w Polsce, ▪ wyjaśnia, jakie są konsekwencje łamania zasady „prawo nie działa wstecz”. 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ wyjaśnia, na czym polega problem „inflacji” prawa w Polsce, ▪ omawia zasady publikowania źródeł prawa w Polsce, ▪ analizuje konstytucyjne zapisy dotyczące ratyfikacji umów międzynarodowych, ▪ omawia hierarchiczny układ źródeł prawa w Polsce, w tym relację między ustawą a ratyfikowaną umową międzynarodową. 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ przeprowadza ankietę na temat znajomości źródeł prawa powszechnie obowiązującego w Polsce oraz sposobów ich publikacji – np. w swojej społeczności szkolnej, a także analizuje i udostępnia wyniki wykonanych przez siebie badań.
Temat lekcji: Pomoc prawna					
<ul style="list-style-type: none"> ▪ rodzaje prawa ▪ formy pomocy prawnej ▪ instytucje udzielające pomocy prawnej ▪ zawody prawnicze 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ podaje przykłady organów i instytucji udzielających porad prawnych, ▪ rozpoznaje działania typowe dla następujących zawodów prawniczych: adwokatów, radców 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ wymienia podstawowe rodzaje prawa, ▪ podaje przykłady spraw regulowanych przez prawo cywilne, rodzinne, administracyjne i karne, ▪ wyszukuje informacje na temat dostępnych możliwości uzyskania porady 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ przedstawia zasady działania Nieodpłatnej Pomocy Prawnej i Nieodpłatnego Poradnictwa Obywatelskiego, ▪ odszukuje informacje na temat działalności organizacji i instytucji 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ porównuje zakres działalności adwokatów, radców prawnych i notariuszy, ▪ odszukuje informacje na temat instytucji udzielających pomocy prawnej w jego miejscowości, gminie lub 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ przygotowuje i realizuje skierowaną do społeczności szkolnej akcję promującą instytucje udzielające pomocy prawnej w jego miejscowości, gminie lub powiecie.

		prawnych, notariuszy.	prawnej w sytuacjach typowych, <ul style="list-style-type: none"> ▪ podaje, jaki jest zakres działalności adwokatów, radców prawnych i notariuszy. 	udzielających pomocy prawnej w nietypowych sytuacjach [np. poszukujących ludzi zaginionych].	powiecie.	
Temat lekcji: Informacja publiczna						
<ul style="list-style-type: none"> ▪ prawo do informacji publicznej ▪ informacja publiczna ▪ sposoby uzyskiwania informacji publicznej ▪ Biuletyn Informacji Publicznej ▪ wniosek o udostępnienie informacji publicznej 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ podaje przykłady spraw, których może dotyczyć informacja publiczna, ▪ podaje przykłady instytucji zobowiązanych do udzielania informacji publicznej, ▪ odszukuje informacje publiczne dotyczące nieskomplikowanych spraw wskazanych przez nauczyciela. 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ wyjaśnia, na czym polega prawo do uzyskania informacji publicznej, ▪ wskazuje podmioty mogące ubiegać się o uzyskanie informacji publicznej, ▪ wyjaśnia, jakie sprawy obywatel może załatwić dzięki dostępowi do informacji publicznej, ▪ odszukuje proste informacje publiczne, korzystając z usług e-administracji, ▪ wymienia przykładowe informacje udostępniane w Biuletynie Informacji Publicznej, ▪ pisze przykładowy wniosek o udzielenie informacji publicznej. 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ wyjaśnia, na czym polega transparentność życia publicznego, ▪ wyjaśnia, na czym polega działalność organizacji typu <i>watchdog</i>, i odszukuje informacje na ich temat, ▪ charakteryzuje podstawowe sposoby przechowywania i udostępniania informacji publicznej, ▪ wymienia sytuacje, w których dostęp do informacji publicznej może zostać ograniczony. 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ określa, jakie jest znaczenie transparentności życia publicznego dla prawidłowego funkcjonowania państwa i społeczeństwa demokratycznego, ▪ analizuje, jak dostęp do informacji publicznej pomaga obywatelom w rozwiązywaniu problemów w konkretnych sytuacjach z życia codziennego. 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ uzyskuje i prezentuje na forum społeczności szkolnej informację na temat bieżącej działalności wybranej instytucji lub konkretnego organu władzy w gminie lub powiecie, ▪ wyjaśnia, w jaki sposób pozyskałaprezentowane informacje. 	
Rozdział 2:						
Temat lekcji: Konstytucyjne prawa człowieka						
<ul style="list-style-type: none"> ▪ prawa i wolności ▪ istota praw człowieka i ich cechy ▪ granice praw człowieka 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ podaje przykłady praw i wolności człowieka uwzględnionych w <i>Konstytucji RP</i>, ▪ podaje przykłady 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ wymienia zasady ogólne dotyczące ochrony praw człowieka wymienionych w <i>Konstytucji RP</i>, ▪ wymienia prawa 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ przyporządkowuje konkretne prawa człowieka do odpowiednich kategorii 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ porównuje znaczenie pojęć „prawo” i „wolność”, ▪ wyjaśnia, jakie miejsce zajmują prawa człowieka 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ analizuje spory światopoglądowe dotyczące wybranych praw człowieka, ▪ organizuje debatę 	

<ul style="list-style-type: none"> ▪ warunki ograniczania praw człowieka ▪ koncepcja praw jednostki ▪ miejsce praw człowieka w <i>Konstytucji RP</i> ▪ zasady ogólne i katalog praw człowieka w <i>Konstytucji RP</i> ▪ zasady i formy ochrony praw mniejszości narodowych i etnicznych oraz grup postępujących się językiem regionalnym 	<p>praktycznej realizacji praw i wolności człowieka wymienionych w <i>Konstytucji RP</i>,</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ podaje przykłady praw przysługujących w Polsce mniejszościom narodowym i etnicznym oraz grupom postępującym się językiem regionalnym. 	<p>człowieka przysługujące mniejszościom narodowym i etnicznym oraz grupom postępującym się językiem regionalnym.</p>	<p>uwzględnionych w <i>Konstytucji RP</i>,</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ wymienia konstytucyjne warunki, które muszą zostać spełnione, aby można było ograniczyć korzystanie z praw człowieka, ▪ analizuje konstytucyjne prawa człowieka z uwzględnieniem koncepcji praw jednostki [prawa człowieka, prawa obywatela], ▪ analizuje przepisy prawne z <i>Ustawy o mniejszościach narodowych i etnicznych oraz języku regionalnym</i>. 	<p>w <i>Konstytucji RP</i>,</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ uzasadnia konieczność ochrony praw przysługujących grupom mniejszościowym, ze szczególnym uwzględnieniem praw mniejszości narodowych i etnicznych oraz grup postępujących się językiem regionalnym, odszukuje i prezentuje informacje na temat praw mniejszości polskiej w wybranych państwach. 	<p>temat praw człowieka i aktywnie uczestniczy w zainicjowanej dyskusji,</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ przygotowuje i prezentuje na forum społeczności szkolnej materiały [film, plakat, artykuł itp.] dotyczące wybranego problemu związanego z ochroną praw człowieka.
Temat lekcji: Ochrona praw człowieka w Polsce					
<ul style="list-style-type: none"> ▪ środki ochrony konstytucyjnych praw i wolności ▪ instytucje i organy władzy chroniące konstytucyjne prawa i wolności ▪ prawo do sądu ▪ prawo do zaskarżenia ▪ prawo do wynagrodzenia za szkodę ▪ skarga konstytucyjna ▪ prawo do wystąpienia 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ podaje przykłady konstytucyjnych środków ochrony praw człowieka w Polsce, ▪ wymienia przykłady spraw, z którymi można zwrócić się do Rzecznika Praw Obywatelskich, ▪ podaje przykłady działających w Polsce organizacji, których celem jest obrona praw człowieka. 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ wymienia konstytucyjne środki ochrony praw człowieka w Polsce, ▪ wyjaśnia, na czym polega prawo do: <ul style="list-style-type: none"> - sądu, - zaskarżenia, - wynagrodzenia za szkodę, - złożenia skargi konstytucyjnej, - wystąpienia do Rzecznika Praw Obywatelskich, ▪ wymienia przykładowe formy działalności Rzecznika Praw 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ analizuje wybrane przypadki łamania praw człowieka, w tym wskazuje, jakie konstytucyjne środki ochrony tych praw były dostępne w omawianych sytuacjach, ▪ określa zakres działalności i uprawnień Rzecznika Praw Obywatelskich, ▪ odszukuje informacje na temat celów szczegółowych oraz form działania wybranej organizacji broniącej praw człowieka, 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ porównuje i ocenia działalność wybranych organizacji broniących praw człowieka w Polsce, ▪ wymienia negatywne konsekwencje wynikające z przewlekłości postępowań sądowych w Polsce oraz wskazuje główne przyczyny tego problemu, ▪ analizuje przepisy regulujące zasady korzystania z prawa do: <ul style="list-style-type: none"> - sądu, - zaskarżenia, 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ przygotowuje i prezentuje na forum społeczności szkolnej materiały [film, plakat, artykuł itp.] dotyczące działalności np.: <ul style="list-style-type: none"> - Rzecznika Praw Obywatelskich w Polsce, - jednej z organizacji, których celem jest obrona praw człowieka, ▪ jest aktywnym członkiem organizacji broniącej praw człowieka, ▪ aktywnie uczestniczy w działaniach podejmowanych przez organizację broniącą

	<ul style="list-style-type: none"> do Rzecznika Praw Obywatelskich działalność Rzecznika Praw Obywatelskich organizacje broniące praw człowieka w Polsce 		<p>Obywatelskich,</p> <ul style="list-style-type: none"> pisze przykładową skargę do Rzecznika Praw Obywatelskich, wymienia podstawowe elementy procedury składania skargi konstytucyjnej, omawia zakres i formy działalności wybranej organizacji broniącej praw człowieka. 	<ul style="list-style-type: none"> wyjaśnia, jakie jest znaczenie skargi konstytucyjnej w systemie ochrony praw człowieka w Polsce. 	<ul style="list-style-type: none"> - wynagrodzenia za szkodę, - złożenia skargi konstytucyjnej. 	<p>praw człowieka.</p>
Temat lekcji: System strasburski						
	<ul style="list-style-type: none"> systemy ochrony praw człowieka Europejski Trybunał Praw Człowieka w Strasburgu Rada Europy <i>Konwencja o ochronie praw człowieka i podstawowych wolności</i> zasady składania skargi do Europejskiego Trybunału Praw Człowieka w Strasburgu 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> wymienia instytucje tworzące strasburski system praw człowieka [Rada Europy, <i>Konwencja o ochronie praw człowieka i podstawowych wolności</i>, Europejski Trybunał Praw Człowieka]. 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> przedstawia okoliczności historyczne, które miały wpływ na powstanie systemów ochrony praw człowieka, podaje podstawowe informacje na temat <i>Powszechnej deklaracji praw człowieka</i>, prezentuje podstawowe informacje na temat strasburskiego systemu praw człowieka [Rada Europy, <i>Konwencja o ochronie praw człowieka i podstawowych wolności</i>, Europejski Trybunał Praw Człowieka], wymienia podstawowe zasady składania skargi do Europejskiego Trybunału Praw 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> wymienia państwa należące do Rady Europy i wskazuje je na mapie, analizuje przykładowe skargi złożone do Europejskiego Trybunału Praw Człowieka w Strasburgu oraz wybrane wyroki Trybunału, wyjaśnia znaczenie <i>Konwencji o ochronie praw człowieka i podstawowych wolności</i> dla europejskiego systemu ochrony praw człowieka, wymienia warunki dopuszczalności skargi do Europejskiego Trybunału Praw Człowieka w Strasburgu. 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> omawia strukturę Europejskiego Trybunału Praw Człowieka w Strasburgu, ocenia działalność Europejskiego Trybunału Praw Człowieka. 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> przygotowuje i prezentuje na forum społeczności szkolnej materiały [film, plakat, artykuł itp.] dotyczące działalności Europejskiego Trybunału Praw Człowieka w Strasburgu.

Człowieka w Strasburgu.					
Temat lekcji: łamanie praw człowieka					
<ul style="list-style-type: none"> ▪ formy łamania praw człowieka ▪ przyczyny łamania praw człowieka ▪ wybitni obrońcy praw człowieka ▪ naruszanie praw imigrantów ▪ skala łamania praw człowieka na świecie 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ podaje przykłady łamania praw człowieka, ▪ wskazuje zagrożenia wynikające z łamania praw człowieka. 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ wymienia formy łamania praw człowieka i ilustruje je odpowiednimi przykładami, ▪ rozpoznaje przypadki naruszeń praw człowieka opisane w tekstach publicystycznych, ▪ wymienia przyczyny łamania praw człowieka, ▪ wskazuje i charakteryzuje zagrożenia wynikające z łamania praw człowieka, w tym w państwach demokratycznych, ▪ porównuje skalę łamania praw człowieka w państwach demokratycznych i niedemokratycznych. 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ określa skalę łamania praw człowieka w Polsce i na świecie na podstawie zestawień statystycznych oraz raportów organizacji pozarządowych, zbiera, analizuje i prezentuje informacje na temat łamania praw człowieka w wybranym państwie niedemokratycznym. 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ wyszukuje i prezentuje informacje na temat dokonanych wybitnych postaci działających na rzecz ochrony praw człowieka, np. laureatów Pokojowej Nagrody Nobla, ▪ analizuje współczesne zjawiska [polityczne, ekonomiczne, socjalne, kulturowe] zaliczane do przyczyn łamania praw człowieka. 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ organizuje debatę poświęconą tematowi łamania praw człowieka w państwach demokratycznych i niedemokratycznych oraz aktywnie uczestniczy w zainicjowanej dyskusji, przygotowuje i prezentuje na forum społeczności szkolnej materiały [film, plakat, artykuł itp.] dotyczące problemu łamania praw człowieka.
Rozdział 3					
Temat lekcji: Prawo cywilne					
<ul style="list-style-type: none"> ▪ cechy charakterystyczne prawa cywilnego ▪ prawa majątkowe i osobiste ▪ podział prawa cywilnego w Polsce ▪ pojęcia z zakresu prawa cywilnego [osoba fizyczna, zdolność prawna, zdolność 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ rozpoznaje sprawy regulowane przez prawo cywilne, ▪ definiuje podstawowe pojęcia z zakresu prawa cywilnego [osoba fizyczna, powód i pozwany, testament], ▪ wymienia podstawowe formy nabycia własności, ▪ wymienia strony postępowania cywilnego 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ podaje przykłady norm z prawa cywilnego, ▪ wyjaśnia, czym się różni zdolność prawna od zdolności do czynności prawnych, ▪ wymienia podstawowe cechy prawa cywilnego, ▪ właściwie posługuje się podstawowymi pojęciami z zakresu prawa cywilnego 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ porównuje instytucje przedstawicielstwa ustawowego i pełnomocnictwa, ▪ wyjaśnia, na czym polega różnica między <i>Kodeksem cywilnym</i> a <i>Kodeksem postępowania cywilnego</i>, ▪ analizuje proste kazusy dotyczące prawa cywilnego, np. prawa 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ prezentuje podział prawa cywilnego obowiązujący w Polsce, ▪ interpretuje wybrane przepisy z <i>Kodeksu cywilnego</i> oraz <i>Kodeksu postępowania cywilnego</i>, ▪ przedstawia konstrukcję stosunku cywilnoprawnego określanego jako 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ analizuje złożone kazusy z zakresu prawa cywilnego.

	<p>do czynności prawnych, przedstawicielstwo, pełnomocnictwo]</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ prawo zobowiązaniowe ▪ prawo rzeczowe ▪ prawo spadkowe ▪ postępowanie cywilne 	<p>i wskazuje przysługujące im prawa,</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ rozpoznaje podstawowe zasady obowiązujące w postępowaniu cywilnym. 	<p>[zobowiązanie, prawa majątkowe, prawa osobiste, przedstawicielstwo ustawowe, pełnomocnictwo, zobowiązanie, rzecz, własność, spadek, zachówek, dziedziczenie ustawowe], a także rozpoznaje przepisy prawne, w których pojęcia te zostały zdefiniowane,</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ podaje przykłady praw majątkowych i praw osobistych, ▪ wymienia uprawnienia właściciela rzeczy, ▪ podaje podstawowe zasady dziedziczenia testamentowego, ▪ pisze przykładowy pozew cywilny, ▪ przedstawia przebieg postępowania cywilnego. 	<p>spadkowego, analizuje pod kątem poprawności przykładowy pozew cywilny.</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ 	<p>zobowiązanie, rozpoznaje typy postępowań cywilnych i je charakteryzuje.</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ 	
Temat lekcji: Prawo rodzinne						
	<ul style="list-style-type: none"> ▪ małżeństwo ▪ zasady zawierania związku małżeńskiego ▪ prawne przeszkody uniemożliwiające zawarcie małżeństwa ▪ skutki zawarcia małżeństwa 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ wymienia elementy konstytucyjnej definicji małżeństwa, ▪ podaje skutki prawne zawarcia małżeństwa, ▪ wymienia prawa i obowiązki rodziców i dzieci. 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ wymienia przeszkody prawne uniemożliwiające zawarcie małżeństwa oraz możliwe powody unieważnienia związku małżeńskiego, ▪ właściwie posługuje się pojęciami z zakresu 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ interpretuje wybrane przepisy z <i>Kodeksu rodzinnego i opiekuńczego</i>, ▪ wyjaśnia, na czym polega unieważnienie małżeństwa i wymienia jego konsekwencje prawne, ▪ analizuje pod kątem 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ analizuje spór społeczny dotyczący: <ul style="list-style-type: none"> - instytucji małżeństwa, - modelu rodziny, - zakresu władzy rodzicielskiej, w tym zajmuje stanowisko wobec omawianego problemu i konstruuje 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ analizuje złożone kazusy z zakresu prawa rodzinnego.

	<ul style="list-style-type: none"> ▪ wspólność majątkowa ▪ prawa rodziców i dzieci ▪ władza rodzicielska ▪ obowiązek alimentacyjny 		<p>prawa rodzinnego [małżeństwo, wspólnota majątkowa, obowiązek alimentacyjny],</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ piszeprzykładowy wniosek alimentacyjny. 	<p>poprawności przykładowy wniosek alimentacyjny,</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ analizuje proste kazusy dotyczące prawa rodzinnego. 	<p>odpowiednie argumenty.</p>	
Temat lekcji: Postępowanie karne						
	<ul style="list-style-type: none"> ▪ zasady prawa karnego ▪ etapy postępowania karnego ▪ uczestnicy postępowania karnego ▪ rozprawa w procesie karnym 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ właściwie posługuje się podstawowymi pojęciami z zakresu prawa karnego [oskarżyciel, oskarżony, przestępstwo, wykroczenie, apelacja], ▪ wyjaśnia znaczenie podstawowych zasad prawa karnego [nie ma przestępstwa bez ustawy, domniemanie niewinności], ▪ wymienia etapy postępowania karnego i jego uczestników. 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ wyjaśnia, na czym polega różnica między <i>Kodeksem karnym</i> a <i>Kodeksem postępowania karnego</i>, ▪ rozpoznaje zastosowanie podstawowych zasad prawa karnego [nie ma przestępstwa bez ustawy, domniemanie niewinności] w przepisach prawnych i wyjaśnia konsekwencje łamania tych reguł, ▪ wymienia strony postępowania karnego [przygotowawczego i procesowego] oraz przysługujące im prawa, ▪ wymienia główne prawa, jakie przysługują ofierze, sprawcy i świadkowi przestępstwa, ▪ podaje podstawowe zasady regulujące prowadzenie rozprawy w procesie karnym, ▪ piszeprzykładowe 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ analizuje pod kątem poprawności przykładowe zawiadomienie o popełnieniu przestępstwa, ▪ analizuje proste kazusy dotyczące prawa karnego, ▪ interpretuje wybrane przepisy <i>Kodeksu karnego</i> i <i>Kodeksu postępowania karnego</i>. 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ porównuje przebieg rozpraw [zasady, etapy] prowadzonych w sądzie powszechnym w ramach postępowania cywilnego i postępowania karnego, ▪ porównuje prawa przysługujące poszczególnym uczestnikom postępowania karnego. 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ analizuje złożone kazusy z zakresu prawa karnego.

			zawiadomienie o popełnieniu przestępstwa.			
Temat lekcji: Prawo administracyjne						
	<ul style="list-style-type: none"> ▪ cechy charakterystyczne prawa administracyjnego ▪ pojęcia z zakresu prawa administracyjnego ▪ administracja publiczna ▪ akty, decyzje i postanowienia administracyjne ▪ postępowanie administracyjne ▪ skarga administracyjna 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ wskazuje dziedziny życia publicznego regulowane przez prawo administracyjne, ▪ wymienia podstawowe elementy decyzji administracyjnej, ▪ wymienia środki zaskarżenia decyzji administracyjnej. 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ właściwie posługuje się podstawowymi pojęciami z zakresu prawa administracyjnego [administracja publiczna, organ administracji publicznej, akt administracyjny], ▪ wymienia podstawowe cechy prawa administracyjnego, ▪ wymienia etapy postępowania administracyjnego oraz biorące w nim udział podmioty [i innych jego uczestników], ▪ krótko charakteryzuje środki zaskarżenia decyzji administracyjnej, ▪ pisze przykładowe odwołanie od decyzji administracyjnej, ▪ wymienia zadania sądów administracyjnych. 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ analizuje pod kątem poprawności: <ul style="list-style-type: none"> - odwołanie od decyzji administracyjnej, - zażalenie na postanowienie organów administracyjnych, ▪ -skargę administracyjną, analizuje proste kazusy prawne dotyczące prawa administracyjnego, ▪ wymienia przesłanki stwierdzenia nieważności decyzji administracyjnej, ▪ rozpoznaje rodzaje administracji publicznej, ▪ interpretuje wybrane przepisy z <i>Kodeksu postępowania administracyjnego</i>. 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ porównuje różne rodzaje aktów administracyjnych, ▪ porównuje akty administracyjne z aktami normatywnymi, ▪ porównuje decyzje administracyjne z postanowieniami administracyjnymi, charakteryzuje i porównuje rodzaje postępowań administracyjnych, ▪ porównuje decyzję administracyjną z wyrokiem sądu. 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ analizuje złożone kazusy z zakresu prawa administracyjnego.
Temat lekcji: Prawo powszechnych ubezpieczeń						
	<ul style="list-style-type: none"> ▪ system ubezpieczeń społecznych ▪ rodzaje ubezpieczeń społecznych w Polsce 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ wymienia podstawowe prawa przysługujące obywatelom polskim w zakresie opieki społecznej i zdrowotnej, ▪ wymienia instytucje 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ wymienia główne zasady i cele funkcjonowania systemu ubezpieczeń społecznych i zdrowotnych, ▪ przedstawia specyfikę 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ analizuje proste kazusy dotyczące systemu ubezpieczeń społecznych i zdrowotnych w Polsce, ▪ analizuje informacje na temat tego, w jaki 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ porównuje poszczególne rodzaje ubezpieczeń funkcjonujących w Polsce, ▪ analizuje uwarunkowania mające 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ analizuje złożone kazusy dotyczące systemu ubezpieczeń społecznych i zdrowotnych w Polsce, ▪ organizuje debatę na temat:

	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Zakład Ubezpieczeń Społecznych ▪ system ubezpieczenia zdrowotnego ▪ Narodowy Fundusz Zdrowia 	<p>kierujące systemem ubezpieczeń społecznych i zdrowotnych oraz służbą zdrowia [KRUS, ZUS, NFZ],</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ rozróżnia ubezpieczenia: emerytalne, rentowe, chorobowe, wypadkowe, ▪ podaje podstawowe zasady korzystania z publicznej opieki zdrowotnej. 	<p>obowiązkowych i dobrowolnych ubezpieczeń zdrowotnych w Polsce,</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ odczytuje z różnych źródeł informacji [tekst narracyjny i normatywny, wykres, tabela] dane dotyczące stanu wiedzy Polaków na temat funkcjonowania systemu ubezpieczeń społecznych i zdrowotnych, ▪ wymienia rodzaje ubezpieczeń funkcjonujących w Polsce, ▪ wymienia zadania: <ul style="list-style-type: none"> - Zakładu Ubezpieczeń Społecznych, - Narodowego Funduszu Zdrowia. 	<p>sposóbPolacy oceniają funkcjonowanie systemu opieki społecznej i zdrowotnej w Polsce.</p>	<p>wpływ na funkcjonowanie systemu ubezpieczeń społecznych i zdrowotnych w Polsce.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - ubezpieczeń społecznych w Polsce, - funkcjonowania systemu publicznej służby zdrowia w Polsce, a także aktywnie uczestniczy w zainicjowanej dyskusji.
Temat lekcji: Prawo do opieki społecznej i edukacji						
	<ul style="list-style-type: none"> ▪ wykluczenie społeczne ▪ ubóstwo ▪ bezrobocie ▪ opieka społeczna ▪ urzędy pracy ▪ edukacja ▪ kształcenie ustawiczne 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ wymienia problemy społeczne, z którymi boryka się państwo polskie, ▪ wymienia podstawowe zasady funkcjonowania systemu opieki społecznej w Polsce, ▪ wymienia podstawowe przyczyny bezrobocia, ▪ podaje podstawowe informacje dotyczące 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ wymienia przykłady wykluczenia społecznego oraz wskazuje jego konsekwencje, ▪ podaje przykłady działań podejmowanych przez państwo polskie w celu ograniczenia bezrobocia i wykluczenia społecznego, ▪ odczytuje z różnych źródeł informacji [teksty 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ wyjaśnia, jakie uwarunkowania mają wpływ na zjawisko wykluczenia społecznego, ▪ porównuje różne rodzaje bezrobocia, z uwzględnieniem specyficznych uwarunkowań oraz konsekwencji społecznych, 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ porównuje różne formy zwalczania bezrobocia i ocenia ich skuteczność, ▪ analizuje spór społeczny dotyczący zakresu i form funkcjonowania opieki społecznej w Polsce – zajmuje stanowisko w sprawie i konstruuje odpowiednie argumenty, ▪ wymienia zadania Ministra Edukacji Narodowej i kuratorów 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ organizuje debatę poświęconą: <ul style="list-style-type: none"> - problemom społecznym w Polsce, - funkcjonowaniu systemu edukacji w Polsce, a także aktywnie uczestniczy w zainicjowanej dyskusji, ▪ przygotowuje i prezentuje na forum społeczności szkolnej materiały [film,

		<p>systemu szkolnictwa w Polsce, w tym szkolnictwa wyższego.</p>	<p>narracyjny i normatywny, wykres, tabela] dane dotyczące poziomu zasięgu bezrobocia oraz wykluczenia społecznego w Polsce,</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ przedstawia strukturę szkolnictwa w Polsce, w tym szkolnictwa wyższego, ▪ wyjaśnia, w jaki sposób można podnosić swoje kwalifikacje zawodowe. 	<p>ekonomicznych, politycznych i kulturowych,</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ odszukuje i prezentuje informacje na temat działalności urzędu pracy w jego powiecie, ▪ omawia podstawowe zasady funkcjonowania systemu bolońskiego w szkolnictwie wyższym, ▪ przedstawia wady i zalety edukacji zdalnej, ▪ analizuje problemy i uwarunkowania mające wpływ na wybór ścieżki edukacyjnej dokonywany przez młodych ludzi. 	<p>oświaty,</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ wymienia formy kształcenia ustawicznego, ▪ planuje i prezentuje swoją indywidualną ścieżkę edukacji. 	<p>plakat, artykuł itp.] dotyczące:</p> <ul style="list-style-type: none"> - możliwości i zasad studiowania w wybranym państwie świata, - form wspierania przez państwo polskie osób studiujących za granicą.
Rozdział 4:						
Temat lekcji: Prawo międzynarodowe						
<ul style="list-style-type: none"> ▪ stosunki międzynarodowe ▪ cechy współczesnych stosunków międzynarodowych ▪ cechy charakterystyczne międzynarodowego prawa publicznego ▪ podmioty prawa międzynarodowego publicznego ▪ zasady prawa międzynarodowego publicznego ▪ nieprzestrzeganie 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ podaje przykłady podmiotów międzynarodowego prawa publicznego, ▪ wymienia przykładowe zasady międzynarodowego prawa publicznego. 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ wymienia formy dwustronnych stosunków międzynarodowych, ▪ podaje cechy współczesnych stosunków międzynarodowych, ▪ wyjaśnia, czym jest międzynarodowe prawo publiczne, ▪ wymienia podmioty międzynarodowego prawa publicznego, ▪ wyjaśnia znaczenie zasad międzynarodowego prawa publicznego [zasady suwerenności, 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ na wybranych przykładach wykazuje złożoność i wielopłaszczyznowość współczesnych stosunków międzynarodowych, ▪ wymienia cechy międzynarodowego prawa publicznego, ▪ na wybranych przykładach analizuje działanie międzynarodowego prawa publicznego. 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ odszukuje, analizuje i prezentuje informacje na temat łamania zasad międzynarodowego prawa publicznego. 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ interpretuje kazusy dotyczące międzynarodowego prawa publicznego. 	

	zasad prawa międzynarodowego publicznego		integralności terytorialnej, nienaruszalności granic, nieingerowania w sprawy wewnętrzne państwa, samostanowienia narodów, pokojowego rozstrzygnięcia sporów, powstrzymywania się od groźby użycia siły lub jej rzeczywistego użycia].			
Temat lekcji: Globalizacja						
	<ul style="list-style-type: none"> ▪ cechy globalizacji ▪ wpływ podmiotów prawa międzynarodowego publicznego na proces globalizacji ▪ wymiary globalizacji ▪ skutki procesu globalizacji i wynikające z niego wyzwania 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ podaje przykłady zjawisk wynikających z proces globalizacji, ▪ podaje przykłady pozytywnych i negatywnych aspektów procesu globalizacji. 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ wymienia podstawowe aspekty procesu globalizacji, ▪ podaje przykłady zjawisk świadczących o globalizacji w wymiarach politycznym, ekologicznym, ekonomicznym, komunikacyjnym i kulturowym, ▪ wymienia skutki globalizacji w polityce, kulturze i życiu społecznym, ▪ podaje przykłady organizacji międzynarodowych, których działalność ma istotny wpływ na proces globalizacji. 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ wyjaśnia, na czym polega zjawisko określane jako efekt motyla, ▪ na wybranych przykładach wykazuje występujące między państwami w środowisku międzynarodowym. 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ zbiera, analizuje i prezentuje informacje na temat: <ul style="list-style-type: none"> - wpływu wybranych podmiotów prawa międzynarodowego publicznego na proces globalizacji, - ruchów anty- i alterglobalistycznych, ▪ analizuje spór dotyczący oceny procesu globalizacji – zajmuje stanowisko w sprawie i konstruuje odpowiednie argumenty. 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ przygotowuje i prezentuje na forum społeczności szkolnej materiały [film, plakat, artykuł itp.] dotyczące wybranych problemów i wyzwań wynikających z procesu globalizacji, ▪ organizuje debatę poświęconą zagadnieniom związanym z globalizacją i aktywnie uczestniczy w zainicjowanej dyskusji.
Temat lekcji: Wybrane problemy międzynarodowe						

	<ul style="list-style-type: none"> ▪ konflikty etniczne [istota, przyczyny, skutki, sposoby rozwiązywania, przykłady] ▪ terroryzm [cechy i rodzaje współczesnego terroryzmu, walka z terroryzmem] 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ podaje przykłady współczesnych konfliktów międzynarodowych, ▪ wymienia sposoby rozwiązywania konfliktów etnicznych, ▪ podaje cechy współczesnego terroryzmu. 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ wymienia przyczyny, konsekwencje i formy konfliktów etnicznych, ▪ podaje przykłady współczesnych konfliktów etnicznych na obszarze Unii Europejskiej, ▪ właściwie posługuje się terminami „migracje”, „uchodźcy”, „asymilacja”, „grupa etniczna”, „integracja”, ▪ podaje przykłady działań o charakterze terrorystycznym, ▪ wymienia główne współczesne organizacje terrorystyczne, ▪ wymienia metody walki ze współczesnym terroryzmem. 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ wyjaśnia znaczenie terminów „czystki etniczne” i „ludobójstwo”, ▪ charakteryzuje metody walki ze współczesnym terroryzmem, ▪ charakteryzuje wybrany konflikt etniczny na obszarze Unii Europejskiej, ▪ na wybranym przykładzie opisuje metody i formy działania współczesnych organizacji terrorystycznych. 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ zbiera, analizuje i prezentuje informacje na temat: <ul style="list-style-type: none"> - współczesnych konfliktów etnicznych, - problemu terroryzmu międzynarodowego [przyczyny, uwarunkowania, konsekwencje, formy, organizacje terrorystyczne, skala zagrożenia, metody przeciwdziałania]. 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ przygotowuje i prezentuje na forum społeczności szkolnej materiały [film, plakat, artykuł itp.] dotyczące wybranych metod i form rozwiązywania współczesnych sporów międzynarodowych.
Temat lekcji: Organizacja Narodów Zjednoczonych						
	<ul style="list-style-type: none"> ▪ powstanie ONZ ▪ podstawy działania ONZ ▪ główne organy ONZ ▪ działania ONZ na rzecz pokoju na świecie ▪ system Narodów Zjednoczonych ▪ operacje pokojowe ONZ 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ podaje cele i zasady funkcjonowania ONZ, ▪ wymienia przykłady działań ONZ na rzecz pokoju na świecie, w tym wybrane misje pokojowe. 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ przedstawia okoliczności, które doprowadziły do powstania Organizacji Narodów Zjednoczonych, ▪ podaje podstawowe informacje na temat <i>Karty Narodów Zjednoczonych</i>, ▪ wymienia główne organy 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ charakteryzuje działalność wybranych agend, organów organizacji wyspecjalizowanych funkcjonujących w ramach ONZ. 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ zbiera, analizuje i prezentuje informacje na temat: <ul style="list-style-type: none"> - działalności organów, wyspecjalizowanych, organizacji, funduszy, programów i agend Narodów Zjednoczonych, - misji pokojowych ONZ, ▪ ocenia zasadność 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ organizuje debatę poświęconą: <ul style="list-style-type: none"> - ocenie pracy ONZ, - wyzwaniom stojącym przed ONZ, ▪ a także aktywnie uczestniczy w zainicjowanej dyskusji.

			<p>ONZ i podaje, jakie są ich zadania,</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ podaje przykłady wyspecjalizowanych organizacji, funduszy, programów i agend Narodów Zjednoczonych. 		<p>i skuteczność działań podejmowanych przez ONZ.</p>	
Temat lekcji: Unia Europejska						
<ul style="list-style-type: none"> ▪ etapy procesu integracji europejskiej ▪ państwa członkowskie Unii Europejskiej ▪ prawo Unii Europejskiej ▪ strefa Schengen ▪ strefa euro ▪ obowiązujące akty prawa pierwotnego Unii Europejskiej ▪ zasady i obszary funkcjonowania Unii Europejskiej ▪ instytucje i organy Unii Europejskiej ▪ prawa obywatela Unii Europejskiej ▪ korzyści z członkostwa w Unii Europejskiej 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ rozpoznaje główne zasady i obszary funkcjonowania Unii Europejskiej, ▪ wymienia główne organy i instytucje Unii Europejskiej, ▪ podaje korzyści wynikające z członkostwa w Unii Europejskiej dla polskich obywateli, ▪ podaje rok wstąpienia Polski do Unii Europejskiej. 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ przedstawia podstawowe uwarunkowania mające wpływ na proces integracji europejskiej, ▪ wymienia państwa należące współcześnie do Unii Europejskiej i wskazuje je na mapie, ▪ wymienia obowiązujące akty prawa pierwotnego Unii Europejskiej, ▪ wymienia prawa przysługujące obywatelom Unii Europejskiej, ▪ wymienia główne organy i instytucje Unii Europejskiej [Komisję Europejską, Radę Europejską, Parlament Europejski, Radę Unii Europejskiej i Trybunał Sprawiedliwości UE]. 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ wyjaśnia, na czym polega różnica między prawem pierwotnym a prawem wtórnym Unii Europejskiej, ▪ omawia obszary funkcjonowania Unii Europejskiej, ▪ odczytuje z różnorodnych źródeł [teksty narracyjne i normatywny, wykres, tabela] informacje dotyczące społecznej oceny członkostwa Polski w Unii Europejskiej. 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ przedstawia główne etapy procesu integracji europejskiej, w tym: <ul style="list-style-type: none"> - utworzone organizacje i zawarte traktaty, - sposób funkcjonowania wspólnot europejskich i zakres współpracy państw członkowskich na poszczególnych etapach, - państwa, które przystąpiły do wspólnot europejskich, ▪ porównuje zasięg terytorialny Unii Europejskiej, strefy Schengen i strefy euro, charakteryzuje poszczególne źródła prawa pierwotnego Unii Europejskiej. 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ odszukuje i prezentuje, np. na forum społeczności szkolnej, informacje na temat funduszy Unii Europejskiej i ich wykorzystania w Polsce oraz w najbliższych państwach członkowskich, ▪ dokonuje krytycznej analizy zagadnień dotyczących członkostwa Polski w Unii Europejskiej, ▪ zbiera i prezentuje informacje na temat sporu społecznego dotyczącego oceny polskiego członkostwa w Unii Europejskiej, ▪ organizuje debatę poświęconą wybranym problemom związanym z funkcjonowaniem Unii Europejskiej oraz aktywnie uczestniczy w zainicjowanej dyskusji. 	
Temat lekcji: Organizacja Paktu Północnoatlantyckiego						
<ul style="list-style-type: none"> ▪ geneza i cele NATO ▪ organy NATO 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ wymienia główne cele 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ omawia okoliczności, 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ odczytuje z różnych 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ omawia stosunki NATO 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ dokonuje krytycznej 	

<ul style="list-style-type: none"> ▪ państwa członkowskie NATO ▪ działania NATO na rzecz pokoju na świecie ▪ USA w strukturach NATO 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ i zadania NATO, podaje rok wstąpienia Polski do NATO. 	<p>które doprowadziły do powstania Organizacji Paktu Północnoatlantyckiego,</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ wymienia główne organy NATO, ▪ wymienia państwa należące do NATO i wskazuje je na mapie. 	<p>źródeł [tekst narracyjny i normatywny, wykres, tabela] informacje dotyczące oceny:</p> <ul style="list-style-type: none"> - działalności NATO na rzecz światowego pokoju, - członkostwa Polski w NATO, - wpływu NATO na pozycję Stanów Zjednoczonych Ameryki w świecie, ▪ określa i ocenia rolę Stanów Zjednoczonych Ameryki w strukturach NATO. 	<p>z Federacją Rosyjską,</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ charakteryzuje główne organy NATO, ▪ zbiera, analizuje i prezentuje informacje na temat: <ul style="list-style-type: none"> - roli NATO w budowaniu pokoju na świecie, - przebiegu wybranych operacji wojskowych NATO. 	<p>oceny wybranych aspektów działalności NATO,</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ organizuje debatę poświęconą wybranym aspektom funkcjonowania NATO i aktywnie uczestniczy w zainicjowanej dyskusji, odszukuje i prezentuje, np. na forum społeczności szkolnej, informacje na temat członkostwa Polski w NATO.
Temat lekcji: Służby zagraniczne Polski					
<ul style="list-style-type: none"> ▪ istota i cele polityki zagranicznej ▪ dyplomacja ▪ placówki dyplomatyczne i ich zadania ▪ ambasady i konsulaty ▪ działalność polskiej dyplomacji 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ rozpoznaje zadania ambasadorów i konsulów. 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ właściwie posługuje się terminami „polityka zagraniczna”, „racja stanu”, „dyplomacja publiczna”, „misja dyplomatyczna”, ▪ wymienia sprawy, które obywatel polski może załatwić w konsulatach. 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ na przykładzie wybranych placówek dyplomatycznych RP przedstawia zadania ambasad i konsulatów, ▪ wymienia priorytety polskiej polityki zagranicznej. 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ przedstawia główne inicjatywy międzynarodowe, w które angażuje się państwo polskie [np. Grupa Wyszehradzka, Trójkąt Weimarski, Trójmorze]. 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ odszukuje w różnych źródłach informacje na temat działalności polskich placówek dyplomatycznych w wybranych państwach świata.

TABELA WYMAGAŃ EDUKACYJNYCH

Przedmiot: Język angielski	Klasa: 50P
Nauczyciel: Natalia Cichos-Woźniak	Poziom: B2
Tygodniowy wymiar godzin wg planu: 2	Półrocze: I
Program nauczania: Program nauczania języka angielskiego dla III etapu edukacyjnego. 4-letnie liceum ogólnokształcące i 5-letnie technikum. Poziom III.1.R Wydawnictwo: Express Publishing	
Zakres materiału wraz z przybliżonym rozkładem terminów prac klasowych, sprawdzianów uzgodnionych: <ol style="list-style-type: none">1. Człowiek (dane personalne, wygląd zewnętrzny, ubrania, cechy charakteru, emocje, uczucia, okresy życia, system wartości.) -Gramatyka: czasy teraźniejsze, Opis osoby w języku angielskim, Pisanie emaila/listu nieformalnego.2. Miejsce zamieszkania (pomieszczenia, wyposażenie domu, prace domowe, dom i okolica, wynajmowanie i sprzedaż, przeprowadzka. Gramatyka: czasy przeszłe, wyrażenie USED TO, konstrukcje z WOULD. Opis miejsca w liście nieformalnym/ emailu.. Rozprawka wyrażająca opinie.3. Edukacja (przedmioty nauczania, przybory, osoby w szkole, szkoła i pomieszczenia, system oświaty, życie szkoły, oceny, zajęcia pozalekcyjne), Pisanie: email/ list/ nieformalny prośba o radę. Gramatyka: czasy przyszłe.4. Praca (zawody, czynności obowiązki, miejsce pracy, wybór zawodu, poszukiwanie pracy, kariera zawodowa). Gramatyka: can call could may might shaw well should out to mass have to need need didn't need, mustn't, can't . Forma pisemna: e-mail list nieformalny (przedstawienie zalet i wad podejmowanej pracy)., List formalny (list motywacyjny)5. Życie prywatne Słownictwo: Rodzina, znajomi przyjaciele, czynności życia codziennego, określanie czasu formy spędzania wolnego czasu, święta uroczystości styl życia konflikty i problemy. Gramatyka: Przymiotniki, przysłówki, stopniowanie regularne i nieregularne przymiotników i przysłówków, zdania okolicznikowe porównawcze. Wpisanie: e-mail list pół formalny- zaproszenie.6. Żywnienie Słownictwo: artykuły spożywcze, posiłki przygotowywanie akcesoria kuchenne nawyki żywieniowe w tym diety, Lokale gastronomiczne, zaburzenia odżywiania, Gramatyka: zdania względne, zaimki względne zdania okolicznikowe czasu, celu, przyczyny i skutku. Zdania Okolicznikowe celu. Pisanie: wpis na Forum internetowym7. Zakupy i usługi Rodzaje sklepów, korzystanie z usług, towary ich cechy, sprzedawanie kupowanie, środki płatnicze, reklamacja, Promocja i reklama, finanse, korzystanie z usług, prawa konsumenta. Gramatyka: Strona Bierna i forma kausatywna. Wypowiedź pisemna: wpis na blogu w nawiasie Skarga na produkt lub usługę8. Podróżowanie i turystyka Słownictwo: Środki transportu i korzystanie z nich, orientacja w terenie, baza noclegowa, zwiedzanie, ruch uliczny, awaria i wypadki w podróży, bezpieczeństwo w podróży. Gramatyka: mowa zależna. Wypowiedź pisemna: rozprawka za i przeciw9. Kultura Słownictwo: Dziedziny kultury, media, uczestnictwo w kulturze, tradycje i zwyczaje, twórcy i ich dzieła, ochrona praw autorskich. Gramatyka : Zdania warunkowe, zdania wyrażające życzenie lub preferencje, zdania warunkowe mieszane. Forma pisemna wpis na blogu (recenzja).10. Sport Dyscypliny sportu i sprzęt sportowy uprawianie sportu obiekty sportowe, imprezy sportowe, pozytywne negatywne skutki uprawiania sportu, problemy współczesnego sportu. Gramatyka rzeczowniki liczebniki – liczba mnoga rzeczowników, Forma pisemna list formalny11. Zdrowie Tryb życia, samopoczucie, choroby ich objawy i leczenie, niepełnosprawność, uzależnienia, pierwsza pomoc w nagłych wypadkach, choroby cywilizacyjne. Gramatyka przed Inki, określniki, zaimki, formy dzierżawcze, zdania z podmiotem There oraz IT Tryb łączący. Wypowiedź pisemna: wpis na blogu12. Nauka i technika Ludzie nauki, odkrycia naukowe, wynalazki, korzystanie z usług urządzeń technicznych i technologii informacyjno-komunikacyjnych oraz szanse i zagrożenia z tym związane, korzyści i zagrożenia wynikające z postępu naukowo technicznego. Gramatyka: Przy Inki, zdania Okolicznik owe, formy emfaticzne, Inwersja stylistyczną. Wypowiedź pisemna artykuł.13. Świat przyrody Pogoda, pory roku, klimat, rośliny i zwierzęta, krajobraz, zagrożenia i ochrona środowiska naturalnego, kłeski żywiołowe, katastrofy ekologiczne, przestrzeń kosmiczną. Gramatyka: konstrukcje bez Okolicznikowe i Gerund, Tryb rozkazujący. Wypowiedź pisemna: list nieformalny wyrażanie swojej opinii.14. Państwo i Społeczeństwo Wydarzenia i zjawiska społeczne, urzędy, organizacje społeczne i międzynarodowa, problemy współczesnego świata, struktura państwa i polityka, gospodarka, prawa człowieka, religie, ideologia. Gramatyka: pytania i odpowiedzi, zdania wykrzyknik owe, spójniki. Wypowiedź pisemna: Wpis na blogu (relacjonowanie wydarzeń , artykuł.	
Podręczniki obowiązkowe: Repetitorium maturalne Express Publishing Zalecane dodatkowe pomoce dydaktyczne: Zestawy maturalne, podcasty, nagrania, Kahoot, Duolingo, platforma edukacyjna TEDtalks, YouTube, Oxford Language Learners, Gramatyka Murphy. Materiały wybiórcze z pozycji English File Pre Intermediate, Internet.	

Zespół Szkół Górniczo-Energetycznych im. S. Staszica w Koninie
rok szkolny 2024/25

Wymagania formalne: Zeszyt, repetytorium maturalne.	
Formy sprawdzania wiadomości: <ul style="list-style-type: none">- sprawdzian pisemny z zamkniętej partii materiału, zapowiadany z co najmniej tygodniowym wyprzedzeniem, może mieć formę testu,- sprawdzian z trzech ostatnich lekcji, zapowiadany lub nie, może mieć formę testu,- kartkówka może odbyć się bez zapowiadania i obejmuje ostatnią poprzedzającą jednostkę lekcyjną, może mieć formę testu, czas jej trwania jest nie dłuższy niż 15 minut,- odpowiedź ustna,,- praca domowa,- aktywność i postawa na lekcji (zależnie od sytuacji stworzonych na lekcji, nie musi dotyczyć wszystkich uczniów).	Inne źródła oceny do wyboru przez nauczyciela: <ul style="list-style-type: none">- praca na lekcji,- udział w konkursach przedmiotowych,- udział w olimpiadach,- referaty,- wykonywanie pomocy szkolnych,- inne prace dodatkowe – do wyboru przez nauczyciela.
Uwagi o ocenianiu: <ul style="list-style-type: none">- uczeń 1 raz w semestrze może zgłosić nieprzygotowanie do lekcji (nie dotyczy to zapowiedzianych sprawdzianów),- jeżeli z przyczyn usprawiedliwionych uczeń nie może przystąpić do sprawdzianu z całą klasą, to powinien uczynić w terminie wyznaczonym przez nauczyciela (w przeciwnym razie otrzyma ocenę niedostateczną),- w przypadku nieusprawiedliwionej nieobecności na sprawdzianie uczeń otrzymuje ocenę niedostateczną,- kartkówki podlegają poprawie w zależności od sytuacji.	
Wymagania na poszczególne oceny: Oceny będą wystawiane na podstawie poniższej skali: 0-39% - NIEDOSTATECZNY 40-59% - DOPUSZCZAJĄCY 60 – 74% - DOSTATECZNY 75 – 89% - DOBRY 90 – 99% - BARDZO DOBRY 100% - CELUJĄCY Wymagania edukacyjne na poszczególne oceny : https://egis.com.pl/files/fe43ed0d/ko_matura_repetytorium_poz-podst_poz-rozszerz_podstawa_2024.pdf	